नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

बबरमहल, काठमाडौ

भद्रपुर नगरपालिका

आवधिक योजना, २०६९-७४

भद्रपुर, झापा

(अन्तिम प्रतिवेदन)

चैत्र, २०६८

जेभी:

इ.आर.एम.सी. प्रा.लि., काठमाडौं

नेष्ट प्रा.लि. शंखमूल, काठमाडौं

आभार

भद्रपुर नगरपालिकाको प्रथम आवधिक योजना तर्जुमाको निम्ति गर्नु भएको पहलप्रति सराहना गर्दै सो योजना तर्जुमा गर्ने कार्य प्रदान गर्नु भएकोमा सर्वप्रथम शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग साथै भद्रपुर नगरपालिकाका कार्यालयलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । यस योजना तर्जुमाको सन्दर्भमा शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागका सि.डि.इ. प्रकाश व. रघुवंशी, इन्जिनियर प्रमोद कर्माचार्य, इन्जिनियर रोशन श्रेष्ठ तथा सो अवधीका नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत सुवास श्रेष्ठ, भवनाथ खतिवडा, मदन घिमिरे, इन्जिनियर योगेन्द्र रंजितकार, शाखाका प्रमुखहरु, वडा सचिवहरु लगायत कार्यालयका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरुबाट सक्रिय सहभागित तथा प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्नु भएकोमा कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं।

यसका साथै आवधिक योजना तर्जुमाका क्रममा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, स्थानीय विकास मन्त्रालय र विद्वत वर्गप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं ।

नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा सुरुवात देखि नै आफ्ना सल्लाह तथा सुझावहरु दिदै यसलाई अन्तिम स्वरुप प्रदान गर्न सहयोग गरिदिनुहुने निर्देशक समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं । वडा तथा सामुदायिक भेलाहरुमा उपस्थित भएर आफ्ना समस्याहरु अगाडि राखि सहयोग गरिदिनुहुने सम्पूर्ण वडावासीतथा समुदायप्रति योजना टोली हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ ।

योजना तर्जुमाको क्रममा भएका विभिन्न चरणका छलफलहरुमा विषयगत समितिका पदाधिकारीहरु तथा अन्य आमन्त्रित व्यक्तिहरुबाट भएको सहभागिता तथा योगदानप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं ।

अन्तमा, यस आवधिक योजना तर्जुमाको सिलसिलामा आवश्यक तथ्याङ्क तथा सूचना प्रदान गरी सहयोग गरिदिनुहुने नगरपालिकासंग सम्बन्धितसम्पूर्ण विषयगत कार्यालयविषयगत कार्यालयहरु तथा विभिन्न संघ संस्थाका कर्मचारी लगातगका सम्पूर्ण मानुभावहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं ।

योजना टोली

विषयसूची

खण्ड १	**परिचय**	**१**
१.१	भुमिका	१
१.२	उद्देश्य	१
१.३	कार्यक्षेत्र तथा सीमा	२
खण्ड २	**कार्य विधि**	**३**
खण्ड ३	**भद्रपुर नगरपालिका – नगर प्रोफाइल**	**७**
३.१	भौगोलिक स्थिति	७
३.२	भद्रपूर नगरपालिकाको परिचय :	९
३.३	ऐतिहासिक पृष्ठभुमि :	९
३.४	हावापानी	९
३.५	जल भण्डार	१०
३.६	क्षेत्रिय तथा कार्यगत भुमिका :	१०
३.७	आर्थिक तथा व्यापारिक केन्द्र :	१०
३.८	सेवा तथा प्रशासनिक केन्द्र :	११
३.९	शैक्षिक तथा स्वास्थ्य केन्द्र :	११
३.१०	यातायात :	१२
३.११	पर्यटकिय केन्द्र :	१२
३.१२	जनसंख्या :	१२
३.१३	उमेरको आधारमा जनसंख्या :	१२
३.१४	शिक्षा :	१३
३.१५	स्वास्थ्य :	१३
३.१६	उद्योग तथा व्यवसाय	१४
३.१७	सरकारी कार्यालय संस्थानहरु	१४
३.१८	चाडपर्व र धार्मिक स्थलहरु	१४
३.१९	भौतिक पुर्वाधार	१५
३.२०	हाट बजार :	१७
३.२१	संस्थागत स्रोत विश्लेषण	१७

खण्ड ४ नगर विकासका चुनौति तथा अवसरहरू २०
४.१ विकासका संभव्यताहरु : २०
४.२ चूनौती तथा समस्याहरु : २१
४.३ वाधा र अवसर : २३

खण्ड ५ वडा स्तरीय तथा नगर स्तरीयसमस्या तथा संभावनाहरु २५
५.१ भौतिक पुर्वाधार विकास २५
५.२ सामाजिक विकास २८
५.३ आर्थिक तथा वितीय विकास २९
५.४ वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन ३०
५.५ संस्थागत विकास ३१

खण्ड ६ दीर्घकालीन सोच तथा अग्रणी क्षेत्र ३३
६.१ दीर्घकालीन सोच : ३३
६.२ अग्रणी क्षेत्र : ३४

खण्ड ७ भौतिक विकास योजना ३५
७.१ भौतिक पुर्वाधार विकास योजना ३९
७.२ सामाजिक विकास योजना ५३
७.३ आर्थिक विकास योजना ५९
७.४ वातावरण व्यास्थापन योजना ६२
७.५ विपद व्यास्थापन योजना ६५
७.६ संस्थागत विकास योजना ६७
७.७ वित्तीय विकास योजना ७३

खण्ड ८ पूँजी लगानी योजना (CAPITAL INVESTMENT PLAN) ७८

खण्ड ९ आवधिक योजनाको वार्षिक कार्यान्वयन ७९

खण्ड १० आवधिक योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कन ८०

अनुसुची ८३

अनुसुची १ (क) : २०६८ जेष्ठ २५ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको योजना टोलीका सदस्यहरु ८४

अनुसुची १ (ख) : २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको निर्देशक समितिका सदस्यहरु ८५

अनुसुची १ (ग) : २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको समन्वय समितिका सदस्यहरु ८६

अनुसुची १ (घ) : २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएका विषयगत समितिहरुका सदस्यहरु ८८

अनुसुची २ (क) : वडा भेला कार्यक्रमको कार्य तालिका ९२

अनुसुची ३ (क) : वभिन्न भेला तथा गोष्ठिहरुका माइन्यूटहरु ९३

अनुसुची ४ (क) : विभिन्न भेला, गोष्ठिहरु तथा नगरपालिकाका विभिन्न स्थान तस्वीरहरु १०७

अनुसुची ५ : विषयगत वडा स्तरीय समस्या तथा संभावनाहरु १११

अनुसुची ५ (क) : संकलन गरिएका केही द्वितीय तहका तथ्यांक १३४

खण्ड १ : परिचय

१.१ भूमिका

स्थानीय स्वायत शासन ऐन, २०५५ ले प्रत्येक स्थानीय निकायहरुले नगरका समग्र पक्षलाई समेटी नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने र त्यसैका आधारमा वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी संचालन गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था गरेको छ । ऐनको यस प्रावधानलाई कार्य रुपमा उतार्न सजिलो होस् तथा सबै नगरपालिकाको आवधिक योजनामा एकरुपता आओस् भन्ने हेतुले स्थानीय विकास मन्त्रालयद्धारा निर्देशिका पनि तयार पारिएको छ । जस अनुरुप योजना तर्जुमा क्रममा नगर विकासका सम्पूर्ण सरोकारवालालाई यसमा समेट्नु पर्दछ । आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अन्तर्गत नगरपालिकाको २० वर्षको लागि दीर्घकालिन सोच राखि कम्तीमा ५ वर्षको अल्पकालिन योजना तयार पारिएको हुन्छ । साथै यस आवधिक योजनाले तथ्याङ्कमा आधारित सहभागितामुलक योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई अपनाएको हुन्छ ।

हालसम्म नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा मुख्यतया शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, स्थानीय विकास मन्त्रालय, GIZतथा नगरपालिकाहरु कै पहलमा भइरहेको छ । यस अन्तर्गत आवधिक योजना तर्जुमाको विभिन्न मोडलहरुको विकास भएका छन् । पहिलो मोडल अनुसार योजना तर्जुमा GIZ, श.वि.भ.नि.वि., नगरपालिका तथा परामर्शदाताहरुबाट विज्ञहरुको संयुक्त पहलमा कार्य बढाइन्छ । यसमा श.वि.भ.नि.वि. ले योजना टोलीको नेतृत्व गरी योजना तर्जुमाको पूर्ण जिम्मेवारी बहन गर्छ र परामर्शदाता मुख्यतया विभाग, GIZ तथा नगरपालिकाको सहयोगी को रुपमा मात्र काम गर्दछ । दोस्रो मोडलमा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट उपलब्ध हुने आर्थिक सहयोगबाट सम्बन्धित नगरपालिकाले योजना टोलीको नेतृत्व गर्दछ र सम्पूर्ण योजना प्रक्रियाको जिम्मेवारी बहन गर्दछ भने परामर्शदाता नगरपालिकाको सहयोगी को रुपमा मात्र काम गर्दछ । नगरपालिकाले श.वि.भ.नि.वि GIZ संग आवश्यकता अनुरुप सहयोगका लागि पहल गर्न सक्दछ । यस भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना पहिलो मोडलको आधारमा तर्जुमा भएको छ।

यस परिप्रेक्षमा एउटा दीर्घकालीन नीतिको प्रारब्ध स्वरुप श.वि.भ.नि.वि.र स्थानीय विकास मन्त्रालयदारा नगरपालिका क्षेत्रको वर्तमान जनजीवनलाई उच्च गुणस्तरतर्फ अभिमुख गर्न आवधिक योजनाको तर्जुमा गरी नियोजित विकास गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगहरु उपलब्ध गराईरहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०६६/६७देखि स्थानीय विकास मन्त्रालयले नगरपालिकाहरुको आवधिक योजना तर्जुमाको लागि आर्थिक सहयोग प्रदान गर्दै छ भने श.वि.तथा भ.नि.वि.ले प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गर्दै छ । नगरपालिकाहरुको आवधिक योजना तर्जुमाकोलागि कुशल परामर्शदातृ संस्थाको चयन गर्ने क्रममा भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा गर्न मिति २०६८ साल जेष्ठ ११ गते का दिन शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागर इ.आर.एम.सी- नेष्ट जे.भिबीच संझौता भएको छ ।

१.२ उद्देश्य

प्रस्तावित कार्यको मुख्य उद्देश्स्य स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा नियमावली २०५६ द्वारा निर्दिष्ट प्रावधान अन्तर्गत आवधिक योजना तर्जुमा निर्देशिका २०५९ अनुरुप भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने हो ।

कार्यक्षेत्रगत शर्तहरु (TOR)मा उल्लेख भए अनुसार यस आवधिक योजना तर्जुमा अध्ययनको उद्देश्य निम्नानुसार छन् :

क) नगरपालिकाको सर्वाङ्गिण विकासको लागि दीर्घकालीन सोच तथा लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति निर्धारण गर्ने ।

ख) क्षेत्रगत लक्ष्य, उद्देश्य, उपलब्धि तथा कार्यक्रमको आधारमा भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, वित्तीय तथा संस्थागत विकास योजना; वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन योजनातर्जूमा गर्ने ।

ग) बहुक्षेत्रगत लगानी योजना (MSIP)तयार गर्ने ।

१.३ कार्यक्षेत्र तथा सीमा

आवधिक योजना नगरपालिकाको २० वर्षको सोच लिएर अगाडि वढेको हुन्छ। जसअनुसार भद्रपुरनगरपालिकाको क्षेत्रीय तथा उप क्षेत्रीय अन्तरसम्बन्धसम्म अध्ययन गरिनुपर्ने हुन आउँछ। यद्यपि अहिलेको अध्ययन पाँच वर्षको अल्पकालिन विषयगत योजनाहरु दिने सन्दर्भमा हाल विद्यमान नगरपालिका क्षेत्रमा मात्र सीमित रहेको, तथापि यस अध्ययनद्धारा आफ्नो कार्यक्षेत्रलाई केही हदसम्म बढाएर गाँउ नगर अन्तरसम्वन्धलाई मध्यनजर राखी नगरपालिका वरिपरिका बजारक्षेत्र भएका गाविसहरुको पनि अध्ययन गरिने छ।

यस अध्ययन बिस्तृत तथा गहन रुपमा दिइएका सात बिषयगत क्षेत्र भौतिक, सामाजिक,आर्थिक, वित्तीय, संस्थागत विकास तथा वातावरण र जोखिम व्यवस्थापनमा मात्र आधारित हुने हुदा अन्य शीर्षकहरु न्यून रुपमा मात्रै समाहित गरिने छ।

सीमित श्रोत, साधन तथा समयलाई सदुपयोग गरी सम्पन्न गर्नुपर्ने हुदा यस अध्ययनका विश्लेषण अधिकतम द्धितीय तहको तथ्याङकमा आधारित रहेको हुन्छ। धेरैजसो परिस्थितिमा यी तथ्याङक तथा सूचकहरु निरन्तर रुपमा अद्यावधिक नहुने हुदा पुराना तथा प्रक्षेपित तथ्याङकको विश्लेषणमा आधारित रहेर योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ।

भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जूमाको कार्यक्षेत्र तथा सीमा बुँदागत रुपमा तल उल्लेखित छन् ।

- नगरको वस्तुस्थिति विवरण
- विश्लेषण
- नगरको दीर्घकालिन सोच
- क्षेत्रगत लक्ष्य, उद्देश्य, उपलब्धि र कार्यक्रम
- क्षेत्रगत योजनाहरु
- बहुक्षेत्रगत लगानी कार्यक्रम

खण्ड २ कार्य विधि

हाल विद्यमान समस्या र समाधान पहिचानको लागि यस आवधिक योजना अन्तर्गत सहभागितामुलक प्रक्रिया अपनाइएको छ । सोही अनुरुप हालका नीति र नगरस्तरीय योजनाहरुलाई सम्बोधन गर्दै योजना तथा कार्यक्रमहरु पहिचान गरिने छन् । विद्यमान स्थिति पहिचान गर्नको निम्ति प्रथम तथा द्वितीय दुवै तहका तथ्यांक संकलन प्रकृया अपनाइएका छन् । सोही अनुरुप सबै खालका सम्बन्धित तथ्याङ्क, सूचना, नक्शा तथा Satellite Imageप्रयोग गरिएका छन् ।

आधार नक्शा प्रयोग गरी भौतिक सर्वेक्षण, नक्शाङ्कन तथा अन्तर्वार्ता मार्फत प्रथम तहका तथ्याङ्क विशेष गरी भूउपयोग, नव निर्मित सडकहरु, तिनीहरुको तह, प्रकार तथा गुणस्तर, वातावरणीय समस्याहरु सङ्कलन गरिएकाछन । वडास्तरीय समस्या एवम् सम्भावनाहरु निर्क्योल गर्नका निमित्त Participatory Rapid Appraisal बिधि अपनाएर हरेक वडामा हल, हटिया, विद्यालय, सामुदायिक भवन अर्थात अरु उपयुक्त स्थानमावडा भेला गरिएका छन् ।

आवधिक योजना तर्जुमाको उद्देश्य र कार्यक्षेत्रको राम्ररी अध्ययन पश्चात सो कार्यलाई निर्दिष्ट समयमा सम्पन्न गर्नको निमित्त निम्न लिखित कार्यबिधि अपनाइएको छ।

२.१ पूर्व तयारी एकदिने कार्यशाला गोष्ठी (प्रथम नगर भेला)

स्थानीय राजनीतिक दल, नागरिक समाज लगायत प्रमुख सरोकारवालाहरु, निजी क्षेत्र, दलित जनजाति, महिला, विपन्न समुदाय, जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन, वातावरण क्षेत्र, उपभोक्ता समुहका प्रतिनिधिहरु, पत्रकार र नगरको अन्य नागरिकहरुका उपस्थितिमा पूर्व तयारी एकदिने कार्यशाला गोष्ठी गरिएकोछ ।

उत्त गोष्ठीमा आवधिक योजनाको सम्वन्धमा नगरवासीहरुलाई अभिमुखीकरण गरिएकोछ । साथै आवधिक योजनाको प्रकृया, उपलब्धि तथा योजना तर्जुमामा संलग्न हुने विभिन्न समितिहरुको भूमिकाको बारेमा स्पष्ट पारिएकोछ ।

नगर भेलामा मनोनयनद्वारा समन्वय समिति र तत् पश्चात निर्देशक समिति गठन गरिएकोछ । सोही अनुरुप नगरपालिकाको सम्भावित दीर्घकालीन सोच सम्बन्धी कार्यपत्र तयार तथा प्रस्तुत गर्ने प्रस्तोताहरुको चयन गरिनुको साथै सातवटा विषयगत समितिहरु गठन गरिएका छन् ।

२.२ तथ्याङ्क सङ्कलन तथा विश्लेषण

तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने क्रममा आर्थिक तथा समाजिक तथ्यांक एवं नगरपालिकाको विगत पाँच वर्षको आम्दानी, खर्च, तथा विकास बजेट तथा अन्य सूचना संकलन गरिएका छन् । सोही अनुरुप नगरपालिकामा कार्यरत विभिन्न साझेदार संस्थाहरुको (जस्तैः शिक्षा, स्वस्थ्य आदि) सम्वन्धित तथ्यांक संकलन गरिएका छन् ।

आधार नक्सा तथा विषयगत श्रोत नक्साहरु (जस्तैः भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधार, वातावरणीय संवेदनशीलता, विद्यमान भूउपयोग, भूमिको कारोवार, नगर विस्तार प्रवृत्ति तथा प्रकोप नक्सा) अद्यावधिक गरिएका छन् ।

नगरपालिकामा कार्यरत विभिन्न साभ्रेदार संस्थाहरु (जस्तैः शिक्षा, स्वास्थ्य आदि) संग सम्वन्धित तथ्यांक सूचना, योजना तथा बजेट संकलन गरिएका छन् तथा त्यस्ता संस्थाहरुसंग अन्तरक्रिया गरी समस्या, आवश्यकता, सम्भावनाहरुको पहिचान गरिने छन। द्वितीय तहको तथ्याङ्कको आधारमा नगर प्रोफाइल तयार गरिने छ ।

नगरपालिकाको विगतको पाँच वर्षको आर्थिक श्रोतको विश्लेषणको आधारमा आगामी ५ वर्षको विकास वजेटको प्रक्षेपण गरिने छ ।

२.३ वडास्तरिय तथा नगरस्तरिय समस्या पहिचान

वडास्तरीय भेलाद्वारावडामा रहेका समस्या तथा उपलव्ध सम्भावनाहरुको पहिचान तथा प्राथमिकता निर्धारण गरिएका छन् । हरेक वडामा वडागत रुपमासात जनाको सम्पर्क इकाइको गठन गरिएकोछ ।सो समूहको सहयोगमा वडाको नक्शा अद्यावधिक पनि गरिएको छ।

त्यसैगरी नगरस्तरीय भेला गरेर नगरपालिकामारहेका समस्या तथा उपलव्ध सम्भावनाको पहिचान तथा प्राथमिकता निर्धारण गरिएका छन् ।

योजना टोलीका सदस्यहरुको स्थलगत भ्रमणको आधार, सम्पर्क समूहहरुबाट आएका समस्या तथा आवश्यकताहरुको छानवीन गरीप्रारम्भिक छनौट गरिने छन् ।

२.४ दीर्घकालीन सोच, अग्रणी क्षेत्र निर्धारण गर्न कार्यशाला गोष्ठी संचालन (दोश्रो नगर भेला)

<u>पहिलो दिन</u>

निर्देशक समितिका सदस्यहरु तथा अन्य सरोकारवालाहरु (जस्तैः नगर विकासको मामलामा सरोकार राख्ने सम्भावित नगरपालिकाका सहकर्मी संस्थाहरु, जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरु,व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन तथा अन्य क्षेत्रमा संलग्न व्यक्तिहरुको उपस्थितिमा आधार नक्सा, विषयगत श्रोत नक्सा, नगरपालिकाको आय व्ययको प्रस्तुतिहरु गरिएका छन् ।

तथ्यांक तथा सूचनाको विश्लेषण तथा लक्षित समूहको छलफलबाट पहिचान भएका समस्या तथा आवश्यकताहरुको प्रस्तुति गरिनुको साथै संकलित तथ्यांक सूचनाको आधारमा विकासका सम्भावना, वाधा, अवसर तथा कमजोरीहरुको पनि प्रस्तुतिहरु गरिएका छन् ।

नगर भेलामा नगरपालिकाको सम्भावित दीर्घकालीन सोच सम्बन्धी कार्यपत्र तयार तथा प्रस्तुत गर्न चयन भएका प्रस्तोताहरुद्वारा सम्भावित दीर्घकालीन सोचको सम्वन्धमा कार्यपत्रहरुको प्रस्तुतिहरु गरिनुका साथै प्रस्तुतिहरुमाथि छलफल गरिएको छ । दीर्घकालीन सोचमा सहमति गरी विकासका सिद्धान्त, रणनीति तथा अग्रणी क्षेत्रको पहिचान गरिएका छन् ।

<u>दोश्रो दिन</u>

दिर्घकालीन सोच सम्वन्धमा विभिन्न शिर्षकका आधारमा छुट्याइएका समुहका सदस्यहरुको वीचमा छलफल गरी विकासका सिद्धान्त, रणनीति, सुचक तथा कार्यक्रमहरुका सम्वन्धमा विस्तृत कार्य तर्जुमा गरिएको छ। गहन छलफल पश्चात सहभागीहरुबाट दीर्घकालीन सोच, विकासका सिद्धान्त, रणनीत, सुचक तथा कार्यक्रमहरुलाई

अन्तिम स्वरुप दिइएको छ । यसकै आधारमा नगर विकासको लक्ष्य, उद्देश्य, निती र कार्यक्रमहरु निर्धारण गरिएको छ ।

विषयगत समुहहरुको उपलब्धिको प्रस्तुतीकरण र सहभागीहरुको राय तथा सुझाव संकलन गरी प्रत्येक समुहको संयोजकवाट प्रस्तुतीकरण गरिएका छन्।

२.५ समस्या, आवश्यकता र संभावनाहरुको प्रारम्भिक छनोट

संकलित तथ्यांक, सूचना विषयगत श्रोत नक्सा विश्लेषण लगायत २० वर्षको जनसंख्या वृद्धिको आधारमा समस्या तथा सम्भावनाहरुको पहिचान गरिएका छन् । विषयगत नक्साको विश्लेषण मार्फत शहरी विकास तथा विस्तार सम्वन्धी प्रारम्भिक नक्साको तयारी गरिएको छ ।नगरपालिकाको विगतको पाँच वर्षको आर्थिक श्रोतको विश्लेषणको आधारमा आगामी ५ वर्षको विकास वजेटको प्रक्षेपण गरिएको छ । साथै वडा तथा नगरस्तरका समस्याहरुको संयोजन गरिएका छन् ।

२.६ योजना, कार्यक्रम तथा परियोजनाको तर्जुमा

तथ्यांक सूचना तथा विषयगत नक्सा विश्लेषणमा आधारित भएर योजना तथा कार्यक्रमहरुको पहिचान गरिएको छ । विभिन्न परामर्श वैठकहरु मार्फत पहिचान गरिएका नगर स्तरका समस्याहरु समाधान गर्न आवश्यक योजना तथा कार्यक्रमहरु विषयगत समितिको छलफलहरुद्वारा पहिचान गरिएका छन् । लक्ष्य र विद्यमान शहरी विस्तारमा आधारित भएर भावि शहरी विस्तार क्षेत्र, भूउपयोग योजनाको सुझाव लगायत प्रारम्भिक भौतिक विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ । भौतिक विकास योजना तथा भूउपयोग योजनामा आधारित भएर योजनाको तर्जूमा गरिएको छ । विषयगतयोजनाहरुलाई तर्कवद्ध योजना पद्दतिमा परिणत गरिने छ ।

समुदाय स्तरका समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्न वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिने छ ।यस चरणको उपलब्धीको रुपमा भौतिक पूर्वाधार विकास योजना, वातावरणीय व्यवस्थापन योजना, सामाजिक विकास योजना, आर्थिक विकास योजना, वित्तीय विकास योजना, संस्थागत विकास योजना तथा प्रकोप व्यवस्थापन योजना रहेको छ ।

२.७ योजना छनोट तथा नगरपालिकाको बजेट

विभिन्न विषयगत गोष्ठिहरु आयोजना गरेर त्यसमा नगरस्तरीय कार्यक्रम, योजनाहरु तथा नगरपालिकाको बजेटका सम्बन्धमा छलफल गरिएका छन् । पहिचान गरिएका योजनाहरुको छनौटतथा प्राथमिकीकरण गरिएका छन् ।

२.८ प्रारम्भिक रुपमा प्राथमिकीकरण गरिएको योजना तथा कार्यक्रमको मस्यौदा

नगर स्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुमानित लागत प्रक्षेपण गरिएको छ । सरोकार संघ संस्था, सरकारी निकायहरु तथा नगरपालिकाका अन्य साझेदार संघ संस्थाहरुको उपलब्ध भएसम्मको आगामी तथा भावि वर्षहरुको योजना तथा कार्यक्रम तथा वजेट संकलन गरिएको छ। नगरस्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्राथमिकता निधारणगरी वहुक्षेत्रीय लगानी योजना (MSIP) तर्जुमागरिएका छन् । वजेटको अभावका कारण प्राथमिकतामा पर्न नसकेका बाकी योजना तथा कार्यक्रमहरु पनि सूचीकृत गरिएका छन् । प्राथमिकतामा परेका योजनाहरुको आधारमा मस्यौदा भौतिक विकास योजना परिमार्जन गरिएका छन् ।

२.९ नगरपालिकाको मस्यौदा आवधिक योजनाको तर्जुमा

सहभागितात्मक अन्तिम कार्याशाला गोष्ठी कार्यक्रम आयोजना गरी मस्यौदा आवाधिक योजनाको प्रस्तुति तथा छलफल गरिएको छ साथै मस्यौदा माथि राय, सुझाव, पृष्ठपोषण, टिप्पणीको संकलन गराइने छ। कार्यशालाबाट प्राप्त सुझावहरुको आधारमा आवधिक योजनाको अन्तिम मस्यौदा तयार गरिएको छ ।

२.१० आवधिक योजनाकोस्विकृती

नगरपालिकाबाटअन्तिम मस्यौदाको प्रस्तुति गरी निर्देशक समितिबाट स्विकृतीको लागि सहमति प्राप्त गरिएको छ ।

२.११ योजनाको दस्तावेज तयारी तथा वितरण

अन्तिम मस्यौदा तयार गरिनुको साथै आवधिक योजनाको दस्तावेजको तयार गरिनेछ । नगरपालिकाबाट योजनाको दस्तावेज विभिन्न समिति, उपसमिति, सरोकारवाला संस्था तथा साझेदारहरुलाई पठाइनेछ ।

खण्ड ३ भद्रपुर नगरपालिका – नगर प्रोफाइल

झापा जिल्लाको तीनवटा नगरपालिका मध्य भद्रपुर नगरपालिका नेपालको जेठो नगरपालिका मध्यको एक नगरपालिका हो । वि.सं. २००८ सालमा स्थापना भएको यो नगरपालिकामा २०३८ /३९ सालमा चन्द्रगढी र महेशपुर गाविसको केही वडाहरुलाई एकिकृत गरी १५ वडामा विभाजन गरिएको छ ।व्यापारीक दृष्टिकोणले पूर्व पश्चिम राजमार्गको पूर्व द्वार शुरु हुनु भन्दा अगाडि भारतको विहार राज्य संग सिधै जिडिएको हुनाले यो नगरपालिका व्यापारीक केन्द्रको रुपमा चिनिन्थ्यो ।

३.१ भौगोलिक स्थिति

भद्रपुर नगरपालिका नेपालको पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रको मेची अञ्चल अन्तर्गत झापा जिल्लामा अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा भारतको विहार राज्य तथा चन्द्रगढी गाविस, पश्चिम र दक्षिणमा महेशपुर गाविस पर्दछ भने उत्तरमा चन्द्रगढी गाविस पर्दछ । यो नगरपालिका भारतको विहार राज्यसंग सिमाना जोडिएको मेची नदीले छुट्याएको छ भने यस नगरपालिकाको वड नं २ र ३ को केही भाग मेची नदी पारी भारतको विहार राज्य संग जोडिएको छ ।

११२१ हेक्टर भूभागमा फैलिएको यस नगरपालिका नेपालको मानचित्रमा २६°२०’ देखि २६°५०’ उत्तर र ८९°३९’ देखि ८८°१२’ अक्षांश एवं देशान्तर रेखाको माझमा देखिन्छ। यस नगरपालिकालाई पूर्व पश्चिम राजमार्गको विर्तामोड देखि १७ किलोमिटर दक्षिणमा अवस्थित छ।

क) विकास क्षेत्र	:	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र
ख) अञ्चल	:	मेची अञ्चल
ग) जिल्ला	:	झापा जिल्ला
घ) सिमाना	:	पूर्व–चन्द्रगढी गा.वि.स, भारतको पश्चिम बंगालर विहार
		पश्चिम– चन्द्रगढी गा.वि.स., महेशपुर गा.वि.स.
		उत्तर – चन्द्रगढी गा.वि.स
		दक्षिण – महेशपुर गा.वि.स.

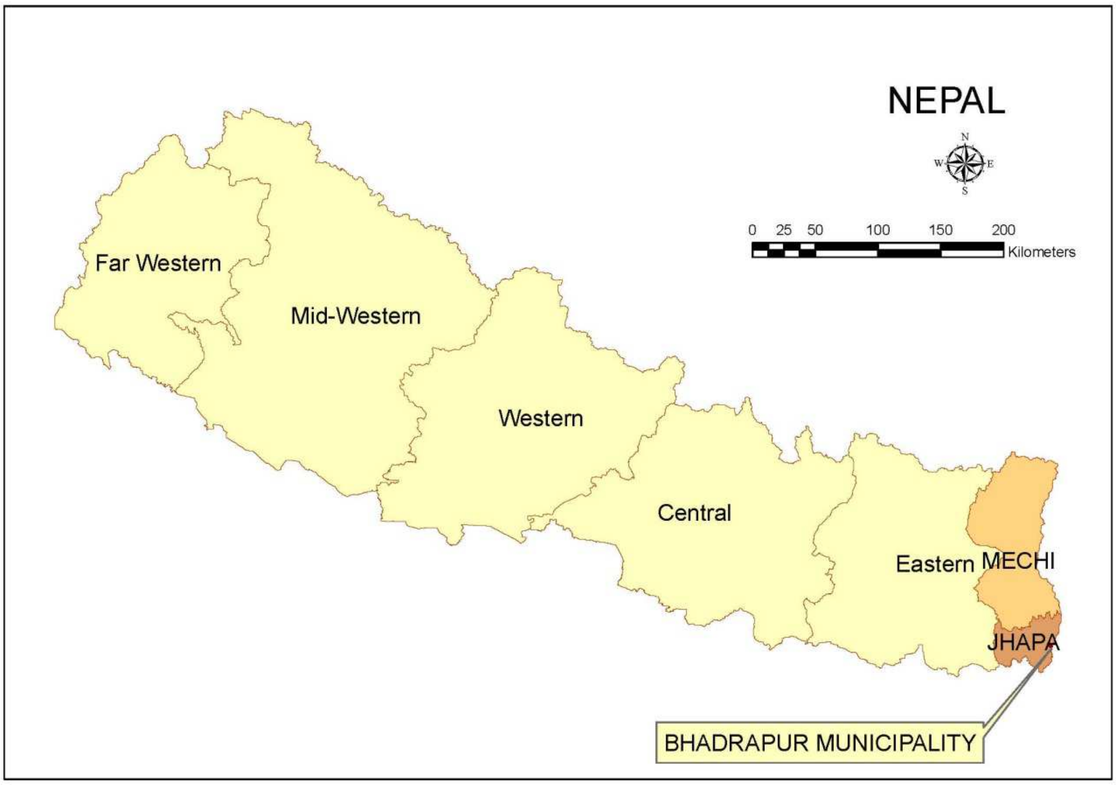
NEPAL
0 25 50 100 150 200
Kilometers
Far Western
Mid-Western
Western
Central
Eastern
MECHI
JHAPA
BHADRAPUR MUNICIPALITY

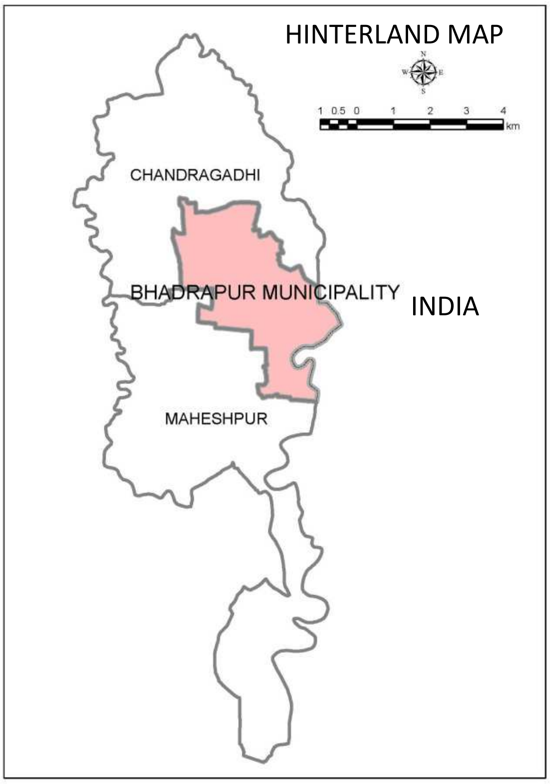
HINTERLAND MAP
1 0.5 0 1 2 3 4
km
CHANDRAGADHI
BHADRAPUR MUNICIPALITY
INDIA
MAHESHPUR

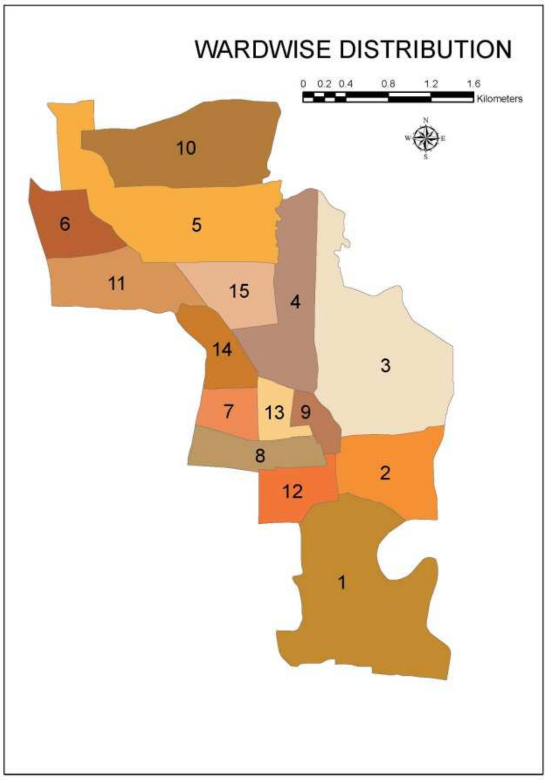
WARDWISE DISTRIBUTION
0 0.2 0.4 0.8 1.2 1.6
Kilometers
10
6
5
11
15
4
14
3
7
13
9
8
2
12
1

३.२ भद्रपुर नगरपालिकाको परिचय :

झापा जिल्लाको तिनवटा नगरपालिका मध्ये भद्रपुर नगरपालिका नेपालको जेठो नगरपालिका मध्येको एक नगरपालिका हो । २००८ सालमा स्थापना भएको यो नगरपालिकामा २०३८/३९ सालमा चन्द्रगढी र महेशपुर गा.वि.स. को केहि वडाहरुलाई एकिकृत गरी १५ वडामा विभाजन गरिएको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा भारत विहार राज्य तथा चन्द्रगढी गा.वि.स., पश्चिम र दक्षिणमा महेशपुर गा.वि.स. पर्दछ भने उत्तरमा चन्द्रगढी गा.वि.स. पर्दछ । यो नगरपालिका भारतको राज्य विहारसंग सिमाना जोडिएको मेची नदीले छुट्टाएको छ भने यस नगरपालिकाको वडा नं. २ र ३ का केहि भागहरु मेची नदी पारी भारतको विहार राज्यसंग जोडिएको छ । व्यापारीक दृष्टिकोणले महेन्दराजमार्गको पूर्वाद्धार सुरु हुनु भन्दा अगाडी भारतको विहार राज्यसंग सिधै जोडिएको हुनाले यो नगरपालिका व्यापारीक केन्द्रको रुपमा चिनिथ्यो । मेची नदीमा पुल र हुलाकी मार्ग (भद्रपुर - रंगेली - विराटनगर) निर्माण भएमा अझ पनि व्यापारीक दृष्टिकोणले पछि नपर्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । भद्रपुर न.पा. भएता पनि भौतिक विकास तथा निर्माण कार्यमा कान्छो भएको देखिन्छ ।

भद्रपुर नगरपालिकालाई महेन्द्र राजमार्गको विर्तामोड देखि १७ कि.मि. दक्षिणमा अवस्थित छ । महेन्द्र राजमार्गको प्रवेशद्धार काकरभित्तामा भएको हुदा औद्योगिक दृष्टिकोणले यो नगरपालिका पछाडि परेको भएता पनि भारतको विहार राज्यसंगको संम्बन्धमा मेची नदीमा पुल नभएता पनि परम्परागत नै रहि आएको छ ।

व्यापारिक दृष्टिकोणले महेन्द्र राजमार्गको पूर्वद्धार सुरु हुनु भन्दा अगाडी भारतको विहार राजयसंग सिधै जोडिएको हुनाले यो नगरपालिका व्यापारिक केन्द्रको रुपमा चिनिथ्यो । मेची नदीमा पुल र हुलाकी मार्ग (भद्रपुर–रंगेली–विराटनरग) निर्माण भएमा अझ पनि व्यापारीक दृष्टिकोणले पछि नपर्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । भद्रपुर न.पा जेठो नगरपालिका भएता पनि भौतिक विकास तथा निर्माण कार्यमा कान्छो भएको देखिन्छ ।

३.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

सन् १७७३ मा तत्कालीन राजा रण बहादुर शाहको शासन कालमा नेपालको सिमाना पशिचम तर्फ कुमाउ गडवाल र पूर्वतर्फ टिष्टासम्म पुगेको थियो । विराटनगर र रंगेलीविच पर्ने धनपूर भन्ने स्थान र झापा बजार हाल कुमरखोद गा.वि.स. सन् १८१४ अंग्रजहरुले आक्रमण गरी आफ्नो कब्जामा लियो र सन् १८१५ नोभेम्बर २८ मा सुगौली सन्धिमा हस्ताक्षर भयो । यसरी मेची नदी सदाको लागि पूर्वी अन्तराष्ट्रिय सिमाना हुन पुग्यो ।

तत्कालिन झापा जिल्ला मोरङ गोश्वरा अन्तरर्गत पर्दथ्यो । पछि कुमार खोद गा.वि.स. अन्तरर्गत रहेको झपा बजार गाउँमा मोरङ गोश्वरा सर्न आएको हुदा यस जिल्लाको नाम झापा रहन गयो । वि.स. २००७ सालपछि झापा गाउँबाट गोश्वरा चन्द्रगढी गा.वि.स. सदरमुकाम कायम भयो । हाल चन्द्रगढीको केहि भाग भद्रपुर नगरपालिकामा समावेश भएको हुनाले सदरमुकाम भद्रपुर रहन गयो ।

३.४ हावापानी

यस नगरपालिका क्षेत्रमा उष्ण समशितोष्ण जलवायु रहेको छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४२° से. र न्युनतम ६.२° से. रेकर्ड गरिएको छ ।

३.५ जल भण्डार

यस क्षेत्रको जलस्रोतको भण्डारको रुपमा भूमिगत जलस्रोत अन्य स्रोतमा मेची नदी तथा झिलिमिया खोला र घोडामारा खोला लिन सकिन्छ ।

३.६ क्षेत्रिय तथा कार्यगत भूमिका :

भद्रपुर नगरपालिकाको क्षेत्रिय तथा कार्यगत भूमिका साराशंमा निम्न बमोजिम रहेको छ ।

३.७ आर्थिक तथा व्यापारिक केन्द्र :

२०५५ साल अगाडीसम्म चुङ्गीकर उठाई रहेको थियो । नेपाल सरकारले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ कार्यान्वयन भएपछि चुङ्गीकरको खारेजी पछि स्थानीय शुल्क भनी चुङ्गीकर बराबरको रकम २०५५ सालदेखि दिन थालेको हो । भद्रपुर नगरपालिकाको व्यापारीक पृष्ठभूमि धेरै पुरानो छ । यहाँको साप्ताहिक हाट बजार बुधवार र शनिवार लाग्नाले वरिपरीका गाउँहरुबाट आफ्नो करेसा बारीका तरकारी, खेतिका खाद्यान्नहरु बजारमा बेच्ने र आफ्नो परिवारको निम्ति चाहिने सामाग्री खरिद गर्ने प्रचलन अहिलेसम्म पनि चलिरहेको छ । चन्द्रगढीमा लाग्ने साप्ताहिक हाट सोमवार र शुक्रवारले पनि नगरपालिकाको वडा नं. ५,६,१० र ११ का वासिन्दाहरु यस सेवाबाट लाभान्वित भएका छन् ।

नगरपालिकाको तथ्यांक अनुसार हाल नगरपालिका क्षेत्रमा करिब ५२६ पसलहरु छन् । यस नगरपालिका विभिन्न किसिमका उद्योगहरु छन् । जस्तै स मिल, विस्कुट, पाउरोटी, चामल, तेल मिल छन् भने घरेलु उद्योगहरुमा बरफ उद्योग, चिया प्याकेजिङ्ग, छापाखाना, गार्मेन्ट उद्योगहरु पनि छन् । सरी संचालन भएको उद्योगहरु मध्ये गार्मेन्ट उद्योगमा मात्र करिब २५०० जनाले रोजगार पाएका छन् । यसरी व्यापार र रोजगार प्रवर्धन हुनुमा निम्न लिखित कारणहरुबाट संभव भएको देखिन्छ ।

- यातायातको सुविधा
- मजदुरहरु सरलतापूर्वक प्राप्त हुनु
- स्थानीय तथा क्षेत्रिय माग बढी रहनु
- गोदामहरुको व्यवस्था राम्रो हुनु
- संचारको राम्रो व्यवस्था हुनु

यस बाहेक यस नगरपालिकाबाट नेपालको सबै नगरपालिकाको तुलनामा यहाँबाट विभिन्न ग्रामिण स्थानमा पुग्न सक्ने र छिमेकी राष्ट्र भारतको विहार र पश्चिम बंगाल राज्यबाट पनि निर्यात गर्न सक्ने सुविधाले गर्दा व्यापारिक गतिविधि राम्रो मानिन्छ । मेची नदीमा पुल निर्माण भएमा र पुरानो हुलाकी सडक (भद्रपुर रंगेली विराटनरग) संचालन भएमा व्यापारीक तथा औद्योगिक क्षेत्रको दृष्टिले अझ प्रभावकारी हुने संभावना छ । मेची नदीमा पुल नभएकाले निर्यात गर्न असुविधा भएकाले विर्तामोडतर्फ व्यापारिहरुको चाप बढेको पाइन्छ । विद्यमान अवस्थामा ५ वटा वाणिज्य बैंक (वित्तिय संस्था) हरु छन् । यहाँको उद्यमीहरुलाई सहयोग पुऱ्याउन ऋम्ऋ को सहयोगमा औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान पनि खुलेको छ । यस बाहेक सामाजिक कार्यक्रम अन्तरर्गत समाजलाई जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै रोजगारको प्रवर्द्धन गर्न सीप विकास तालिम केन्द्रको स्थापना भएको छ ।

३.८ सेवा तथा प्रशासनिक केन्द्र :

झापा जिल्लाको सदरमुकाम चन्द्रगढी यसै नगरपालिकाको एक अंश भएको हुनाले यस नगरपालिकामा जिल्ला स्तरीय केन्द्रिय कार्यालयहरु अवस्थित छन् । विद्यमान रहेका सरकारी कार्यालयहरु संस्थाहरुले यस क्षेत्रको संस्थागत पक्षलाई सुदृढ बनाउन मद्दत गरेको छ । विं.सं. २००८ सालमा गठित नगरपालिकामा सेवा तथा प्रशासनिक व्यवस्था धेरै सुदृढ रहेको छ । यस नगरपालिकामा जिल्ला स्तरीय सबै सरकारी, गैरसरकारी कार्यालयहरु तथा निकायहरु अवस्थित छन् । यस नगरपालिकाका समपूर्ण नगरबासीहरुलाई मात्र नभएर जिल्ला भरीका वासिहरुलाई चाहिए जति सेवा तथा सुविधाहरुको प्रावधान गरी सम्पूर्ण नगरवासीहरुलाई सेवा पुऱ्याउदै आएको छ ।

भद्रपुर नगरपालिका प्रशासनिक दृष्टिकोणले मेची अञ्चलको सदरमुकामको साथै जिल्लाको पनि सदरमुकाम रहेको छ । यस हिसाबले भद्रपुर नगरपालिकाको वडा नं. ६ र १० मा धेरै जसो कार्यालयहरु अवस्थित छन् । पहिले यो स्थान चन्द्रगढी गा.वि.स. मा पर्दथ्यो र २०३८, ३९ साल देखि नगरपालिकामा पर्ने हुनाले पनि सदरमुकाम भद्रपुर नै भनिन्छ । यहा जिल्ला स्तरीय कार्यालयहरु करिब ५० वटा छन् भने अञ्चल स्तरीय कार्यालय ४ वटा रहेका छन् । यहाँ पुरानो नाका भएको हुनाले भन्सार कार्यालयको इकाई मात्र रहेको । राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक भद्रपुर शाखा चन्द्रगढीमा गाभिन गई अहिले एउटै शाखा रहेको छ ।

३.९ शैक्षिक तथा स्वास्थ्य केन्द्र :

भद्रपुर नगरपालिका २००९ सालमा स्थापना भई नेपालको जेठो नगरपालिका मध्ये एक हो । यो नगरपालिका भारतको विहार राज्यसंग जोडिएको र भारतको दार्जिलिङ्ग, सिक्किम, खार्साङ्ग तथा सिलिगुढी जस्ता शहरहरु नजिक रहेको हुँदा आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षिक दृष्टिकोणले समेत उर्वरा भूमिको रुपमा रहेको छ । यस झापा जिल्लाको शैक्षिक क्षेत्रको सुधारमा विभिन्न शैक्षिक संघ संस्थाहरुलाई प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रुपमा सकृय रहेको पाइन्छ । यसरी २००४ सालमा स्थापना भएको भद्रपुर हाई स्कुल झापा जिल्ला कै इतिहासको लामो समयको प्रतिकको रुपमा रहेको हाई स्कुल भद्रपुर नगरपालिकामा नै अवस्थित छ । यो ५४ वर्षको लामो इतिहासमा शैक्षिक प्रगतिको कुरालाई सबैले विचार गर्ने पक्ष हो । समाजको लगानीको सबैभन्दा ढिलो प्रतिफल प्राप्त हुने भनेको नै शिक्षा हो । समयको लामो अन्तराल पछि शक्षिक जनशक्तिलाई हेर्ने हो भने लगानी अनुसारको प्रतिफल पनि अवश्य पनि प्राप्त हुन सकेको छैन । यत्तिकैमा विश्व वातावरण अनुकुल विज्ञान प्रविधिका क्षेत्रमा ज्ञान तथा सीप प्राप्त गर्ने शैक्षिक संघ संस्थाहरुको स्थापना भई नै रहेको छ । जसमा भद्रपुर नगरपालिकामा ६ वटा सरकारी विद्यालयहरु, ७ वटा निजि विद्यालयहरु स्थापना भइसकेका छन् । उच्च शिक्षाको क्षेत्रमा मेची बहुमुखी क्याम्पस रहेको छ भने सबैभन्दा पुरानो माध्यमिक विद्यालयमा २००४ सालमा स्थापना भएको भद्रपुर मा.वि. पर्दछ । त्यस्तै सिप विकास गर्ने उद्देश्यले कम्प्युटर शिक्षा, सिलाई बुनाई तालिम पनि दिइने गरेको पाइन्छ ।

स्वास्थ्य सेवा उचित व्यवस्था विना असंभव प्राय हुने भएको हुनाले यसको विकास क्रमलाई हेर्दा २०१०–२०१२ सालतिर पुग्नुपर्ने हुन्छ । २०३१ सालमा मेची अञ्चल अस्पतालको स्थापना हुनु अघि भद्रपुरका प्रतिष्ठित व्यापारीहरुले भारतीय स्वास्थ्यकर्मिहरुलाई आमन्त्रण गरी डिस्पेन्सरी बजार स्थित संचालन गरेको पाइन्छ ।

स्वास्थ्यको दृष्टिकोणले भद्रपुर नगरपालिकामा एउटा मेची अस्पताल रहेको छ । यस अस्पतालको मेची अञ्चल लगायत अन्य स्थानका विरामीहरुलाई समेत स्वास्थ्य उपचारको सेवा पुऱ्याउदै आएको छ । यस नगरपालिका

क्षेत्रभित्र निजि क्षेत्रको क्लिनिक र औषधी पसलहरु कम मात्रामा पाइन्छ । हालै स्थापना भएको पाथिभरा प्राइभेट अस्पतालले अहिलेको सन्दर्भमा सबभन्दा बढी सेवा पुऱ्याइरहेको स्थिति छ ।

३.१० यातायात :

यातायातको दृष्टिकोणले यस नगरपालिकालाई सुगम नै मान्नु पर्दछ । भद्रपुर नगरपालिका महेन्द्र राजमार्गको विर्तामोड देखि १७ कि.मि. दक्षिण विर्तामोड भद्रपुर सडकले जोडिएको छ । मुख्य राजमार्ग खण्डसंग नजोडिएको भएपनि यहाँ स्थानिय स्तरमा सर्वसाधरणको आवतजावतको लागि विक्रम टेम्पो, माइक्रो बस, बस, रिक्सा आदि चल्ने गर्दछ ।

३.११ पर्यटकिय केन्द्र :

यस भद्रपुर नगरपालिका क्षेत्रमा धार्मिक, पुरातात्विक एवं पर्यटकिय हिसाबले लोकप्रिय रहेको थुप्रै स्थानहरु छैनन् । यस नगरपालिकामा रहेका प्रमुख दर्शनिय, पर्यटकिय, व्यापारिक स्थानहरुमा छिमेकी गा.वि.स. पृथ्वीनगरमा अवस्थित किचकबध धार्मिक स्थल, महेन्द्र पार्क, विभिन्न चिया उद्योगहरु र मोमण्टो एपरल्स प्रा.लि. रहेको छ ।

३.१२ जनसंख्या :

२०५८ को जनगणना अनुसार भद्रपुर नगरपालिकाको कुल जनसंख्या १८१४५ रहेको छ । जसमा पुरुष संख्या ९१३३ र महिला संख्या ९०१२ रहेको छ । यस भद्रपुर नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल ११२१ हे. रहेको जम्मा घरधुरी संख्या ३८९६, मतदाता संख्या ११२३०, औसत परिवार संख्या ५.३ र प्रति व्यक्ति आय ४५९४ रहेको पाइन्छ । जनसंख्याको पूर्ण विवरण तलको तालिकामा नं. १ मा गरिएको छ ।

यो नगरपालिका कुल १५ वटा वडामा विभाजित रहेको छ । १८१४५ जनसंख्या रहेकोमा यहाँ वडा नं. १,९ १२ मा सबभन्दा बढी जनसंख्या रहेको देखिन्छ । यसैगरी नगरपालिकाको लैगिंक विवरण अध्ययन गर्दा महिला र पुरुषमा पुरुषको संख्या बढी नै रहेको देखिन्छ । ५१ प्रतिशत र महिला ४९ प्रतिशत रहेको छ । नगरपालिकामा रहेको १५ वटा वडा मध्ये वडा नं. ३ को क्षेत्रफल १८७.७० हे. रहेको छ भने सबैभन्दा कम क्षेत्रफल वडा नं. १३ ले ओगटेको छ ।

३.१३ उमेरको आधारमा जनसंख्या :

यस नगरपालिकाको उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण तालिका नं. २ मा दिइएको छ । नगरपालिकाको उमेरगत जनसंख्या अवलोकन गर्दा आर्थिक रुपमा सक्रिय रहन सक्ने जनसंख्या जुन १५ वर्ष माथिका र ५० वर्ष मुनिका बढी मात्रामा रहेको छ । यसैगरी ७५ वर्ष माथिको जनसंख्या पनि उल्लेखनिय रहेको छ ।

३.१३.१ धर्म र जातिको आधारमा जनसंख्या :

धार्मिक दृष्टिकोणले यस नगरपालिकामा हिन्दु धर्मालम्बीहरुको बाहुल्यता रहेको छ । त्यसपछि इस्लाम, बौद्ध र किराँत धर्मावलम्बीहरु रहेको छ भने यस बाहेक यस नगरपालिकामा जैन, क्रिश्चियन, सिख आदि धर्म अनुसरण गर्ने धर्मावलम्बीहरु पनि छन् ।

जातिगत दृष्टिकोणले हेर्दा यस न.पा. मा बाहुन र क्षेत्री जातिको बाहुल्यता रहेको छ । यो बाहेक यहाँ नेवार, मुस्लिम, थारु, मगर, कामी आदि विभिन्न जातजातिका मानिसहरु बसोबास गर्दै आएका छन् ।

३.१३.२ आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या :

पुरुष र महिलाको दाजोमा पुरुषहरु बढी आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको पाइन्छ । आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्याको कुल ६८८१ म ४७५९ पुरुष संख्या २१२२ मात्र रहेको छ । आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्याको तालिका अध्ययन गर्दा कुल १४३९३ छ जुन आर्थिक क्रियाकलापकम लाग्ने क्षमता राख्दछन् । ७५१२ जना आर्थिक रुपमा सक्रिय छैनन् भने जम्मा ६८८१ ज्नसंख्या मात्र सक्रिय रहेका छन् ।

३.१४ शिक्षा :

यस नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था अवलोकन गर्दा यस नगरपालिकाको कुल साक्षरता प्रतिशत ७५.७ र पुरुषको साक्षरता ८३.३ प्रतिशत रहेको छ । विद्यालयको हिसाबले यस नगरपालिकामा जम्मा १६ वटा विद्यालय रहेको छ ।

विद्यमान १६ वटा विद्यालयहरु मध्ये ६ वटा सरकारी र १० निजी स्तरका विद्यालयहरु रहेका छन् । सरकारी विद्यायल उच्च मा.वि.को व्यवस्था नरहेको तर निजीमा रहेको छ । यस नगरपालिका उच्च शिक्षाको लागि मेची बहुमुखी रहेको छ । यस क्याम्पसमा प्रविणता प्रमाण पत्र तहदेखि स्नातक तहसम्मको पढाई हुने गरेको छ ।

उपरोक्त तालिकाबाट के प्रष्ट हुन्छ भने सार्वजनिक विद्यालयको तुलनामा निजि विद्यालयहरु धेरै छन् । १५.५ विघामा फैलिएर रहेको यस बहुमुखी क्याम्पसमा मानविकी, व्यवस्थापन, विज्ञान संकायको प्रविणता तहको कक्षा संचालन हुन्छ । नेपाली र अर्थशास्त्रको स्नाकोत्तर तहको कक्षा संचालन छन् भने मानविकी र वाणिज्य संकायको स्नातक तहको कक्षा संचालन छन् । कुल ४००० विद्यार्थी संख्या र १३५ जना शिक्षक, शिक्षिका रहेको यस बहुमुखी क्याम्पसमा विहान दिउँसो र साझमा गरेर तीन समयमा कक्षा संचालन हुने गरेका छन् ।

३.१५ स्वास्थ्य :

स्वास्थ्यको दृष्किोणले भद्रपुर नगरपालिकामा एउटा मेची अञ्चल अस्पताल रहेको छ । यस अस्पतालको स्विकृत दरवन्दी संख्या ४८ मध्ये १ जना मेडिकल सुपरिटेडेन्ट, १० जना मेडिकल अधिकृत र अन्य २४ स्वास्थ्यकर्मीहरुले विभिन्न खोप कार्यक्रम, कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम र अन्य राष्ट्रिय कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै सेवा पुर्‍याउदै आएका छन् । यस अस्पतालले मेची अञ्चल लगायत अन्य स्थानका विरामीहरुलाई समेत स्वास्थ्य उपचारको सेवा पुर्‍याउदै आएको छ । ने भएकाले ठूलो क्लिनिक, नसिङ्ग होम संचलन हुन सकेका छैनन् ।

२०३१ सालमा स्थापना भएको मेची अञ्चल अस्पताललाई २०३४ सालमा जनश्रमदान समेत गरी भव्य भवनको निर्माण कार्य गरी ५० शैयाको क्षमता भएको अल्ट्रासाउण्ड, इन्डोस्कोपि, प्रयोगशाला, एक्सरे, एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराई १८ जना डाक्टर, १ मेट्रोन, २ सिस्टर, १९ स्टार्फ नर्स, ६ अनमी समेतको दरबन्दी रहेको भएतापनि यहा आधा भन्दा कम चिकित्सकहरु मात्र कार्यरत छन् । विविध प्रविधि र विधिहरुको आधारमा पनि स्वास्थ्य सेवाको कार्यमा व्यवसायिक रुपमा केहि व्यक्तिहरुले निजि डिस्पेन्सरी तथा क्लिनिकहरु चलाएको पाइन्छ । हालै स्थापना भएको पाथिभरा प्राइभेट अस्पतालले अहिलेको सन्दर्भमा सबभन्दा बढी सेवा पुर्‍याइरहेको स्थिति छ ।

३.१६ उद्योग तथा व्यवसाय

कुनैपनि ठाँउको सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक, शैक्षिक, सांस्कृतिक विकास र उन्नतिका निम्ति त्यस ठाँउको उद्योग व्यापारको महत्वापूर्ण भूमिका रहन्छ । २०२२ । २५ साल तिर भएको भद्रपुरको उन्नती, प्रगती र अहिलेको उन्नतीमा ह्रास आएको कारण पनि यहाँको उद्योग धन्दाकै कारण हो भन्नु स्वभाविक ठहर्छ । ०३०/३२ सालसम्म पूर्वाञ्चलको विराटनगर पछिको औद्योगिक शहर भनेर चिनिने भद्रपुरको उद्योग व्यापार पूर्व पश्चिम राजमार्ग काकडभित्तातर्फ सरेकै कारणले हाल क्रमश नगरपालिका गाउँ उन्मुख हुदै गईरहेको कटु यथार्थ सबैको सामू छर्लङ्गै छ ।

भद्रपुरमा २०२५।३० साल तिर ४० वटा जति राईस मिल, त्यसमध्ये ११ वटा अटोमेटीक मिल थिए । तर अहिले मुस्किलले २ वटा मात्र मिल संचालनमा छन् बाँकी मिलका भग्नावषेश मात्र पाउन सकिन्छ । स-मिल, ४ वटा बिडी फैक्ट्री, चकलेट फैक्ट्री, बरफ फैक्ट्री, स्क्वास फैक्ट्री आदी भद्रपुरमा प्रशस्तै थिए । तर बिस्तारै राईस मिलहरुको उद्योग गति संगसंगै यहाँका उद्योग, व्यापार सुस्ताउँदै गएको पाईन्छ । साँच्चै नै भन्ने हो भने उद्योग व्यापारको चल्ती फिर्ती भएको बेलामा यस क्षेत्रको पूर्वाधारका संरचनाहरु तयार भएको पाईन्छ ।

अहिले आएर केही उद्योग व्यापारका प्रतिष्ठाहरु स्थापना हुन शुरु भएकोले भद्रपुरको काँचुली फेर्ने प्रयत्न गरी महसुस हुन्छ । एसियाको ठूला उद्योग मध्यको एक मानिने मोमेण्टो एपरल्प प्रा.लि.भद्रपुर -११ यहाँको उल्लेखनीय उद्योग हो । जसले नगर बासी र जिल्लाकै गा.वि.स हरुका श्रमिकहरुको बेरोजगारी समस्या समाधानमा सहयोग पुऱ्याएको मात्र नभई अप्रत्यक्ष रुपमा अन्य क्षेत्रको बिकासमा आंशिक टेवा प्रदान गरी रहेको छ । यहाँ प्लाईउड, पोलिथिन, चिया प्याकेजिंग, सेलर मिल ट्राभल एजेन्सी ग्रील उद्योग, मेशीनरी पार्टपुर्जा मर्मत उद्योग आदि मुख्य उद्योगहरु संचालिन छन् । यहाँ उद्यमीहरु उद्योग संघ र व्यापारीहरु वाणिज्य संघसंग आबद्ध पेशागत हकहितका निम्ति अग्रसर हुने गरेका छन् ।

३.१७ सरकारी कार्यालय संस्थानहरु

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, क्षेत्रिय प्रहरी ईकाई, कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय सशस्त्र प्रहरी गुल्म मेची अञ्चल अस्पताल, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कोष लेखा नियन्त्रन कार्यालय, जिल्ला मालपोत कार्यालय, छोटी भन्सनर कार्यालय, जिल्ला अदालत, जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय, जिल्ला शिक्षा कार्यालय जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला सिचाई कार्यालय, अञ्चल श्रम पशु कार्यालय, जिल्ला कारागार शाखा, पशु चेक क्वारेन्टाईन कार्यालय, जिल्ला भवन तथा आवास कार्यालय, शाही नेपाल सेनाको गण, रा.स.स. कार्यालय, जनसंम्पर्क कार्यालय, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, शरनाथी समन्वय ईकाई, जिल्ला तथा ईलाका हुलाक कार्यालय, जिल्ला समिक्षालय, झापा अतिथि गृह, जि.वि.स कार्यालय, न. पा. कार्यालय द टिम्बर कर्पोरेसन, भद्रपुर खानापानी संस्थान, नेपाल टेलिकम, नेपाल बिद्युत प्राधिकरण,नागरिक उड्डयन कार्यालय, जिल्ला सहकारी संघ, ने .बै.लि, रा.वा.बैक, कृषि बिकास बैंक, बहुउद्देशीय बचत तथा सहकारी लगायतका कार्यहरु यस नगरमा अवस्थित छन् ।

३.१८ चाडपर्व र धार्मिक स्थलहरु

यहाँ ब्राम्हण, क्षैत्री, नेवार, मारवाडी, बंगाली, मुसलमान, सतार, राई, लिम्बु, मगर,तामाङ्ग, सुनुवार गुरुङ्ग, थामी, कुमाल, कामी, दमाई, सार्की, राजवशीं, कायस्थ, थारु, गुप्ता, चमार, तेली, शाह, सोनर, झा, ठकुर, सुढी,

कलवार मलाहा, धोबी, ग्वार, हरिजन, धिमाल, धुसात, झागड, बानियाँ आदि जात जनजातीको बसोवास रहेको छ ।

मूलतः हिन्दु, मुस्लिम, क्रिस्चियन बौद्ध, किराँत धर्मका अतिरिक्त मानव धर्म, ओम शान्ति सत्य साई, प्रणामी जस्ता अनैकन धार्मिक आस्थामा अनुबन्धित रहेका छन् ।

हिन्दु धर्मावलम्बीहरले मुख्यतया : बडा दशै, शुभ दिपावालि, तीज, छठ, होली, सिरुवा, गाई जात्रा तथा साकेला जस्ता चाडपर्वहरु मनाउने गर्दछन् । क्रिस्चियन समुदायहरुले क्रिसमस डे मुस्लिम समुदायले इदुल फिद इद र बकरिद एवं बौद्ध धर्मावलम्बीहरुले बुद्ध पूर्णिमा जस्ता चाडपर्वका साथै जाती विशेष अनेक चाडवाड आ-आफ्नै परम्परा र संस्कृति अनुसार मनाउने गरेको पाइन्छ । आ-आफ्नै जाती बिशेषका अलक अलक वैवाहिक, ब्रतबन्ध, पुजा-पाठ र क्रियाकर्म गर्ने रितीरिवाज परम्परा अनुसार मनाउने प्रचलन रहेको पाइन्छ ।

यहाँको मुख्य भाषा नेपाली हो भने हिन्दी, उर्दु, बंगाली, मारवाडी, मैथली भोजपुरी, राजवंशी, नेवारी लगायतका जाती विशेष भाषा पनि भातृभाषाको रुपमा प्रयोग गर्ने गेको पाइन्छ र मारवाडी संघ, नेवा समाज कल्याण गुठी, मैथली समाज मियाँ इस्लामिया लगायतका सम्प्रदाय र जाती विशेष संघ संस्थाहरु गठन गरी संगठिट हुने गरेको पाईन्छ । अलग अलग धर्म, सम्प्रदाय, संस्कृति, परम्पर, मान्यता, विश्वास र रितीरिवाज मनाउन जाती, जनजाती एवं विविध भाषाभाषी भएको नगर भएतापनि एकताको, सोहाद्रताको र आपसी सदभाव एवं सम्मानको अनुपम उदाहरण नै यस नगरको खास परिचय हो ।

३.१९ भौतिक पूर्वाधार

३.१९.१ सडक यातायात

जिल्लाको सदरमुकाम रहेको हुनाले यस नगरपालिकामा सडक यातायतको सुबिधा राम्रो रहेको बुझिन सकिन्छ । यस नगरपालिकाको धेरै जसो प्रमुख सडकहरु कालोपत्रे भईसकेको छ भने बाकी रहेका भित्री सडकहरु ग्राभेल गरिएको छ भने कच्ची र धुले सडकहरु पनि विद्यमान छन् । नगरपलीकामा विद्यमान सडकहरको स्थिती हेर्दा २५ कि.मी कालोपत्रे ११ कि.मी ग्राभेल र ६ कि.मी मच्ची धुले सडक रहेको छ ।

विर्तामोड संगम चोक हुदै झापा चोकसम्म -मेची मार्ग) ४.५ कि.मी , संगमदेखि भन्सार छेउसम्म (शहरी सडक) १.५ कि.मी, जनताचोक देखि ज्यामिरगढी हुदै धुलवारीसम्म (धुलावारी मार्ग), मेची देखी झापा चोक हुँदै रगंलीसम्म (हुलाकी मार्ग) यहाँका मुख्य सडकहरु हुन् ।

भद्रपुर नगरपालिका महेन्द्र राजमार्गको विर्तामोड देखि १७ किलोमिटर दक्षिण विर्तामोड भद्रपुर सडकले जोडिएको छ । यो सडक नै प्रमुख सडक छ भने अन्य सडकहरमा केचना देखि भद्रपुर हुदै चारआली बाट ईलाम जाने मेची राजमार्गले चिरेर गएको हुनाले यो सडक पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ ।

अन्य सडकहरमा लेखनाथ चोक देखि गार्मेन्ट चोक सम्म, गार्मेन्ट चोक देखि सगरमाथा चोक सम्म, संगम चोक देखि मेची नदी सम्म भारतको विहार राज्य जोड्ने सडकहरुलाई मुख्य सडक मानिन्छ । भद्रपुर जगरपालिकाबाट अन्य छिमेकी गा.वि.स.हरु संग सम्पर्क गर्ने र सिमाना जोडिएका सडकहरु पनि छन् चन्द्रगढीबाट महेन्द्रनगर हुदै धुलावारी जोड्ने सडक, झापा चोक देखि महेशपुर जाने सडकहरुलाई पनि मुख्य सडकको रुपमा मानिन्छ । यी सडकहरुमा ग्राभेल र कालोपत्रे गर्ने काम भैरहेको छ । बजार क्षेत्रमा साना तिना थुप्रै सडकहरुले सवारी साधन प्रयोग गर्न बाजारका वासिन्दाहरुलाई सुविधा प्रदान गरेको छ ।

यहाँका सडकहरु प्रसस्त भएको र सडकको नामाकरण भै नसकेको हुनाले कार्यदलसंग नामाकरणको लागि छलफल भैसकेको छ ।

यसै गरी पूर्वाञ्चलको मेची अञ्चल अन्तर्गत झापा जिल्लामा एक मात्र विमानस्थल संचालन भै रहेकोमा यो भद्रपुर नगारपालिकाको वडा नं. १० मा पर्दछ । यो विमानस्थलको हवाई मैदानमा हाल कालोपत्रे गरी पक्कि गर्ने काम भैरहेको छ । हाल यस बिमान स्थलबाट दैनिक चारवटा बिमान सेवाले भद्रपुर काठमाण्डौको सेवा उपलब्ध गराएको छ भने टर्मिनल भवनको समेत निर्माण भैंसकेको छ ।

३.१९.२ खानोपानी

नगारपालिकाको खानोपानीको मुख्य श्रोत भनेको ईनार, धारा ट्यूबवेल रहेको छ । नगारपालिकाको खानोपानीको आपूर्तिको लागि ४,५०,००० लिटर क्षमताको १ ओभरहेड ट्याङ्क, १ रिजरभायर ट्याङ्क र ३ लाख लिटर क्षमताको फिल्ट्रेसन प्लान्ट रहेको छ ।

पानी मुख्य श्रोत म्भभउ द्ययतष्लन बाट गरिएको छ । द्ययतष्लन को ३ वटा ईनार रहेको छ १ नं को ईनार चिया बगनामा छ ३ नं र २ नं को ईनार संस्थानको हाता भित्र छ । यस नगारपालिकामा ४७ वटा सार्वजनिक धारा ५१ वटा धारा सरकारी तथा संध संस्थाहरुलाई वितरित रहेको छन् । भने १०४९ वटा धारा निजी घरधुरीमा रहेको छ ।

भद्रपुर नगरपालिका स्थापना भए पछि नगरपालिकामा खानोपानी संस्थानवाट ३ लाख लिटर क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण गरी वडा नं. १,२,३,४,७,८,९,१२,१३,१४,र १५ मा खानोपानि वितरण गरेको पाईए पनि खानोपानिको निम्ति अधिकांस ट्यूववेल वाट नै पुर्ति गरि रहेको छ । त्यसै गरि चन्द्रगढी गा.वि.स.मा खानोपानि तथा ढल निकास बिभागले ३ लाख लिटर क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण गरी र नगरपालिकाको वाडा नं. ५,६,१०,र ११ मा खानोपानि वितरण गरेको पाइन्छ । यसरी २ वटा ओभरहेड टंकीबाट खानेपानी वितरण भएकाले खानेपानी आपूर्ति प्रशस्त मात्रामा पुग्न सक्ने देखिन्छ । तर सडक र बढ्दो शहरीकरणले खानेपानी लाइन विस्तारमा विभिन्न समस्या रहेको छ । खानेपानी संस्थान वा खानेपानी विभागबाट विस्तार भएको पुरानो पाइपहरुको साइज र लाइन विस्तार अझै पनि वडाहरुमा प्रर्याप्त मात्रामा विस्तार हुन सकेको छैन । यसको विवरण नक्सा नं. ५ प्रतिवेदन ग मा देखाइएको छ ।

३.१९.३ सतह ढल

भद्रपुर नगारपालिका क्षेत्रको बजार क्षेत्रहरुमा मात्र केहि पक्कि ढल निर्माण भएको छ । अन्य सबै स्थानहरुमा कच्चि ढल नै रहेको छन् । यस नगारपालिका क्षेत्रमा जतिपनि सडकहरु निर्माण भएका छन् त्यसको दुबै तर्फ कच्चि ढल भएको छ । बजार क्षेत्रमा निर्माण भएका पानीको बहाव नहुने समस्या रहेको छ । पुराना पैनीहरु अहिले नयाँ भवन निर्माण गर्ने क्रममा अतिक्रमण गरि पैनीहरुको बहावलाई समेत असर गरेको देखिन्छ । यहाँ झिलमिलिया खोला, घोडामारा पैनीहरु मुख्य रहेका छन् ।

३.१९.४ फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाई

भद्रपुर नगारपालिका २००८ सालमा स्थापना भएतापनि सरसफाईको कार्यक्रम प्रयाप्त मात्रामा अगाडी बढ्न सकेको देखिदैन । हाल नगारपालिकाले बजार क्षेत्र सरसफाई गर्न १५ जना कुचिकार तथा फोहर मैला उठाउने कामको लागि ३ वटा ट्याक्टर पनि संचालन गरिरहेको छ । त्यस्तै गरि सार्वजनिक शौचालय ३ स्थानमा संचालन गरिएको छ । शहरी क्षेत्रको शौचालयले खासै काम नगरेतापनि यात्रु वर्गको लागि सुविधा अवश्य पनि

प्राप्त भएको छ । भद्रपुर नगारपालिकाले हाल सम्म सरसफाई गर्ने कार्य गरेतापनि फोहर फ्याक्ने स्थान चाही मेची नदी किनारमा नै फाल्ने गरेको छ । यस नगरपालिकामा दैनिक १.५ मे ट. फोहरमैला उत्पादन हुने गरेको छ ।

३.१९.५ विद्युत तथा संचार

नेपाल विद्युत प्राधिकरणले भद्रपुर सबै वडामा विद्युत उपल्बध गरई सेवा पुऱ्याएको छ । सबै काम वडाहरमा विद्युत लाईन पुगि सकेको भएतापनि बढ्दो शहरीकरणले गर्दा विद्युत आपूर्तिमा केही कमी आएको पाईन्छ । कतिपय स्थानहरुमा विद्युत लाईन बिस्तार गर्ने पुरानो पोलको सट्टा नयाँ पोल राख्न कार्य भई रहेको छ । यसैगरी यस नगरपालिकामा सडक बत्तिको संख्या २२०० रहेको छ ।

भद्रपुर नगारपालिकामा आधुनिक संचाल साधन कै रुपमा रहेको एक जिल्ला हुलाक कार्यालय, एक ईलाका हुलाक कार्यालय, टेलिफोन, फ्याक्स, ईन्टरनेट, ईमेल आदिको । सुविधा रहेको छ । भद्रपुर नगरपालिकामा २०३२ सम्म नेपाल दुर संचार संस्थान स्थापना भै हाल करिब ३००० क्षमता भएको टेलिफोन लाईन रहेको छ । यही लाईनवाट छिमेकी गाउँ विकास समितीहरु चन्द्रगढीमा १२०, महेशपुरमा ५० टेलिफोन लाईन बिस्तार भएको छ । बिभिन्न सरकारी कार्यालय र निजी उद्योग तथा होटलहरुमा १५० टेलिफोन लाईन सेवा उपलब्ध छ ।

३.२० हाट बजार :

भद्रपुर नगरपालिका २००८ सालमा स्थापना भएपनि यसको बजार क्षेत्र र आर्थिक गतिविधि सागुरो नै रहेको छ । भद्रपुर नगरपालिकामा परापूर्व कालदेखि व्यवस्था भएको बुधवारका दिन लाग्ने हटिया कायमै छ । बुधबार र शनिवार हाट वडा नं. १२ को बसपार्क छेउ र वडा नं. ९ को पुरानो माछा बजारमा एकै दिन दूई स्थानमा लाग्ने गर्दछ । बसपार्क हटियामा मासु, माछा पसल बढी छ भने नयाँ बजारमा किराना पसलहरुको व्यवस्था बढी छ ।

३.२१ संस्थागत स्रोत विश्लेषण

३.२१.१ नगरपालिकाको आय

भद्रपुर नगरपालिकाको आय विभिन्न स्रोतबाट भै रहेको छ । जसमा प्रमुख रुपमा स्थानिय विकास शुल्क रहेको छ । यस बाहेक अन्य आयहरुमा सवारी कर, व्यापार व्यवसाय कर, हाट बजार शुल्क, घरजग्गा कर, घरधुरी कर, घर नक्सा पास दस्तुर, निवेन सिफारिश दस्तुर नगरपालिकाको आफ्नो सम्पतिबाट प्राप्त हुने आय जसमा पोखरी, घर पसल, वहाल आदि रहेका छन् । त्यसरी नै अन्य आयहरुमा लिलाम विक्रि, टेण्डर फाराम विक्रि, अतिथि गृह, कान्जी हाउस, मालपोत, जि.वि.स. बाट वारुणयन्त्र संचालनार्थ आदि पर्दछन् ।

भद्रपुर नगरपालिकाको संगठन स्वरुप

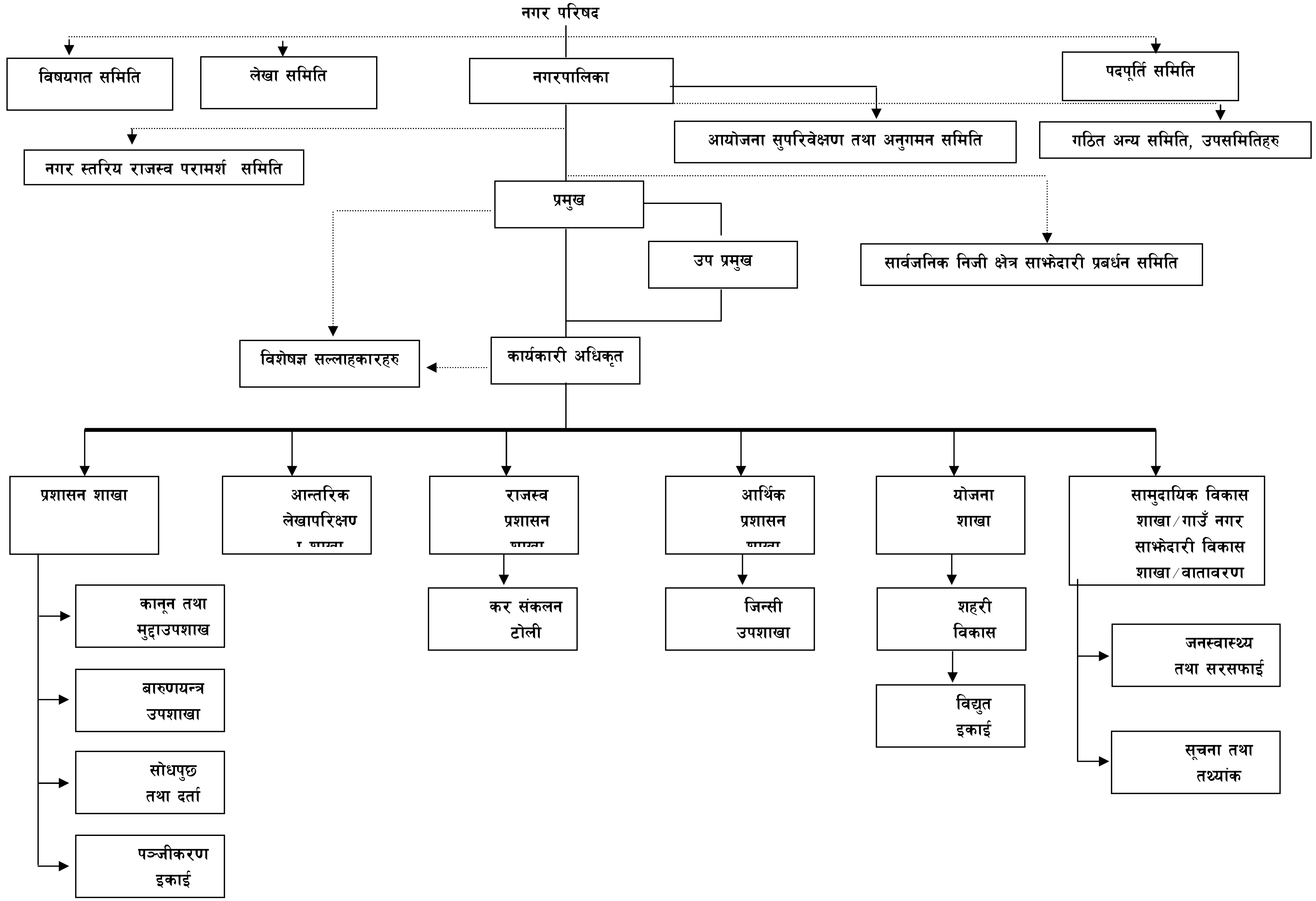

भद्रपुर नगरपालिकाको आय व्यय सारांश तालिका

	२०६४/०६५को यथार्थ खर्च	२०६५/२०६६ को यथार्थ खर्च	२०६६/०६७ को यथार्थ खर्च	२०६७/०६८ को यथार्थ	२०६८/०६९ को प्रस्तावित
चालु तथा प्रशासनिक तर्फको जम्मा	१०,८५५,३२५।२	८,५७७,०५१।५	१०,१६१,४५८।५	१०,५१२,०५०।५	१०,७८८,८००।०
कार्यक्रम तथा पू□जिगत खर्च तर्फको जम्मा	१३,०३८,७१९।७	२८,२५४,७३०।१	४५,७८६,५२३।७	७९,४२०,०३१।०	१०३,५३७,०००।०
	२३,८९४,०४४।८	३६,८३१,७८१।६	५५,९४७,९८२।२	८९,९३२,०८१।५	११४,३२५,८००।०
आन्तरीक आय		२०,५१६,९७७।५	२२,१५६,३६८।०	२९,७७०,३२७।६	१७,८१७,८००।०
बाह्य आयको जम्मा		२४,८५२,४७३।३	४५,७०७,२८७।०	६६,६४८,५६१।०	९६,५०८,०००।०
कुल जम्मा (आन्तरीक तथा बाह्य तर्फको)		४५,३६९,४५०।८	६७,८६३,६५५।०	९६,४१८,८८८।६	११४,३२५,८००।०

खण्ड ४ नगर विकासका चुनौति तथा अवसरहरू

पुरानो भद्रपुर नगरपालिकालाई महेशपुर र चन्द्रगढी गाउँ विकास समितिको केहि भाग एकीकृत गरी स्थापना भएको हालको यस नगरपालिका आर्थिक दृष्टिकोणले पछाडी गरेको हुदा बसाइसराई र जनसंख्याको वृद्धि कम भएको पाइन्छ । यस नगरपालिकामा व्यापार, उद्योग व्यवसायको चाप पनि कम देखिन्छ । तर नगरपालिका भएको कारणले भविष्यमा व्यापार उद्योग व्यवसाय बढ्न सक्ने संभावना चाहि देखिन्छ । भद्रपुर नगरपालिकामा निजी खुल्ला जग्गाहरु प्रशस्त मात्रामा भएकाले याजनाबद्ध शहरी विकास, भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नको लागि अवसर छ भने सोहि खुल्ला जग्गामा सुनियोजित नगर विकास नभएमा नगरको वातावरण नै खलल पर्ने हुदा भौतिक तथा वातावरणीय विकास योजना प्रस्ताव गरिएको हो । भौतिक तथा वातावरणीय विकास योजनाले नगरपालिकाको सिमित आर्थिक स्रोतलाई अधिकतम परिचालन गरी क्रमबद्ध रुपमा शहरी विस्त ागर्ने विद्यमान भौतिक पूर्वाधारलाई सकेसम्म बढी प्रयोग गर्ने गरी व्यापार उद्योग व्यवसायलाई टेवा पुऱ्याउने उद्देश्य समेत राखि तयार गरिएको हुन्छ ।

४.१ विकासका संभव्यताहरु :

भद्रपुर नगरपालिका २००८ सालमा स्थापना भएकाले नगरपालिकाले नगरको विकासको निमित्त गरी रहेको लगानी र यहाँ विद्यमान भौतिक पूर्वाधारहरुको अवस्थाको लेखाजोखा र विश्लेषण गर्दा नगरपालिकाको विविध पक्षसंग संम्बन्धित निम्न क्षेत्रहरुमा विकासको संभव्यताहरु देखा पर्दछन् ।

४.१.१ व्यापार एवं औद्योगिक केन्द्र :

नेपालको पुरानो शहरको रुपमा रहेको भद्रपुरले कुनै समयमा यस क्षेत्रको सम्पूर्ण जन समाजलाई सेवा पुऱ्याइरहेको थियो । तर सन् १९७२ मा महेन्द्र राजमार्गको निर्माण सम्पन्न भएपछि यहाँको १२ वटा ठूला राइस मिल तथा तेल मिलहरु बन्द भए । यसको मुख्य कारण प्रतिशपर्दा र गाउँमा विजुली पुग्नाले पनि यो स्थिति आएको हो । राइस मिल र तेल मिलको स्थानमा हाल गार्मेन्ट र गलैचा तथा चिया उद्योगले लिन थालेकोले भद्रपुर औद्योगिक क्षेत्रमा अग्रणी स्थानमा नवढे पनि संन्तुलन कायम राखेको छ ।

२०५५ साल अगाडीसम्म चुङ्गीकर उठाई रहेको थियो । नेपाल सरकारले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ कार्यान्वयन भएपछि चुङ्गीकरको खारेजी पछि स्थानीय शुल्क भनी चुङ्गीकर बराबरको रकम २०५५ सालदेखि दिन थालेको हो । भद्रपुर नगरपालिकाको व्यापारीक पृष्ठभूमि धेरै पुरानो छ । यहाँको साप्ताहिक हाट बजार बुधवार र शनिवार लाग्नाले वरिपरीका गाउँहरुबाट आफ्नो करेसा बारीका तरकारी, खेतिका खाद्यान्नहरु बजारमा बेच्ने र आफ्नो परिवारको निम्ति चाहिने सामाग्री खरिद गर्ने प्रचलन अहिलेसम्म पनि चलिरहेको छ । चन्द्रगढीमा लाग्ने साप्ताहिक हाट सोमवार र शुक्रवारले पनि नगरपालिकाको वडा नं. ५,६,१० र ११ का वासिन्दाहरु यस सेवाबाट लाभान्वित भएका छन् ।

नगरपालिकाको तथ्यांक अनुसार हाल नगरपालिका क्षेत्रमा करिब ५२६ पसलहरु छन् । यस नगरपालिका विभिन्न किसिमका उद्योगअरु छन् । जस्तै समिल, विस्कुट, पाउरोटी, चामल, तेल मिल छन् भने घरेलु उद्योगहरुमा बरफ उद्योग, चिया प्याकेजिङ्ग, छापाखाना, गार्मेन्ट उद्योगहरु पनि छन् । यसरी संचालन भएको उद्योगहरु मध्ये गार्मेन्ट उद्योगमा मात्र करिब २५०० जनाले रोजगार पाएका छन् । यसरी व्यापार र रोजगार प्रवर्धन हुनुमा निम्न लिखित कारणहरुबाट संभव भएको देखिन्छ ।

- यातायातको सुविधा
- मजदुरहरु सरलतापूर्वक प्राप्त हुनु
- स्थानीय तथा क्षेत्रिय माग बढी रहनु
- गोदामहरुको व्यवस्था राम्रो हुनु
- संचारको राम्रो व्यवस्था हुनु

यस बाहेक यस नगरपालिकाबाट नेपालको सबै नगरपालिकाको तुलनामा यहाँबाट विभिन्न ग्रामिण स्थानमा पुग्न सक्ने र छिमेकी राष्ट्र भारतको विहार र पश्चिम बंगाल राज्यबाट पनि निर्यात गर्न सक्ने सुविधाले गर्दा व्यापारिक गतिविधि राम्रो मानिन्छ । मेची नदीमा पुल निर्माण भएमा र पुरानो हुलाकी सडक (भद्रपुर रंगेली विराटनरग) संचालन भएमा व्यापारीक तथा औद्योगिक क्षेत्रको दृष्टिले अफ प्रभावकारी हुने संभावना छ । मेची नदीमा पुल नभएकाले निर्यात गर्न असुविधा भएकाले विर्तामोडतर्फ व्यापारिहरुको चाप बढेको पाइन्छ । विद्यमान अवस्थामा ५ वटा वाणिज्य बैंक (वित्तिय संस्था) हरु छन् । यहाँको उद्यमीहरुलाई सहयोग पुऱ्याउन ल्क्ष्ममक्ष्म को सहयोगमा औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान पनि खुलेको छ । यस बाहेक सामाजिक कार्यक्रम अन्तरर्गत समाजलाई जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै रोजगारको प्रवर्द्धन गर्न सीप विकास तालिम केन्द्रको स्थापना भएको छ ।

४.१.२ प्रशासनिक केन्द्र :

भद्रपुर नगरपालिका प्रशासनिक दृष्टिकोणले मेची अञ्चलको सदरमुकामको साथै जिल्लाको पनि सदरमुकाम रहेको छ । यस हिसाबले भद्रपुर नगरपालिकाको वडा नं. ६ र १० मा धेरै जसो कार्यालयहरु अवस्थित छन् । पहिले यो स्थान चन्द्रगढी गा.वि.स. मा पर्दथ्यो र २०३८, ३९ साल देखि नगरपालिकामा पर्ने हुनाले पनि सदरमुकाम भद्रपुर नै भनिन्छ । यहाा जिल्ला स्तरीय कार्यालयहरु करिब ५० वटा छन् भने अञ्चल स्तरीय कार्यालय ४ वटा रहेका छन् । यहाँ पुरानो नाका भएको हुनाले भन्सार कार्यालयको इकाई मात्र रहेको । राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक भद्रपुर शाखा चन्द्रगढीमा गाभिन गई अहिले एउटै शाखा रहेको छ ।

४.२ चुनौती तथा समस्याहरु :

भद्रपुर नगरपालिका झापा जिल्लाको तिनबाट नगरपालिका मध्ये भद्रपुर नगरपालिका जेठो नगरपालिकाको रुपमा रहेको छ । यो नगरपालिका जेठो भएता पनि यहाँ समस्याहरु विद्यमान नै रहेका छन् । र ती समस्याहरुलाई पहिचान गरी समाधान गर्न केहि योजनाहरुको विस्तृत विवरण प्रतिवेदन ख मा उल्लेख गरिएको छ । यहाँ भौतिक पूर्वाधारका समस्याहरु त्यत्तिकै मात्रामा रहेका छन् । हाल नगरपालिकामा देखिएका समस्याहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

४.२.१ भौतिक पूर्वाधार

स्थापना भएको ५० वर्ष पूरा गरिसक्दा समेत यहाँका मुख्य भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण हुन सकिरहेको छैन । व्यवस्थित सतह ढल, मेची नदीमा पुल, भद्रपुर झापा, मेची र झिलमिलिया खोलामा तटबन्धन, भद्रपुर धुलाबारी मार्ग (हटिया खोलामा पुल समेत), भद्रपुर केचना सडक कालोपत्रे, भद्रपुर हल्दीबारी गोलधाप, सडक, (

देवनीयामा पुल समेत) हुलाकी सडक, नगर सभागृह, नगरपालिका भवन आदि महत्वपूर्ण भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण हुनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

४.२.२ सतह ढल :

भद्रपुर नगरपालिकाको प्रमुख समस्याको रुपमा सतह ढल रहेको छ । यहाँ पर्याप्त मात्रामा ढल निर्माण हुन सकेको छैन । यहाँको प्रमुख भिलिमिया र घोडामारा पैनीले ढलको रुपमा काम गरेको छ । नगर विकास कोषबाट निर्माण भएको वडा नं. ९ र १ भएर मेची नदीसम्म सतह ढलले कार्य सुचारु रुपमा गर्न नसकेकोले करोडौं लगानी खेर गएको नगरवासिहरुले महसुस गरेका छन् । नगरपालिकाले केहि स्थानमा पक्की ढल भएता पनि यहाँका अधिकांश घरहरु कच्ची हुनु र त्यसको साइज पनि सानो हुनु अर्को समस्या रहेको छ । साथै ढल २ वटा पैनीमा मिसिने हुनाले यी दुबै पैनी वर्षातको वेलामा क्षति पुऱ्याउने गरेको छ । केहि स्थानमा पैनीहरु मिचिएकोले पनि समस्या रहेको छ ।

४.२.३ नदी कटान :

नगरपालिकाको वडा नं. १,२ र ३ को पूर्वी भाग मेची नदीले कटान गर्ने गरेको छ । वर्षातको समयमा यो समस्याले ठूलो रुप लिने गरेको छ । वडा नं. २ र ३ का केहि भाग मेची नदी पारि पनि रहेकाले पनि समस्या उत्पन्न रहेको छ ।

४.२.४ नगरपालिकाका सिमाना :

भद्रपुर नगरपालिकाले आफ्नो सिमाना अफ किटान नभएकाले पनि समस्या रहेको छ । २०३८, ३९ सालमा चन्द्रगढी र महेशपुर गा.वि.स. को केहि भाग गाभिए पछि यो समस्या उत्पन्न भएको हो । त्यसरी नै भारतसंगको सिमाना पनि विवाद नै रहेको छ । यस टोलीले नापी महाशाखाबाट प्राप्त नक्सालाई आधार मानी नक्साहरु तयार गर्नुका साथै नगरपालिकासंग र महेशपुर गा.वि.स. संग छलफल गरी तयार गरिएको छ ।

४.२.५ सडक यातायात :

भद्रपुर नगरपालिका २००८ सालमा स्थापना भएको हुनाले यहाँ बाटोहरु प्रशस्त मात्रामा खुलेका छन् र कालो पत्रे पनि अधिकांश भइसकेको छ । यहाँ सडकहरु सानो र मापदण्ड अनुसार नहुनु पनि समस्या रहेको छ । भद्रपुर घना बस्तीमा स साना गल्लीहरु पनि छन् । जुन चौडा गर्न पनि समस्या रहेको छ । यहाँका सडकहरुमा कालो पत्रे गर्ने काम सुरु गरिएको छ । जुन सकरात्मक कुरा हो । जग्गा किनबेच गर्ने दलालले स साना चौडाइका वाटाहरु जथाभावी खोल्नाले समस्या हुने गर्दछ तर यो समस्या अहिले नदेखिएता पनि सुरु भइसकेको छ । यसरी स साना सडकहरुलाई खोल्न नियन्त्रण गर्नु गर्नु अति नै आवश्यक रहेको देखिन्छ । जसको निम्ति सडक अधिकार तोक्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले सडक अधिकार क्षेत्रको एकिन गरेमा सुनियोजित शहरी विकासलाई टेवा दिन्छ ।

४.२.६ वातावरणीय समस्या :

भद्रपुर नगरपालिकामा वातावरणीय समस्या समेत ठूलो समस्याको रुपमा रहेको छ । सडक सिमा क्षेत्र अतिक्रमण, खुल्ला ढल निकास, जथाभावी फोहोर फाल्ने प्रवृति, सडक किनारमा मेकानिकल वर्कशप, डम्पिङ्ग साइटको अभाव, व्यापक नदी कटान आदि वातावरणीय समस्या रहेका छन् ।

४.३ वाधा र अवसर :

नगर क्षेत्रभित्र निरन्तर रुपमा भै रहेको शहरी विस्तारको क्रम र भविष्यमा हुन सक्ने शहरी विस्तारको लागि वाधा र अवरसरको विश्लेषण गरिएको छ । शहरी विस्तारको लागि प्रयोगमा आउन सक्ने भूभागलाई वाधा तथा प्रयोगमा आउन सक्ने भू भागलाई अवसरको रुपमा लिइएको छ । शहरी विकास योजनाबद्ध र दिगो रुपले होस् भन्नाको लागि यस क्षेत्र भित्रका भू भागहरुको राम्रो अध्ययन गरिनु आवश्यक छ । शहरीकरण न्यून खर्चमा हुन वातावरणलाई प्रतिकूल असर नपर्ने , लगानीको दिर्घकालिन फाइदा हुने बाटो स्वाभिक रुपले पहिचान गर्नुपर्ने हुन्छ ।

शहरी विस्तारको लागि वाधाहरु

- निजी चिया बगान, पार्क, पोखरी, निजी वन, संरक्षित वन
- वर्तमान घना वस्ती जहा कम जग्गा छन् ।
- पूर्वको मेची खोला, झिलिमिया खोला, घोडामा पैनीको वाढी नदी कटानको कारण यसले आसपासका क्षेत्रहरु
- सरकारी कार्यालय, खुल्ला मैदान, संस्थागत क्षेत्र, हवाई मैदान, शाही सैनिक क्याम्प अगिको जमिन
- ठूलठूला उद्योग, कलकारखाना आदिले ओगटेको क्षेत्रहरु
- क्याम्पस, निजि विद्यालय आदिको क्षेत्रहरु
- राजमार्ग तथा सडकहरुका अधिकार क्षेत्र जसमा विकास गर्न मिल्दैन ।
- विद्यमान निर्मित क्षेत्र
- सिंचाइको प्रयोजनको निम्ति बनाइएको नहर, पैनी र यसको अधिकार क्षेत्र
- पूर्वाधार नभएको तथा पूर्वाधार सजिलै विस्तार गर्न नसकिने क्षेत्रहरु

शहरी विस्तारका लागि अवसरहरु :

- शहरी पूर्वाधारहरु जस्तै सडक, खानेपानी, विद्युत, टेलिफोन आदि पुगेका क्षेत्र वा भविष्यमा विस्तार गर्न सकिने जसमा ठूला लगानी आवश्यक नपर्ने क्षेत्रहरु
- घडेरीको लागि विक्रि वितरण भइरहेको जग्गा कित्ताबाट बढी भइरहेको क्षेत्र ।
- भौतिक पूर्वाधार सहित बसेका बस्तीहरु नजिकका क्षेत्र
- कम उब्जाउ हुने कृषि क्षेत्र

- सरकारी तथा पर्ती जग्गाहरु

खण्ड ५ वडा स्तरीय तथा नगर स्तरीयसमस्या तथा संभावनाहरु

वडास्तरीय भेलाद्वारावडामा रहेका समस्या तथा सम्भावनाहरुको पहिचान तथा प्राथमिकता निर्धारण गरिएका छन् । वडा भेला कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा निम्न उद्देश्यहरुलाई ध्यान दिइएको थियो ।

१. वडा स्तरीय समस्याको पहिचान ।
२. वडा स्तरीय प्राथमिकता निर्धारण ।
३. सर्म्पक ईकाई गठन (५-७ जनाको)
४. नगरको समुच्च विकासको लागि संम्भावित क्षेत्रको पहिचान ।

भद्रपुर नगरपालिकाकामा रहेको १५ वडाका वडा भेला कार्यक्रम अनुसुची २ (क) कार्यतालिका अनुरुप सम्पन्न गरिएको छ ।

वडावासीहरुमा सञ्चार प्रवाह

मिति २०६८/०३/०३ गते देखि वडा भेला सम्बन्धमा सम्पूर्ण वडवासीहरुलाई सूचना संचार गर्ने हेतुले एफ. एम. तथा पत्रिकाहरुमा प्रसारण एवं प्रकाशन गरियो ।वडाका विभिन्न स्थानमा माइकिङ्ग तथा तालिका टाँस पनि गरिएको थियो ।

नगरपालिकाको १५ वटै वडाहरुमा नगरपालिकाको वडा सचीवको संयोजकत्वमा योजना टोलीको उपस्थितिमा वडा भेला आयोजना गरी अनुसुची ......मा दिए अनुरुप विषयगत वडा स्तरीय समस्या तथा संभावनाहरुपहिचान गरिएका छन् ।

समन्वय समिति, विषयगत समिति तथा नगरपालिकाको अन्य सम्बन्धित प्रतिनिधी तथा योजना टोलीको उपस्थितिमा नगर स्तरीय भेला आयोजना गरी निम्न अनुरुप विषयगत समस्या तथा संभावनाहरु पहिचान गरिएका छन् ।

५.१ भौतिक पूर्वाधार विकास

समस्याहरु

१) नगरपालिकाको क्षेत्र सानो भएको
२) सडक साँगुरो भएको
३) मुख्य/सहायक नालामा पानीको निकासको समस्या
४) छिमेकी गा.वि.स.बाट मानिसको नगर क्षेत्रमा आवत जावतमा समस्या
५) बसपार्कको स्तरवृद्धि गर्नु पर्ने तथा ट्याक्सी स्टैण्ड नभएको
६) सुख्खा बन्दरगाह नभएको
७) पार्किङ्ग व्यवस्था नभएको
८) एयरपोर्ट अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको नभएको
९) रिङ्ग रोड र वाइ पास रोड नभएको
१०) खानेपानी, विद्युत, टेलिफोन लाइनको आवश्यकता अनुसार विस्तार नभएको
११) मेची खोलामा तटबन्ध नभएको
१२) नगर सभागृह नभएको

१३) भू उपयोग नीति नभएको
१४) नगर घण्टाघर नभएका
१५) संग्रहालय नभएको
१६) पोखरी तथा रंगशाला व्यवस्थित नभएको
१७) रेल सेवा नभएको
१८) प्लटिङ्ग व्यवसाय व्यवस्थित नभएको
१९) निर्माण भएको भौतिक संरचना नियमित मर्मत सम्भार नभएको र अभिलेख नभएको
२०) नगर छेउछाउको ऐतिहासिक धार्मिक स्थलको संरक्षण नभएको
२१) भूकम्प जोखिम अनुसार संरचना निर्माण नभएको
२२) निर्माण भएका पुराना संरचनाहरु आवश्यकता अनुसार परिवर्तन नभएको
२३) साइन्स सिटी नभएको
२४) क्रसिंग ब्रिज नभएको
२५) सपिङ्ग मल नभएको
२६) सडक बत्ती व्यवस्थित नभएको
२७) जलक्रिडा स्थल र खुला पार्क नभएको
२८) नगर प्रवेशद्वार नभएको
२९) शिक्षण अस्पताल, इन्जिनियरिङ्ग क्याम्पस नभएको
३०) भौतिक निर्माण सामग्री परिक्षण केन्द्र नभएको
३१) एयरपोर्ट जाने वैकल्पिक मार्ग नभएको
३२) मेची क्याम्पस जिल्लाको मुख्य शैक्षिक केन्द्र नभएको
३३) नगर स्तरीय सुरक्षा केन्द्र नभएको
३४) नगर स्तरीय पर्यटक सूचना केन्द्र

<u>समाधान</u>

१) क्षेत्र विस्तार गर्नु पर्ने (महेशपुर/चन्द्रगढीको केही भाग)
२) सडक नाली पेटी सहित विस्तार गर्नु पर्ने
   सडक विभागको बाटो - सडक विभागले
   जि.वि.स.को बाटो - जि.वि.स.ले
   न.पा.को बाटो - न.पा.ले
३) मास्टर प्लान अनुसार मुख्य / सहायक नालाको व्यवस्था गर्ने
४) छिमेकी गा.वि.स.बाट आवत जावत हुने बाटोहरुमा आवश्यक पुल पुलेसा निर्माण गर्ने (सडक विभाग, जि.वि.स., न.पा., गा.वि.स.)
५) बसपार्कको स्तर वृद्धि गर्ने र सो पार्क छेउ र मेची पुल छेउ टेक्सी स्टैण्ड निर्माण गर्ने
६) भारत लगायत तेस्रो मुलुकसँग व्यापार प्रबर्द्धनका लागि भद्रपुर भन्सारछेउमा व्यवस्थित सुख्खा बन्दरगाह निर्माण गर्ने (नेपाल सरकार, दातृ संस्था)
७) बढ्दो शहरीकरण सँग सँगै पार्किङ्गको समस्या आउने हुँदा आवश्यकता अनुसार पार्किङ्गको व्यवस्था गर्ने
८) एयरपोर्ट अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउनु पर्ने (नागरिक उड्डयन प्राधिकरण)
९) बढ्दो शहरीकरणलाई व्यवस्थित गर्न आउँदो समस्यालाई न्यूनीकरण गर्न रिङ्ग रोड र वाइ पास रोडको व्यवस्था गर्नु पर्ने (सडक विभाग र न.पा.)

१०) उपभोक्ताको बसोबास र माँग अनुसार खानेपानी, विद्युत र टेलिफोनको विस्तार गर्नु पर्ने

११) बर्षेनी मेची नदीमा आउने बाढीले गर्ने क्षती न्यूनीकरण गर्न तटबन्धन गर्नु पर्ने (भू तथा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय, सिचाई विभाग, दातृ निकाय)

१२) विभिन्न छलफलहरु आयोजना गर्न स्थान अभाव भएको हुँदा टाउन हल निर्माण गर्नु पर्ने

१३) भू उपयोग नीति नभएको कारण सेवा सुविधा प्रवाह गर्न कठिनाई भएकोले भू उपयोग नीति अनुसार शहरीकरण गर्नु पर्ने

१४) समग्रमा नगरको शोभा आकर्षण बढाउन नगर घण्टाघर निर्माण गर्नु पर्ने

१५) यस क्षेत्रका जनताहरुलाई धार्मिक तथा ऐतिहासिक तथा अन्य वस्तु एकै स्थानमा सुरक्षित राखी देखाउनका लागि पर्यटन अभिवृद्धिका लागि संग्रहालय निर्माण गर्नु पर्ने (नेपाल सरकार, दातृ संस्था)

१६) यस नगरकै गहनाको रुपमा रहेको पोखरी, रंगशालालाई व्यवस्थित गरी पर्यटन अभिवृद्धि गर्ने (न.पा/भवन विभाग/खेलकुद मन्त्रालय)

१७) यस नगरको सिमाना भारतको बंगाल, विहार प्रान्तसँग जोडिएको र तेस्रो मुलुकसँग समेत नजिक रहेको र यस नगरसँगै जोडिएको विहारको गलगलियामा रेल्वे स्टेशन रहेकोले भद्रपुरबाट नेपालको पूर्व पश्चिम जोड्ने रेल सेवाको स्थापना गर्न आवश्यक देखिन्छ । (नेपाल सरकार, भारत सरकार, दातृ निकाय)

१८) व्यवस्थित र मापदण्ड अनुसार प्लटिङ्ग व्यवसाय संचालन नभएको हुँदा बाटो, नालाको समस्या भएको हुँदा मापदण्ड अनुसार व्यवस्थित गर्नु पर्ने

१९) नियमित मर्मत सम्भारको अभावमा संरचनाहरु बिग्रीने, अतिक्रमण हुने हुँदा नियमित मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने र लगत राख्नु पर्ने

२०) नगर क्षेत्रको छेउछाउका ऐतिहासिक र धार्मिक स्थल (किचकबध, केचना कवल) को संरक्षण गरी पर्यटन प्रबर्द्धन गर्नु पर्ने

२१) भूकम्प जोखिम अनुसार संरचना हुने गरेका कारण जोखिमपूर्ण अवस्थामा रहेकोले भूकम्पीय प्रतिरोध प्रविधि अनुसार निर्माण गर्नु पर्ने (निजी तथा अन्य सबै)

२२) निर्माण भएको पुरानो भवन, पूल, कलभर्ट, बाटो, नाला आवश्यकता अनुसार परिवर्तन (आकार, प्रकार, गुणस्तर) गर्नु पर्ने

२३) साइन्स सिटी निर्माण गरी विज्ञान प्रति चासो आकर्षण गराउनु पर्ने

२४) क्रसिंग ब्रिजको अभावमा मानवीय दुर्घटना हुने सम्भावना रहेको हुँदा निर्माण गर्नु पर्ने

२५) बजारको सपिङ्ग कम्प्लेक्स भवन माथि सपिङ्ग मल निर्माण गरी बजार प्रबर्द्धन गर्नु पर्ने

२६) आवसीय क्षेत्र/बजार क्षेत्र/कृषि क्षेत्र अनुसार सडक बत्तीको व्यवस्था नियमित गर्नु पर्ने

२७) न.पा.छेउमा रहेको मेची नदीमा जलक्रिडा स्थल निर्माण गर्नु पर्ने साथै छेउको जग्गामा ठूलो पार्कको निर्माण गर्नु पर्ने

२८) भन्सारछेउ र मुख्य राजमार्गमा आकर्षक प्रवेशद्वार नभएकोले आकर्षण थप्न प्रवेशद्वार निर्माण गर्नु पर्ने

२९) यस क्षेत्रका मानिसहरुको सिप तथा रोजगारी अभिवृद्धि गर्न मेडिकल कलेज, इन्जिनियरिङ्ग कलेज स्थापना गर्नु पर्ने

३०) भौतिक निर्माण सामग्री परिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने

३१) एयरपोर्ट अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको हुँदा वैकल्पिक मार्ग धुलाबारी जाने बाटोसँग जोडी निर्माण गर्नु पर्ने

३२) मेची क्याम्पसको स्तर वृद्धि गर्ने

३३) बढ्दो शहरीकरणका कारणले हुने सुरक्षा सम्बन्धी कठिनाई न्यूनीकरण गर्न नगर सुरक्षा केन्द्र स्थापना गर्नु पर्ने

३४) यस क्षेत्रमा आउने पर्यटकलाई सूचना प्रदान गर्न नगर स्तरीय पर्यटक सूचना केन्द्र स्थापना गर्नु पर्ने ।

५.२ सामाजिक विकास

<u>समस्याहरु</u>

१) अनौपचारिक शिक्षाको अभाव (प्रौढ तथा बाल विकास)
२) अपांगता भएको व्यक्तिहरुको तथ्यांक नभएको
३) अपांगता भएको व्यक्तिहरुलाई उपयुक्त सिप तथा रोजगारको व्यवस्था नभएको
४) नगरका सार्वजनिक भवन तथा स्थलहरु अपांग मैत्री नभएको
५) बाल विकास कार्यक्रमहरु नभएको
६) बाल उद्यान तथा जेष्ठ नागरिक चौतारी नभएको
७) नगरमा पर्यटन आकर्षण क्षेत्र नभएको
८) सामाजिक विकासमा महिलाहरुको न्यून सहभागिता भएको
९) संस्थागत सहयोगमा कमी
१०) महिलाहरुलाई व्यवसायिक तालिमको अभाव
११) वृद्धाश्रम, धर्मशाला, अपांग गृह, बालाश्रम नभएको
१२) सामुदायिक विद्यालयको स्तरोन्नती नभएको
१३) प्राविधिक शिक्षाको विकास नभएको
१४) सामुदायिक विद्यालयले विद्यार्थी आकर्षण गर्न नसकेको
१५) मेची क्याम्पसमा प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्था नभएको
१६) टोल विकास संस्थालाई सबल बनाउन नसक्नु
१७) सार्वजनिक तथा सरकारी (ऐलानी) जग्गाको संरक्षण न.पा.ले गर्न नसकेको
१८) भद्रपुर उच्च मा.वि.को जग्गा तथा भवनहरुको उचित व्यवस्थापन तथा संरक्षण हुन नसक्नु (मैदानमा दिशा पिसाब, गौचरण हुने गरेको)
१९) नगरमा सभागृह ९त्यधल ज्बीि० नभएको
२०) नगर क्षेत्रमा भएका विकास निर्माण तथा अन्य क्षेत्रहरुको कार्यक्रमहरुको जानकारी नगरवासीहरुमा नभएको
२१) भद्रपुर पुस्तकालय अव्यवस्थित तथा भवन जीर्ण भएको
२२) मेची अञ्चल अस्पतालको दुरावस्था
२३) सामाजिक विकृतिहरु बढ्दै गएको
२४) आदिवासी, जनजाती, दलित, मधेशी, मुस्लिम, पिछडा वर्ग, लोपोन्मुख, सिमान्तकृत आदि जात जातीहरुको लोक संस्कृति भाषा लोप हुँदै गएको
२५) लक्षित वर्गका लागि भएको निर्देशिका उल्लेख भए अनुसार सम्बन्धित ठाउँमा पुग्ने नगरेको
२६) कभर्ड हल नहुनु
२७) योगशाला तथा व्यायामशाला नभएको
२८) संगीत तथा नृत्य प्रशिक्षण पाठशाला नहुनु
२९) पौडी पोखरी नुहुनु
३०) भद्रपुर मा.वि.को मैदान, मेची रंगशाला र मेची क्याम्पसको क्रिकेट मैदान व्यवस्थित नहुनु

<u>समाधान</u>

१) प्रौढ तथा बाल शिक्षा अनिवार्य तथा नियमित रुपमा संचालन गर्ने

२) अपांगता भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांक संकलन गरी उपयुक्त शिक्षा, सिप तथा रोजगारको व्यवस्था गर्दै नगरका सार्वजनिक भवन तथा स्थलहरु अपांग मैत्री बनाउनु पर्ने

३) वैज्ञानिक बाल विकास कार्यक्रहरु नियमित रुपमा संचालन गर्ने

४) आवश्यकता अनुसार नगरको विभिन्न स्थानहरुमा बाल उद्यान तथा जेष्ठ नागरिक चौतारी निर्माण गर्ने साथै पर्यटन आकर्षण क्षेत्र पहिचान गरी निर्माण गर्ने

५) सामाजिक विकासमा महिला सहभागिता बढाउन नगरका महिला समूहहरुलाई क्रियाशील बनाउने

६) नगर भित्रका संघ संस्थाहरुलाई नियमित सहयोग गरी नगर विकासमा सहभागी गराउने

७) महिलालाई व्यवसायिक तालिम समयानुकुल संचालन गर्ने

८) वृद्धाश्रम, धर्मशाला, अपांग गृह तथा बालाश्रमको स्थापना गरी संचालन गर्ने

९) सामुदायिक विद्यालयहरुको स्तरोन्नतीका लागि भौतिक, गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न आर्थिक सहयोग जुटाउने साथै व्यवस्थापन तथा शिक्षक अभिभावक संघलाई व्यवस्थित गर्ने

१०) प्राविधिक शिक्षालय नगरमा खोल्ने

११) सामुदायिक विद्यालयमा आउने विद्यार्थीहरुलाई खाना, नास्ता, यातायातको व्यवस्था मिलाउने

१२) मेची क्याम्पसमा प्राविधिक शिक्षा सम्बन्धनका लागि त्रि.वि.सँग पहल गर्ने

१३) टोल विकास संस्थाहरुलाई सबल बनाउन न.पा.बाट आर्थिक सहयोग र अनुगमनको नियमित व्यवस्था गरिनु पर्ने

१४) नगर क्षेत्र भित्रका सरकारी तथा ऐलानी जग्गाहरु संरक्षण गरी घेराबेरा गर्ने

१५) भद्रपुर मा.वि.को जग्गा संरक्षण गर्ने, भवन निर्माण गर्ने र कम्पाउण्ड वाल बनाउने

१६) नगरमा सुविधा सम्पन्न सभागृह बनाउने

१७) नगर क्षेत्रमा न.पा.ले गरेको विकास निर्माण सम्बन्धी जानकारी दिनका लागि नियमित रुपमा स्थानीय पत्र पत्रिकामा प्रकाशन गर्ने, चोक चोकमा सूचना पार्टी निर्माण गरी नियमित पत्रिकाहरु टाँस्ने र नगरवासीलाई निःशुल्क इन्टरनेटको व्यवस्था गर्ने

१८) भद्रपुर पुस्तकालयको भवन जिर्णोद्धार गरी आधुनिक पुस्तकालयको रुपमा विकसित गरी व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्ने

१९) मेची अञ्चल अस्पताललाई १०० शैयामा परिवर्तन गरी व्यवस्थित उपकरण, प्रयोगशाला, आइ.सी.यू., विशेषज्ञ चिकित्सा सेवा संचालन गर्ने

२०) सामाजिक विकृति नियन्त्रण गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै पुनर्स्थापना केन्द्रको स्थापना गर्ने

२१) आदिवासी, जनजाती, दलित, मधेशी, मुस्लिम, पिछडा वर्ग, लोपोन्मुख र सिमान्तकृत आदि जात जातीको लोक संस्कृति झल्कने गरी संग्रहालयको स्थापना गर्ने

२२) लक्षित वर्गका लागि सरकारले छुट्याएको आर्थिक कोष निर्देशिका बमोजिम सम्बन्धित ठाउँमा पुग्ने गरी वितरण गर्ने

२३) कभर्ड हल निर्माण गर्ने, योग साधना केन्द्र, व्यायामशाला, संगीत तथा नृत्य पाठशाला निर्माण गर्ने

२४) पौडी पोखरी निर्माण गर्ने

२५) भद्रपुर मा.वि.र मेची रंगशालालाई व्यवस्थित खेल मैदानको निर्माण गर्ने र मेची क्याम्पसको क्रिकेट मैदानलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउने ।

५.३ आर्थिक तथा वितीय विकास

<u>समस्याहरु</u>

१) व्यवस्थित कर संकलन नभएको
२) करको स्रोतको अभाव र करदाताको पहिचान
३) करदातालाई प्रोत्साहन नभएको
४) कर बाहेक अरु कुनै स्रोत नभएको
५) निजी क्षेत्र र स्थानीय निकाय (न.पा.)मा समन्वयको कमी
६) नगरवासीहरुमा आयमूलक सिपको कमी
७) भद्रपुर नगरवासीले अपेक्षा गरे अनुसार कृषिजन्य उपजको अभाव
८) पर्यटन पूर्वाधारको कमी
९) भद्रपुरको घट्दो व्यापार व्यवसाय
१०) विभिन्न सामाजिक संघ संस्थाहरु आर्थिक क्रियाकलापबाट बाहिर रहेको
११) भद्रपुर नगर क्षेत्र सानो भएकोले आर्थिक विकासको कमी

समाधान

१) वैज्ञानिक तथा प्रभावकारी रुपमा कर लगाउने
२) नयाँ स्रोत खोजी करदाताको पहिचान गरी कर असुल गर्ने
३) नियमित कर तिर्ने करदातालाई पुरस्कृत गरी कर तिर्न प्रोत्साहित गर्ने
४) नगरवासीमा बैकिङ्ग अभ्यास गराउन न.पा.को मातहतमा सहकारी बैंक खोल्ने
५) निजी क्षेत्र र स्थानीय निकायको समन्वयमा करको दायरा र दरको व्यवस्थापन गर्ने
६) प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना गरी नगरवासीलाई आवश्यकता अनुसार सिपमूलक तालिम उपलब्ध गराउने र तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुलाई स्वरोजगार तालिमका लागि आर्थिक तथा आवश्यक अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने
७) उन्नत जातका मल बिउ बिजन र दक्ष प्राविधिक र आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराउने, नगर क्षेत्रको जग्गा बाँझो राख्नेलाई जरिवाना स्वरुप बढी कर असुल उपर गर्ने
८) भद्रपुर नगर आसपासका पार्कहरु (महेन्द्र पार्क)को सुधार गरी बाल उद्यान, रिक्रिएसन सेन्टरको रुपमा विकास गर्ने, धार्मिक स्थलहरुको प्रचार गर्ने, साइन्स पार्क बनाउने
९) नगर आसपासका गा.वि.स.जोड्ने लिंक रोड व्यवस्थित गर्ने, नगर क्षेत्र भित्र थोक व्यापारलाई प्रोत्साहन गर्ने, कोल्ड स्टोरेज तथा भण्डारण निर्माण गर्ने
१०) खुद्रा व्यापारलाई प्रोत्साहन गर्न व्यवस्थित टहराहरु र सुपर मार्केटको विकास गर्ने
११) नगरका सामाजिक संघ संस्थाहरुलाई समन्वय गरी आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न गराउने
१२) भद्रपुर नगरको क्षेत्र विस्तार गर्ने, लिंक रोडको प्रावधान गर्ने, व्यवस्थित बस्ती बसाई बजार विस्तार गर्ने साथै प्राविधिक शिक्षा, स्वास्थ्य खानेपानीको व्यवस्था गर्ने

५.४ वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन

समस्याहरु

१) ढल निकास व्यवस्थित नभएको
२) मेची नदी लगायत नगर भित्रका विभिन्न खोला पैनीहरुमा तटबन्धन नभएको
३) जग्गा प्लटिङ्ग गर्दा न्यूनतम मापदण्ड तयार नभएको कारणबाट पानी निकासमा समस्या
४) नगरमा वृक्षारोपण नभएको

५) फोहोरमैलाको व्यवस्थापन नभएको
६) खुला दिशा पिसाबको समस्या
७) छाडा तथा निजी पशु बाटोमा छाड्ने, बाँध्ने समस्या
८) वेवारिसे मानिस तथा मरेका पशु पंक्षीहरुका लागि व्यवस्थित ठाउँको अभाव
९) नाला सरसफाई तथा औषधी छर्ने कार्य नभएको
१०) खानेपानी कार्यालयले ठाउँ ठाउँमा फुटेको पाइप समयमा नै मर्मत नगरेको
११) नगर क्षेत्र भित्र यत्रतत्र माछा मासु पसल रहेको
१२) स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निकालेको हानीकारक फोहोरमैलाको व्यवस्थापन नभएको
१३) उद्योग, कल कारखानाबाट निस्कने फोहोरमैला, वायू प्रदुषण, ध्वनी प्रदुषणको व्यवस्थापन नभएको
१४) दाह संस्कार गृहको व्यवस्थापन नभएको
१५) बाढी तथा प्रकोपको व्यवस्थापन नभएको
१६) प्लाष्टिकले वातावरणलाई दुषित बनाएको
१७) पार्क नभएको
१८) शहरीकरणका लागि मापदण्ड अनुसार आवासीय भवनको व्यवस्थ नभएको

<u>समाधानहरु</u>

१) ढल निकासका लागि व्यवस्थित ड्रेन हुनु पर्ने
२) मेची नदी, झिलमिलिया पैनी, घोडामारा पैनीमा तटबन्धन गर्नु पर्ने
३) प्लटिङ्ग गर्नेहरुले न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरी पक्की नाला बनाउनु पर्ने
४) न.पा.को विभिन्न खाली जग्गा तथा बाटोछेउ विभिन्न जातका विरुवा रोपी हरियाली बनाउनु पर्ने
५) फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि ल्याण्डफिल साइटको व्यवस्था
६) विपन्न वर्गका मानिसहरुलाई निःशुल्क शौचालयको व्यवस्था
७) छाडा पशुहरुबाट दुर्घटनाका साथै वातावरणलाई दुषित पार्ने भएकोले दण्ड जरिवानाको व्यवस्था
८) वेवारिशे तथा मरेका पशुपंक्षीहरुलाई मेची नदीमा गाड्ने व्यवस्था
९) न.पा.क्षेत्र भित्रका कच्ची पक्की नालाहरु वैज्ञानिक सरसफाई तथा मासिक रुपमा औषधी छर्कने
१०) खानेपानी कार्यालयलाई पाइप मर्मत लागि पहल गर्नु पर्ने
११) माछा मासु पसलहरुलाई बधशालामा बिक्री वितरण गर्न वधशाला बनाउनु पर्ने
१२) स्वास्थ्य संस्थाहरुले हानीकारक फोहोरमैलाका लागि इन्सीनेटरको व्यवस्था गर्नु पर्ने
१३) उद्योगहरुलाई वातावरणीय मापदण्ड पुरा गर्न लगाउने
१४) दाहसंस्कारका लागि मेची नदीमा रहेको अधुरो अवस्थामा रहेको समसानघाटलाई व्यवस्थित गरी सुचारु गर्नु पर्ने
१५) बाढी प्रकोप सम्बन्धी पूर्वतयारी जनचेतना गर्नु पर्ने
१६) प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने र सोको विकल्पमा अन्य उपाय अपनाउने
१७) न.पा.को अधिनमा रहेको खाली जग्गामा पार्क बनाउने
१८) नगर क्षेत्र भित्र मापदण्ड अनुसार घर भवन निर्माण गर्न गराउन लगाउने ।

५.५ संस्थागत विकास

<u>समस्याहरु :</u>

१) विभिन्न संघसंस्थाहरुसँग एक आपसमा समन्वय नभएको
२) सरकारी मेची अञ्चल अस्पतालका डाक्टरहरु निजी पेशामा आकर्षित साथै निजी अस्पताल/निजी क्लिनीकहरुलाई बढी प्राथमिकता दिइएको कारण सेवा उपलब्धतामा कमी भएको
३) छिमेकी गा.वि.स.हरुबाट नगरपालिका क्षेत्रमा गाभिन आएको क्षेत्रको एकीन रेखांकन नभएकोले नगरपालिका क्षेत्र कहाँसम्म पर्ने छुट्याउन गाह्रो भएको
४) वार्डहरुमा टोल विकास समिति, वार्ड विकास समिति गठन नभएको कारण वार्डहरुको गतिविधिबारे वार्ड बासीहरु अनभिज्ञ हुने गरेको ।
५) नगरपालिका लगायत नगरपालिकामा संचालित अन्य संघ संस्थाहरुले गर्ने आफुले गर्ने गरेको क्रियाकलाप बारे पारदर्शी रुपले सार्वजनिक सुचना गर्ने गराउने नगरेको ।
६) विभिन्न राजनैतिक दलहरुमा आफ्नो संस्था प्रति पदिय दायित्वको भूमिका खेल्न नसकेको ।
७) सरकारी ऐलानी जग्गाहरु व्यक्ती विशेषले अनियमित तरिकाले अतिक्रमण गरी बसोबास गरेको ।
८) नगर क्षेत्रभित्र प्लटिङ्ग गर्ने जग्गाधनीहरुले आफूखुशी न.पा.को मापदण्ड विपरीत काम गरेको ।
९) नगरपालिकाका सम्पूर्ण क्षेत्रहरुमा खानेपानी, विद्युत विस्तार हुन नसकेको ।
१०) विभिन्न आदिवासी, जनजाती, लोपोन्मुख, पिछडा वर्ग सहित गै.स.स.हरुको सांस्कृतिक, शैक्षिक, धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक विकासको जर्गेनाका लागि पूर्वाधार तयार हुनु पर्ने ।
११) कर्मचारीहरुलाई आधुनिक प्रणालीबाट वृत्ति विकास हुनु पर्ने ।

<u>समाधानका उपायहरु :</u>

१) नगरपालिकाले संघ संस्थाहरुसँग पहल गरी समन्वय कायम गर्न पहल गर्ने ।
२) अस्पताललाई चाहिने आवश्यक उपकरणहरुको व्यवस्था गराई डाक्टरहरुलाई थप सुविधा उपलब्ध गराई सेवा प्रति आकर्षित तथा उत्तरदायी बनाउने ।
३) सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी यथाशिघ्र रेखांकन गरी आफ्नो क्षेत्र एकीन गर्ने ।
४) वार्डहरुमा टोल विकास वा वार्ड विकास समिति गठन नभएको वार्डहरुमा गठन गर्नु पर्ने, वार्डहरुमा गरिने कामहरुको टोल समिति वा वार्ड समितिले सिफारिश गरे पश्चात मात्र न.पा.बाट कार्यान्वयन हुने व्यवस्था हुनु पर्ने ।
५) न.पा.क्षेत्रमा संचालित संघ संस्थाहरुले अनिवार्य रुपले आफूले गर्ने वा गरेको क्रियाकलापको पारदर्शी रुपमा सूचना प्रवाह गर्नु पर्ने ।
६) जनता प्रति उत्तरदायी हुनु पर्ने ।
७) प्रक्रिया पुरा गरी अतिक्रमण गरेको ऐलानी जग्गाहरु खाली गराई व्यवस्थापन तर्फ कार्यान्वयन गर्ने ।
८) न.पा.क्षेत्र भित्र प्लटिङ्ग गर्ने जग्गाधनीहरुले नगरपालिकाको मापदण्ड अनुसार गर्ने र न.पा.को पूर्व इजाजत लिई मात्र गर्ने ।
९) सम्बन्धित निकायसँग पहल गरी सम्पूर्ण क्षेत्रमा खानेपानी तथा विद्युत विस्तार गर्ने गराउने ।
१०) पूर्वाधार तयारीका लागि आवश्यक पहल गर्ने तथा आर्थिक सहयोग गर्ने ।
११) कर्मचारीहरुलाई हालको आधुनिक प्रकारको तालिमको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

खण्ड ६ दीर्घकालीन सोच तथा अग्रणी क्षेत्र

६.१ दीर्घकालीन सोच :

मिति २०६८/०२/०९ र १० गरी दुई दिन दीर्घकालीन सोच निर्धारण कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरियो।

(क) मिति २०६८/०२/०९ गते आयोजित आवधिक योजना दीर्घकालिन सोच निर्धारण कार्यशाला गोष्ठीको पहिलो दिन भद्रपुर नगरपालिकाको दीर्घकालिन योजना तर्जुमा समन्वय समितिका अध्यक्ष एवं कार्यकारी अधिकृत श्री मदन घिमिरेज्यू को अध्यक्षतामा बसेको बैठकमा स्थानीय विज्ञ टोलीहरुद्वारा विभिन्न विषयमा सोचपत्रहरु प्रस्तुत भई छलफल गरिएको थियो। नगरपालिकाको अग्रणी क्षेत्रहरु पहिचान गर्नका निम्ति उपस्थित समितिका सदस्यहरुलाई चार समूहमा विभाजन गरियो। प्रत्यक समुहले आपसी छलफलद्धारा आ आफूले तिनवटा अग्रणी क्षेत्रहरु र एउटा दीर्घकालीन सोच पहिचान गर्न लगाइयो। चार समुहद्धारा पहिचान गरिएका तिनवटा अग्रणी क्षेत्रहरु र एउटा दीर्घकालीन सोचको अवधारणाहरु छुट्टा छुट्टै प्रस्तुतिकरण गरियो। हरेक समूहले प्राथमिकिकरण गरे अनुरुप अग्रणी क्षेत्रहरुको स्कोरिङ्ग (scoring)गरियो र मुख्य एक अग्रणीको पहिचान गरियो।

(ख) २०६८/०२/१० का दिन दीर्घकालिन अवधारणालाई अन्तिम रुप दिन हरेक समुहबाट दुई दुई जना छानी आठ जनाको अर्को छुट्टै समूह गठन गरियो र त्यसबारे छलफल गर्न लगाइयो। सो समुहले दुईवटा अवधारणालाई विकल्पका रुपमा अगाडि सारे र भोटिङ मार्फत भद्रपुर नगरपालिकाको दीर्घकालिन अवधारणा निम्न उल्लेख भए अनुसार निर्धारण गरियो।

"पूर्वी क्षेत्रको व्यापारिक द्वार
शान्ति र समृद्धि सहितको भद्रपुर शहर"

नेपालको पूर्वी सिमानामा रहेको भद्रपुर नगरपालिका भारतको बंगाल र विहारदुईप्रान्तलाई छुने एक मात्र नगरपालिका भएको साथै हाल बन्दै गरेको मेची पुलले बढाएको संभाव्यताको दृष्टिकोणबाट यस नगरपालिकाले नेपालको पूर्वी क्षेत्रकै व्यापारीक नाकाको रुपमा भूमिका निर्वाह गर्नेछ। मेची नगरले हाल पूर्वी नाकाको रुपमा भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। यद्यपि मेची नरगपालिका भारतको बंगालसंग मात्रै जोडिएकोले तेस्रो मुलुकबाट नेपाल छिर्ने सबै सामाग्री विहारबाट बंगाल हुँदै आउने भएकोले दोहोरो करको भार उपभोक्तालाई परेको यथार्थलाई मध्यनजर गर्दै भद्रपुर नगरपालिका मेची नगरपालिकाको तुलनामा व्यापारीक दृष्टिकोणले पूर्वी नाकाको रुपमा स्थापित हुने बढी संभावना छ।

हुलाकी मार्गको स्तरोन्नती पनि भद्रपुर नगरपालिकालाई व्यापारीक शहरको रुपमा स्थापना गर्न अवसरको रुपमा रहेको छ। यस मार्गले भद्रपुर नगरपालिकालाई विभिन्न गा.वि.स.हरुसंग अन्तरसंम्बन्ध मजबुत गर्न ठूलो भूमिका निर्वाह गर्दछ साथै विराटनगरसम्म आन्तरीक व्यापार फैलाउन पनि मद्दत पुऱ्याउँदछ।

भद्रपुर स्थित एयरपोर्टलाई अन्तराष्ट्रिय सामान (cargo)ढुवानी गर्ने तहको एयरपोर्टमा परिवर्तन गर्न सकिएमा सोचिएको व्यापारीक नगरपालिकाको रुपमा स्थापित गर्न सकिन्छ।

वि.स. २००८ सालमा नगरपालिकाको रुपमा स्थापित भद्रपुर नगरपालिका विगत दुई दशकमा खस्किदो स्थितिबाट ग्रुजेर हाल दुइ तिन वर्ष यता उक्लदो छ। यद्यपि छिमेकी नगरपालिकाहरुको तुलनामा शहरीकरणको गति कम नै छ। अतः भद्रपुर नगरपालिकाले दिर्घकालिन सोचको रुपमा तिब्र गतिले उन्नति गरी समृद्ध शहरको

परिकल्पना गरेको छ । तराई क्षेत्र मध्ये भद्रपुर नगरपालिकामा हालको राजनैतिक परिवेशमा पनि शान्ति कायम रहेकाले दिर्घकालिन रुपमा पनि शान्ति र समृद्धि सहितको शहरको रुपमा स्थापित गर्न चाहन्छ ।

६.२ अग्रणी क्षेत्र :

"व्यापार"

नेपाल पूर्वी सिमानामा अवस्थित भद्रपुर नगरपालिकाले विभिन्न चुनौती तथा जोखिम पक्षहरुको वावजुद 'व्यापारीक क्षेत्र' लाई नै अहिलेको स्थितिमा अग्रणी क्षेत्रको रुपमा अगाडी सारेको छ । निर्माणधीन मेची पूल, हूलाकी मार्गको स्तरोन्नति, मेची मार्गको स्तरोन्नति, विद्यमान एयरपोटलाई आधार मानेर अरु आवश्यक पूवाधारहरुको निर्माण गरी अन्तराष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा स्थानीय व्यापारको विकास मार्फत समुच्च नगरपालिकाको सामाजिक तथा आर्थिक विकास गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

खण्ड ७ भौतिक विकास योजना

भौतिक विकासको अवधारणा

भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न क्षेत्रमा वस्ती विकास अगाडी बढ्नु स्वभाविक नै हो तर त्यस्ता क्षेत्रहरुमा जग्गाको भाउ उच्चतम हुन्छ जुन मेची राजमार्गको चन्द्रगढी देखि संगम चोक, बस स्टेण्ड वरिपरि भद्रपुरको मुख्य क्षेत्रका सडक छेउछाउका छन् । यसरी जग्गाको मुल्य उच्चतम हुनाले धेरै किनबेच हुदैन । त्यसैले त्यस्ता ठाउँमा केहि मात्रामा खाली ठाउँहरु रहेका छन् । जुन पहिले बनि सकेको हुन्छ । केहि भागमा पूर्वाधारहरु मात्र पुगेका छन् । तर पहिले भन्दा कम मुल्यमा जग्गा किनबेच हुन्छ र नयाँ बसोबासको थालनी हुन्छ । त्यस्ता स्थानहरुमा बढी घरहरु निर्माण भएको पाउछौ । भद्रपुर नगरपालिकाका त्यस्ता स्थानहरुको नाम लिदा वडा नं. ६ को दक्षिणी भाग, वडा नं. ५, १०, ११, १५ को पश्चिम क्षेत्र, वडा नं. ४ को अस्पतालको उत्तर तर्फ, वडा नं. ७ को पश्चिम तर्फ, त्यसैगरी वडा नं. १ को नयाा बजार क्षेत्र, वडा नं. १२ को बजार क्षेत्र बाहेकका भित्रि क्षेत्रहरु पर्दछन् । एकदमै पूर्वाधार कम पुगेका क्षेत्रहरु वडा नं. १० पूर्वी क्षेत्र, वडा नं. ४,३,१,५,११ का ती क्षेत्रहरु जहाँ जग्गाहरु प्राय खेती प्रयोजनामा बढी प्रयोग गरिरहेका छन् । यस्ता स्थानहरुमा जग्गाको मुल्य कम हुन्छ र खरिद, विक्रि खेती गर्न वा उद्योग कलकारखाना खोल्नको निम्ति वा निजि विद्यालयहरु खेल्न लिने गर्दछन् । शहरी विस्तारको क्रम वडा नं. १,२,३,८,९,१०, र १३ मा कम रहेको पाइन्छ । वडा नं.४ को अस्पताल क्षेत्रको उत्तर दक्षिण क्षेत्र, जागृत नगर, किरात कोलोनी, क्याम्पस र पानी टंकीको परिपरीका क्षेत्रमा बसाइ सराइ गरी आउनेको रोजाइमा धेरै पाइन्छ । तसर्थ वर्तमान भौतिक पूर्वाधार तथा सामाजिक सेवा सुविधा, व्यापारिक क्षेत्रहरु, जग्गाको किनबेच, जग्गाको धरातल, वर्तमान वस्ती विस्तार क्षेत्र, बजार क्षेत्र संगैको नजिकको क्षेत्रको आधारमा यस भद्रपुर नगरपालिकाको भौतिक विकासको अवधारणा तर्जुमा गरिएको छ ।

शहरी विस्तार क्षेत्र :

शहरी विकास क्षेत्र निर्धारण गर्नु यस नगर क्षेत्रको सम्पूर्ण अवसरयुक्त जमिनलाई भौतिक विकासको अवधारणा, पूर्व एकिकृत कार्यमूलक योजनाको प्रशिक्षाको प्रतिवेदनहरु, स्थलगत निरीक्षण, वाधा र अवसरहरुका विश्लेषणको आधारमा गरिएको छ । नगर क्षेत्रका उपयुक्त सम्पूर्ण जग्गा जमिनमा शहरीकरण बढ्ने क्रममा क्रमबद्ध रुपमा विस्तार हुदै जाने हुनाले यस्ता क्षेत्रहरुलाई शहरी विस्तार क्षेत्र अन्तरर्गत प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ । यिनै चरणका आधारमा प्रस्तावित योजनाहरु पनि लगानी योजनामा समावेश गरिएको छ । हालको घना आवासिय एवं व्यापारीक बस्तीहरु विच पूर्वाधारयुक्त एकदमै खाली जग्गाको रुपमा लिइएको छ । जसअनुसार मेची राजमार्ग भद्रपुर बजारको जनता चोकदेखि भन्सार सम्मका क्षेत्रहरुलाई लिइएको छ ।

भद्रपुर नगरपालिकामा दुइवटा मुख्य बजार आवासिय र व्यापारिक क्षेत्र रहेको छ । एउटा भद्रपुर पुरानो वस्ती एवं बजार मेची नदीको पश्चिम किनारमा जुन वडा नं. १,२,३, ९ र १२ मिलेर बनेको छ । धेरैजसो पुरानो ठूला मिलहरु, व्यापारिक प्रतिष्ठान हाट बजार यहाँ भद्रपुर बजारमा रहेका छन् । अर्को व्यापारीक क्षेत्र जसको कर्मचारीहरुका आवश्यकता पूर्ति गर्दछ त्यो चन्द्रगढीको वडा नं. ५ र ६ मा पर्दछ । यस क्षेत्रले वडा नं. ११ को केहि भागलाई ओगटेको छ । बसोबास पनि यही क्षेत्रमा बढी छ ।

यसरी पूर्वाधारयुक्त वस्तीविच कम खाली जग्गा भएका क्षेत्रहरु नयाँ बजार, भानुचोक पूर्व, अस्पतालदेखि दक्षिण पश्चिम, पृथ्वी नि.मा.वि. देखि पूर्व, पानी टंकी उत्तर क्याम्पस मोड पूर्व, किरात कोलोनी, गार्मेन्ट चोक उत्तर पूर्व जागृती नगर चन्द्रगढी मा.वि. दक्षिण क्षेत्रका केहि भागहरु यस क्षेत्रमा पर्दछन् । शहरी विस्तारको क्रममा पूर्वाधारयुक्त वस्तीहरु विच बढी खाली जग्गा भएका क्षेत्रहरु शंकर टोल, गौशाला, बसपार्क देख मेची राजमार्ग

जोड्ने सडक उत्तरको सडकसम्म, भानु चोकदेखि संगम चोकसम्मका पश्चिम क्षेत्र, दूरसंचार पूर्व, संगम चोकदेखि जनता चोक उत्तर पृथ्वी मा.वि. सम्म पानी टंकी पश्चिम क्षेत्र सगरमाथा चोक, उत्तर पश्चिम पञ्चायन मन्दिर, पूर्व उत्तर क्याम्पस मोड दक्षिणसम्म, भानु प्रा.वि. एस.एस.पि. मोड, हवाइ मैदान दक्षिण जागृती नगर भित्रका वस्तीहरु पर्दछन् ।

माथी उल्लेखित पूर्वाधारयुक्त एवं सेवा सुविधायुक्त क्षेत्रहरु बाहेक शहरी विस्तार क्षेत्र जुन अहिले कृषि प्रयोजनमा प्रयोग भई रहेका त्यस्ता क्षेत्रहरुलाई निम्न अनुसार शहरी विस्तार क्षेत्र भनी नवीकरण गरिएको छ ।

क) शहरी विस्तार क्षेत्र :

भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधारहरु सडक, खानेपानी, विद्युत सेवा उपलब्ध भएका जग्गा कित्ताकाट बढी भएरहेको छ जमिनको धरातल उपयुक्त छ, जहाँ भविष्यमा शहरी विस्तार बढ्न सक्ने बढी संभावना छ त्यस्ता क्षेत्रलाई शहरी विस्तार क्षेत्रको रुपमा प्रस्ताव गरिएको छ ।

यी क्षेत्रहरु ती हुन् जहाँ अहिले पनि वस्ती छन् तर एकदमै छरिएको, जनघनत्व कम भएको, पूर्वाधारहरु कम भएको, पूर्वाधारहरु आंशिक रुपमा पुगेका छन् । भद्रपुर नगरपालिकामा निम्न क्षेत्रहरु ज्स्तै संगम चोकर जनता चोकको उत्तर पृथ्वी नि.मा.वि. को वरिपरीका क्षेत्र, अस्पताल मोडदेखि सीप विकास तालिम केन्द्र पूर्वी भाग, क्याम्पस तथा अस्पतालका पश्चिम भागका क्षेत्र, विकास नगर, सगरमाथा चोकदेखि गार्मेन्ट चोक सडक उत्तरी क्षेत्र, मेची राजमार्गको क्याम्पस मोडदेखि एस.एस.पि. मोड सडक पूर्व एयरपोर्ट दक्षिण सगरमाथा मार्ग छेउसम्मका क्षेत्रहरु श्हरी विस्तार क्षेत्र अन्तरगत पर्दछन् ।

त्यस्तै पुरानो भद्रपुर क्षेत्रमा हुने भनिएको झापा चोक देखि पूर्व सिमाना उत्तर तर्फको क्षेत्रहरु, झापा चोकदेखि संगम चोकसम्मको सडक देखि पश्चिम पशु कार्यालयसम्मको सम्पूर्ण क्षेत्र, संगम चोकदेखि जनता चोकसडक दक्षिण बसपार्क उत्तर घना बजार देखि पश्चिमका क्षेत्रहरुलाई शहरी विस्तार क्षेत्र प्रस्ताव गरिएको छ ।

ख) भावी शहरी विस्तार क्षेत्र :

भावी शहरी विस्तार क्षेत्र भन्नाले विद्यमान कृषि प्रयोजनमा रहेको क्षेत्रलाई जनाउदछ तर यो क्षेत्र अवसर प्राप्त हुनासाथ अरु शहरी क्षेत्र जस्तै विस्तार योग्य हुन सक्छ । यस्ता क्षेत्रहरु वडा नं.१,२,३,४,५,१० र १५ सम्मका क्षेत्रहरुलाई यस अन्तरर्गत प्रस्तावित गरिएको छ । त्यसैगरी वडा नं. २ र ३ को मेची नदी पारिएको क्षेत्र संरक्षित कृषि क्षेत्रभित्र अन्तरर्गत पर्दछ ।

त्यसबाहेकका क्षेत्रहरु पनि संरक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस क्षेत्र बढी प्रभावित क्षेत्र हुनाले कुनैपनि निर्माण कार्य गर्नु भन्दा पनि कृषि प्रयोजनका लागि यस क्षेत्रलाई छोड्नु पर्ने हुन्छ । जसको प्रतिवेदन ग, नक्सा नं. १३ मा देखाइएको छ ।

वर्तमान भू उपयोग

नेपालका अन्य नगरपालिकाहरु जस्तै यस भद्रपुर नगरपालिका भित्र पनि मिश्रित क्रियाकलापहरु भएको पाउछौ । त्यसकारण सम्पूर्ण क्षेत्रको स्थलगत निरीक्षण गरी सकेपछि के पाउछौ भने वर्तमान भू-उपयोगको सिमाकंन गर्दा यस क्षेत्रलाई भू-उपयोग को रुपमा भन्नु भन्दा पनि शहर भित्र कुन कुन के कस्ता क्रियाकलापहरु कहाँ कहाँ भएरहेको छ त्यसको जानकारी गरिनु आवश्यक देखिन्छ ।

क) आवासीय तथा व्यापारिक क्षेत्र :

जुन क्षेत्रमा आवासीय तथा व्यापारीक प्रयोजनमा शहरी विकास भएका छन् त्यस्ता क्षेत्रलाई व्यापारीक एवं आवासीय क्षेत्र भनिएको छ । भद्रपुर नगरपालिकामा यस्ता क्षेत्र जनता चोक देखि भन्सार सडकका पूर्व पश्चिम वडा नं. १,३,९ र १२ का क्षेत्रहरु पर्दछन् ।

ख) आवासीय क्षेत्र :

आवासीय क्षेहरु बजार क्षेत्रदेखि टाढा रहेका क्षेत्रहरु उपभोगमा आएका छन् । यस्ता क्षेत्रहरु पसल वा व्यापार प्रयोजन भएका घरहरु कम प्रयोगमा आएको पाइन्छ । वस्तीहरुको जनघनत्व पनि पातलो हुन्छ । यस्ता वस्तीहरु शंकर टोल, गौशाला, नया बजार, भानु चोक पूर्वका क्षेत्रहरु, अस्पताल वरपरका क्षेत्रहरु, जागृती नगर, किरात कोलोनी, चन्द्रगढी गा.वि.स. दक्षिण भाग, क्याम्पस मोड पूर्वका क्षेत्रहरु पर्दछन् ।

ग) संस्थागत क्षेत्र :

भद्रपुर नगरपालिकाको पुरानो वस्तीहरुमा भन्सार इकाइ कार्यालय,पशु क्वारेनटाइन, प्रहरी, अस्पताल, नगरपालिकाको कार्यालय, क्याम्पस जस्ता संस्थागत कार्यालयहरु छन् । भने अन्य प्रशासनिक निकायहरु चन्द्रगढी क्षेत्र वडा नं. ६ र १० मा वर्दछ ।

घ) नदी क्षेत्र :

यस भद्रपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र बग्ने खोला, नाला, नदीहरु जुन मुख्य रुपमा मेची, घोरामारा, पैनी, झिलिमिलिया खोला र कृषि प्रयोजनका लागि प्रयोगमा आएका पैनीहरु नै हुन् । यसमा साना कुलो कृषिमा प्रयोग हुनेहरुलाई समेत गणना गरिएको छ ।

ङ) कृषि क्षेत्र :

यस नगरपालिका वर्तमान भू उपयोग अनुसार कृषि क्षेत्र २६.१९ प्रतिशत जमिन कृषि प्रयोजनमा भइरहेको पाउछौं । नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल २९५.४५ हेक्टर कृषि क्षेत्र रहेको छ ।

च) अन्य क्षेत्र :

झापा जिल्ला नेपालको चिया खेती गर्ने अग्रणी स्थान लिएर सुरु गरेपछि यो नगरपालिका पनि पछि परेको छैन । वडा नं. १३ र १० मा चिया खेती सुरु भएको छ । धार्मिक क्षेत्र भएता पनि यसले त्यस्तो ठूलो क्षेत्र ओगट्न सकेको छैन । यहाँ रंगशाला, महेन्द्र पार्क, खेलकुद मैदान छन् जसले केहि स्थान ओगटेको छ । यस्ता स्थानहरुलाई नक्सामा संकेतद्धारा देखाइएको छ। वर्तमान भू उपयोगको नक्सामा देखाइएको छ।

उपरोक्त तालिका निरिक्षण विश्लेपण गर्दा आवासिय क्षेत्रमा सबै भन्दा बढी २३.५२ % र पोखरीहरुले सबै भन्दा कम ०.२१ % मात्र आगटेको पाउछौ ।

प्रस्तावित भू-उपयोग सरल किसिमले कार्यान्वयन गर्न भू-उपयोग, शहरी विस्तार क्षेत्र र नगरपालिकाको वोर्डसंग छलफलको आधारमा तयार गरिएको छ । कठिन भू-उपयोग योजना तयार गर्दा अव्यवहारिक हुने र प्रयोगमा ल्याउन गाह्रो हुने भएकोले सरल भू-उपयोग तयार गरिएको छ । भू-उपयोग क्षेत्रको वर्गीकरण गरी सो क्षेत्रमा के कस्ता क्रियाकलापहरु गर्न दिने वा नदिने भन्ने प्रावधान हुन अति आवश्यक छ । अन्यथा आवासीय क्षेत्र भनेर प्रस्तावना गरिएको भू-उपयोग क्षेत्रमा औद्यागिक भवनहरु पनि वन्न सक्छन् जसले गर्दा त्यस ठाँउमा वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्नुको साथै शहरी स्वारुप नै विग्रन सम्भावना रहन्छन् ।

(क) आवासीय तथा व्यापारिक क्षेत्र

यस क्षेत्र भित्र मुख्यतया व्यापरिक प्रयोजनका लागि बनेका भवनाहरु तथा भवनाहरु अथवा त्यति भवनहरु जस्मा कुनै तल्लामा व्यापारीक र कुनै तल्लामा आवासिय प्रयोजन पनि भई रहेको हुन सक्दछन् । ती क्षेत्रमा बर्तमान भू-उपयोग अनुसार नै कायम गरिएको छ ।

(ख) आवासीय क्षेत्र

आवाशीय क्षेत्र मुख्यतया आवासिय कृयाकलापको लागि भू-उपयोग निर्धारण गरीएको छ । भू-उपयोग क्षेत्रमा अन्य प्रकारका कृयाकलापहरु जसले आवासिय प्रयोजनमा कुनै प्रत्यक्ष वाधा पुऱ्याउने छैन भने मात्र त्यस्तो कृयाकलापहरुलाई स्वीकृति दिनु पर्दछ । यस आवासिय क्षेत्रहरु प्रस्ताव गरिएको छ । यसरी बर्तमान आवासीय क्षेत्र, मुख्य तथा पूर्वाधारयुक्त क्षेत्र, बस्तिहरु विच खाली जग्गाहरुलाई शहरी बिस्तार क्षेत्रलाई आवासिय क्षेत्र भनी प्रस्तावना गरिएको छ ।

(घ) संस्थागत क्षेत्र

भद्रपुर नगरपालीकामा सरकारी, अर्ध सरकारी, संस्था आदिलाई समेटेर राखिएको जग्गाहरुलाई नै संस्थागत जग्गा अथवा क्षेत्रहरु भनि उल्लेख गरिएका छन् यस्ता क्षेत्रहरु बर्तमान भू-उपयोग अनुसार नै तयार गरिएको छ ।

(ङ) औद्योगिक क्षेत्र

भद्रपुर नगरपालीकामा १२ वटा पुरना ठुलाठुला मिलहरु भएतापनि अहिले दुईवटा मात्र रहेका छन् । देशको सवभन्दा ठुलो गार्मेट यही भद्पुर वडा नं. ११ मा रहेको छ । औद्योगिक क्षेत्रको निम्ति बजार देखि टाढा र आवासिय क्षेत्र देखि पनि टाढा रहेको सगरमाथा चोक देखि गार्मेन्ट चोकको दक्षिण भागलाई लिईएको छ । उद्योग सम्वन्धि बढी कृयाकलाप नै बढी हुने हुनाले यस क्षेत्रमा अन्य के कस्ता कृयाकलापहरु दिन सकिने वा नसकिने भनेर वातावरण प्रदुषित हुने वा नहुने उद्योगले पनि जनाउदछ । बर्तमान अबस्थाको औद्योगिक क्षेत्र प्रतिष्ठानलाई पनि कायमै राखिएको छ ।

(च) कृषि क्षेत्र

यस नगरपालिकामा वर्तमान भू-उपयोग आुसार कृषि क्षेत्र २०.७२ % मात्र रहेको छ । कृषि क्षेत्र मुख्यतया वडा नं. १,२,३ र ४ क पूर्वी क्षेत्रहरु छन् वडा नं. ८, ११, १०, १५,५ का केही क्षेत्रहरु पर्दछन् । यो क्षेत्रहरु नै शहरी विस्तार भएर कृषि क्षेत्रका क्षेत्रफल घटेर न्यून भएर जाने गर्दछ ।

७.१ भौतिक पूर्वाधार विकास योजना

७.१.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा भौतिक विकास योजना :

लक्ष्य : व्यवस्थित शहरीकरणको विकास तथा विस्तार गर्ने ।

उद्देश्यहरु :

१. निर्धारित भू-उपयोग क्षेत्र, प्रस्तावित भू-उपयोग योजना, निर्माण मापदण्ड तथा निर्देशिका अनुरुप बस्ती विकास विस्तार गर्ने ।

२. निर्धारित भू-वर्गीकरण तथा निर्देशित जग्गा खण्डीकरण प्रावधान अनुरुप जग्गा विकास गर्ने ।

३. विकास भइसकेका बस्तीहरुमा भवन उपयोग निर्देशिका अनुरुप भवनका प्रयोजनहरु परिमार्जन तथा विकास गर्ने ।

४. हालको बस्ती विकासको प्रवृत्तिलाई ध्यानमा राखी जग्गा विकास गर्ने ।

५. नगरपालिका क्षेत्रभित्र तहगत सडक संजाल विस्तार तथा सोसंग सम्बन्धित आवश्यक सम्पूर्ण पूर्वाधारको विकास गर्ने ।

६. विद्यमान सडकहरुको मर्मत संम्भार गर्न उचित संरचनाको विकास गर्ने ।

रणनीति ⁄ कार्यनीतिहरुः

भवन संहिता भद्रपुर नगरपालिका क्षेत्रमा कडाइका साथ लागु गर्न अभिमुखीकरण गराउने र नक्शा पास गराउन सुझाव दिने ।

नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र प्लटिंग भएका वा हनु क्षेत्रमा सडकको लागि मापदण्ड निर्धारण गरी नापी कार्यालयलाई जानकारी गराएको अवस्थामा नापी कार्यालयले नगरपालिकाले तोकेको सडकको लागि मापदण्ड पुर्‍याउन आवश्यक गर्ने ।प्लटिंगमा खोलिएका बाटाहरुलाई पनि चौडा बनाउन न.पा.ले पहल गर्ने ।

नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा प्लटिंगका लागि मापदण्ड तयार गर्ने, सो मापदण्ड अनुरुप मालपोत कार्यालयले सो नीति अनुरुप बिक्री वितरणको आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने। यसका लागि नगर विकास समितिले नगरपालिकासँग समन्वय गर्नु पर्ने ।

केन्द्रीय भू उपयोग नीति तर्जुमा निर्माणको क्रममा रहेकोले तत्कालिन अवस्थाको लागि नगरपालिकाले भूउपयोग नीति तयार गर्न र सो कुरालाई मालपोत र नापीवाट सहयोग लिने ।

सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण अत्याधिक मात्रामा भैरहेको सन्दर्भमा नापी कार्यालयबाट सार्वजनिक जग्गा छुट्याउन लगाई नगरपालिका स्वयंले राजनैतिक संयन्त्रको सहभागितामा जिल्ला प्रशासन कार्यालयसँग सहयोग लिई अतिक्रमण हटाउने ।

सडक चौडाको न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्नु पर्ने । भद्रपुर न.पा.क्षेत्रका सहायक बाटाहरुलाई चौडा पारी (न्यूनतम २ लेनको) विस्तार गर्ने ।

गलगलियाबाट मेचीमा रेलवे पूल निर्माण गरी दक्षिणमा यार्ड बनाउनु पर्ने । सो क्षेत्रको जग्गा बिक्रीमा बन्देज लगाउनु पर्ने र अधिग्रहण गर्नु पर्ने । मेची महाकाली रेल सेवा पूर्वको भद्रपुरबाट शुरु गर्नु पर्ने ।

झापा चौक र संगम चौकमा पार्किंगका लागि जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्ने । गोरु हाटको जग्गा र मेची अंचल अस्पतालको जग्गामा पार्किंगको व्यवस्थाको सोच बनाउनु पर्ने, मालपोत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडी पार्किंगको व्यवस्था गर्नु पर्ने, सरकारी तथा व्यापारिक भवनहरुमा पार्किंगको व्यवस्था गरिनु पर्ने ।विस्तारित नगरपालिका क्षेत्रमा पार्किंगको व्यवस्था अनिवार्य हुनु पर्ने ।साबिकको पुराना कार्यालय भवन र नयाँ बन्ने कार्यालय भवनहरुमा पार्किंगको ठाउँ हुनु पर्ने ।

साबिक बसपार्कलाई लोकल बसपार्क हुने गरी झापा चौक वा चन्द्रगढीमा बृहत बस टर्मिनलको लागि व्यवस्था गर्ने ।

प्लटिंगमा नाला, बाटो खाली स्थान र पार्किगको ठाउँ समेत व्यवस्थापनका लागि मापदण्ड तयार गरी अनिवार्य लागु गरिनु पर्ने ।

७.१.२ <u>भौतिक विकास वित्तीय लगानी योजना</u>

क्र.सं.	आयोजनाको नाम		परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	***भवन निर्माण संहिता बारे अभिमुखीकरण तथा कार्यान्वयन***													
	१.१०	भवन निर्माण संहिता सम्बन्धी सरोकारवालालाई तालिम			भ. न. पा.	१,५००,०००.००	२२५,०००.००	३	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/७२	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., NSET	
	१.२०	भवन निर्माण संहिता सम्बन्धी नगरवासीलाई जानकारी (demonstration)			भ. न. पा.	१,५००,०००.००	२२५,०००.००	३	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/७२	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., NSET	
२	जग्गा विकास तथा पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका तर्जुमा तथा कार्यान्वयन					८००,०००.००	१२०,०००.००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., नगर विकास समिति	
३	नगर भू उपयोग नीति तर्जुमा					५००,०००.००	७५,०००.००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., नापी कार्यालय,	केन्द्रीय भू उपयोग नीति तर्जुमा पश्चात
४	नगर भू उपयोग योजना तर्जुमा					३००,०००.००	४५,०००.००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०			
५	भद्रपुर नगरपालिका योजना तथा निर्माण निर्देशिका तथा मापदण्ड					५००,०००.००	७५,०००.००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०			
६	भद्रपुर नगरपालिकाको Street NamingतथाHouse numbering (Urban Mapping) तर्जुमा				भ. न. पा.	२,५००,०००.००	३७५,०००.००	६	महिना	२०७०/७१	२०७०/७१	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि.	
७	विर्तामोड–संगमचोक–भद्रपुर बजार/ (झापा चोक–बस पार्क) – मेची पुल (६ लेन बाटो) (ADB प्रोजेक्ट)									२०६९/७०	२०७३/७४	ADB Section, सडक विभाग		
९	लेखनाथ चौक– एस.पी.मोड– सगरमाथा चौक– संगम चौक– भानु चौक– झापा चौक (मेची मार्ग खण्ड सडक गुरु योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन		४.५०	कि.मी.		२२५,०००,०००.००	३३,७५०,०००.००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/७४	नगरपालिका	न.पा.,स्था.वि.म., श.वि.तथा भ.नि.वि.	
१०	***हुलाकी मार्ग (मेची पुल–झापा चोक–रंगेली/विराटनगर) २ लेन, ११ पुल, १ मेची पुल)***							३	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/७२			
	१०.१०	मेची पुल लम्बाई ५६० मि., २ लेन			वडा नं.२			२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१	सडक विभाग	हुलाकी राजमार्ग	कूल वजेट ३७ करोड, हाल काम भइरहेको
	१०.२०	मेची पुल–झापा चौक	१.३०	कि.मी.	वडा नं.१, २, १२			१	वर्ष	२०६९/७०	२०६९/७०	सडक विभाग	हुलाकी राजमार्ग	
	१०.३०	झापा चोक –रंगेली हुलाकी मार्ग										सडक विभाग	हुलाकी राजमार्ग	

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म
११	रिंग रोड झापा चौक– मन्त्री चौक– तेलिभिटा– गार्मेन्ट चौक– लेखनाथ चौक– वि.पी.चौक– जेल–शिव मन्दिर– पशुपति नि.मा.वि.–पन्नालाल चौक–देवी बस्ती–मेची पूल–भद्रपुर मा.वि.–शंकर टोल– झापा चौक	१६.००	कि.मी.		१६०,०००,०००.००	२४,०००,०००.००	५	वर्ष	२०७४/७५	२०७९/८०
१२	मेची पुल –भद्रपुर नगरपालिका –जनता चोक –हडिया खोला –ज्यामीरगढी –धुलाबारी सडक				४०,०००,०००.००	६,०००,०००.००	१	वर्ष	२०७०/७१	२०७०/७१
१३	सगरमाथा चोक – हल्दीबारी सडक				३०,०००,०००.००	४,५००,०००.००	१	वर्ष	२०७०/७१	२०७०/७१
१४	नगर क्षेत्र भित्र नगर बस सञ्चालन				१५,०००,०००.००	३,७५०,०००.००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१
१५	मेची पुल –एयरपोर्ट बाइपास मार्ग	३.७०	कि.मी.		२००,०००,०००.००	३०,०००,०००.००	१	वर्ष	२०७१/७२	२०७१/७२
१६	क्षेत्रिय स्तरको बसपार्क, झापा चोक महेशपुर गा.वि.स.संग छलफल गरी	१.३५	हेक्टर	वडा नं.१२ तथा महेशपुर	४०,०००,०००.००	६,०००,०००.००	१	वर्ष	२०७३/७४	२०७३/७४
१७	चन्द्रगढी, भद्रपुर एयरपोर्ट (इन्टरनेशनल कार्गो/क्षेत्रीय एयरपोर्ट)			वडा नं.१० ,५	?		?			
१८	खानेपानी, विद्युत, टेलिफोन लाइन विस्तार तथा खानेपानीको अन्य पूर्वाधार विकास				१०,०००,०००.००	१,५००,०००.००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/७४
१९	सार्वजनिक जग्गा पहिचान तथा संरक्षण				५,०००,०००.००	१,२५०,०००.००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०
	कुल लागत				**७३२,६००,०००.००**	**१११,८९०,०००.००**				

७.१.३ प्रस्तावित भूउपयोग योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड

नगरपालिकाको भूउपयोग वर्गीकरण संगसंगै ती स्थानहरुको लागि योजना मापदण्ड बनाउनु पर्ने हुन्छ । सोको लागि न्यूनतम निम्न खाका प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ।

प्रस्तावित भूउपयोग योजना

आवासीय क्षेत्र

आवासीय क्षेत्र भन्नाले मुख्यतः आवासको निमित्त प्रयोग भएको क्षेत्रलाई जनाउँदछ । व्यवस्थित रुपमा जनघनत्व बढाउदै जाने यस आवासीय क्षेत्रको उद्देश्य रहेको छ । यसका अतिरिक्त आवासीय क्षेत्रहरुको भू–उपयोग योजना बनाउँदा विभिन्न किसिमका जस्तैः कम, मध्यम वा उच्च जनघनत्व आवासिय क्षेत्र भनी छुट्याउनु पर्दछ । साथै मानिसहरुको दैनिक आवत जावत गर्दा तय गर्ने दूरी घटाउनु यसको उद्देश्य हुनुपर्दछ । यस क्षेत्रलाई स्थानको प्रकृति हेरी निम्न बमोजिम ३ उपक्षेत्रहरुमा विभाजित गरिएको छ ।

(क) मिश्रित बसोवास तथा व्यापारिक उपक्षेत्र (Mixed Residential/ Commercial Sub-Zone)

मिश्रित वसोवास तथा व्यापारिक क्षेत्र भन्नाले प्राथमिक रुपमा व्यापारको लागि प्रयोग गरिने तर आवासिय प्रयोजनका निमित्त भवन निर्माण गर्न सकिने क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र अन्तर्गत प्रमूख खूद्रा तथा थोक व्यापार हूने मूख्य सडकहरुका दाँयावाँयाका क्षेत्रहरु पर्दछन् । सर्वसाधारणलाई नभई नहूने दैनिक उपभोग्यका मालसामान खरीद गर्न तथा सेवा सूविधा उपभोग गर्न यस क्षेत्रले सघाउ पूऱ्याउने छ । यस क्षेत्रको विकास गर्दा उपयूक्त ठाउँहरुमा पार्किङ स्थलहरुको व्यवस्था गरेको हूनूपर्दछ ।

(ख) अन्य आवासीय उपक्षेत्र (Other Residential Sub-Zone)

अन्य आवासीय उपक्षेत्र भन्नाले प्राथमिक रुपमा आवासको निमित्त प्रयोग गरिएको क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र भित्र मूख्यतया आवासको निम्ति भवन निर्माण गर्न पाइने भएतापनि सो बसोवाससित सम्वन्धित अरु विविध सेवाहरुको लागि प्रयोग गर्न अनूमति दिइनेछ । नयाँ आवासीय क्षेत्र निर्धारण गर्दा अक्सर वसोवासको लागि चाहिने आधारभुत सुविधाहरु जस्तै वाटो, ढल, खानेपानी, विजूली आदि पूऱ्याउन सकिने क्षेत्र, वातावरणीय संवेदनशील क्षेत्र भित्र नपरेको तथा रोजगारी एवं वजार क्षेत्रवाटटाढा नभएको क्षेत्रलाई छनौट गर्न उपयूक्त हून्छ ।

(ग) योजनावद्ध आवासीय उपक्षेत्र (Planned Residential Sub-Zone)

यस किसिमको आवासीय क्षेत्रहरु सरकारी वा गैर सरकारी स्तरवाट विकसित गरिदा नगरपालिकावाट निम्न बमोजिमका आधारभूत सुविधाहरु (बाटो, ढल, खानेपानी, विजुलीको स्तर) समेत खुलेको योजना बनाई स्वीकृत गराउनु पर्नेछ । यस्ता जग्गा तथा पूर्वाधार विकास क्षेत्रको लागि विशेष निर्देशिका तथा मापदण्ड निर्माण गर्नुपर्ने हून्छ ।

उदाहरणको लागि:

१.	**बाटो चौडाई**	**अनुसरण गर्नु पर्ने मापदण्ड**
	क) मूल सडक जोडने बाटोको (चौडाई)	१५ मि. न्यूनतम (केन्द्रबिन्दुबाट ७.५ मि.ROW)
	ख) ब्लक ब्लकमा जानेबाटो	१२ मिटर न्यूनतम (केन्द्रबिन्दुबाट ६ मिटर ROW)
	ग) प्लट प्लटमा जाने बाटो	१० मिटर न्यूनतम (केन्द्रबिन्दुबाट ५ मिटरROW)
२.	**प्लट साइज**	
	क) घडेरीको चौडाई	८ मिटर न्यूनतम
	ख) घडेरीको क्षेत्रफल	१० धुर न्यूनतम
३.	**प्लटको (Depth)_ डेप्थ**	
	क) १० धुर भन्दा बढी १५ धुरसम्म	२ x चौडाई न्यूनतम
	ख) १५ धुर भन्दा बढी २० धुरसम्म	२.५ x चौडाइ न्यूनतम
	ग) २० धुर भन्दा बढी	३ x चौडाइ न्यूनतम
४.	**खुला सार्वजनिक क्षेत्र (बाटो बाहेक)**	
	क) २ बिघा भन्दा कम	जम्मा जग्गाको ५ प्रतिशत
	ख) २ बिघा भन्दा बढी ५ बिघासम्म	जम्मा जग्गाको ७.५ प्रतिशत
	ग) ५ बिघा भन्दा बढी	जम्मा जग्गाको १० प्रतिशत

व्यापारिक क्षेत्र (Commercial Area)

व्यापारिक क्षेत्र भन्नाले अधिकतम मात्रामा व्यापारिक प्रयोजनका लागि भवन निर्माण गर्न सकिने क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र अन्तर्गत सूपर मार्केट, डिपार्टमेन्टल स्टोर, कन्फेक्सनरी तथा कस्मेटिक पसलहरु, रेस्टूराँ, होटल, सिनेमा घर, आदि पर्दछन् । यसको लागि आवश्यक सबै सुविधाहरु जस्तैबैंक, स्वास्थ संस्था आदि सम्मिलित गर्न सकिन्छ । यस क्षेत्रलाई स्थान दिइने अर्को आधारमा छनौट गर्दा सो क्षेत्रले सेवा पूऱ्याइराखेको आवासीय क्षेत्रलाई ध्यानमा राखी क्षेत्र छनोट गर्नू पर्दछ । सर्वसाधारणलाई सजिलै संग आवतजावत गर्न सकिने गरी वाटो तथा यातयातको दृष्टिकोणले पायक पर्ने ठाउँमा व्यापारिक क्षेत्र हूनूपर्दछ । साथै प्रशस्त खूलाभाग तथा पार्किङ स्थलको व्यवस्था हूनू पर्दछ ।

संस्थागत क्षेत्र (Institutional Area)

संस्थागत क्षेत्र भन्नाले प्रायगरी संस्थागत प्रयोजनका लागि भवन निर्माण तथा भु–उपयोग गर्न सकिने क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र अन्तर्गत सरकारी, अर्धसरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालय, स्वास्थ्य तथा सेवा केन्द्र, शैक्षिक केन्द्र, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा धार्मिक संस्था आदि पर्दछन् ।

(क) सरकारी तथा अर्ध सरकारी कार्यालय उपक्षेत्र (Government & Semi Government Sub-Zone)

सरकारी तथा अर्धसरकारी संस्थागत उपक्षेत्र भन्नाले प्रायगरी संस्थागत प्रयोजनका लागि भवन निर्माण तथा भ–उपयोग गर्न सकिने क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र अन्तर्गत सरकारी, अर्धसरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालय, स्वास्थ्य तथा सेवा केन्द्र, शैक्षिक केन्द्र, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा धार्मिक संस्था आदि पर्दछन् । यस क्षेत्रलाई

स्थान विशेषको आधारमा छनौट गर्दा विविध संस्थाको प्रयोजनलाई हेरी यसले दैनिक रुपमा सेवा/सूविधा पूऱ्याइरहेको, मानिसहरुलाई आवत/जावतमा कठिनाइ नहूने उपयूक्त स्थानमा राखिनू पर्दछ । सर्वसाधारणको सूविधाको दृष्टिकोणले यस क्षेत्र मुलसडकको नजिक सार्वजनिक यातायात पूगेका तथा प्रशस्त पार्किङ स्थल र खूलाभाग भएको हूनूपर्दछ ।

(ख) प्रहरी तथा सैनिक उपक्षेत्र (Police & Army Sub-Zone)

प्रहरी तथा सैनिक उपक्षेत्र भन्नाले सूरक्षाका दृष्टिकोणले संवेदनशील क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्र अन्तर्गत सैनिक क्षेत्र, व्यारेक, प्रहरी क्षेत्र, जेल आदि पर्दछन् । यी क्षेत्रहरुमा भवन निर्माणका लागि चाहिने स्थान निर्धारण गर्दा चारै तिर देखिने अग्ला भ(भाग भएको ठाउँ, आवत/जावतको लागि वाटोघाटो पूगेको तथा आकस्मिक संकट(Emergency) पर्दा तूरुन्तै सर्वसाधरणको सेवामा पूग्न सकिने उचित स्थानमा राखिनूपर्दछ ।

<u>औधोगिक क्षेत्र (Industrial Area)</u>

औधोगिक क्षेत्र भन्नाले अन्यत्र छरिएर रहेका सेवा सम्वन्धी उद्योग, हावापानीलाई दूषित नपार्ने र छिमेकीलाई प्रतिकुल असर नपूऱ्याउने खालका उद्योगहरु भएको क्षेत्रलाई जनाउँदछ । यस क्षेत्रमा व्यास नगरपालिकाको वातावरणलाई प्रतिकुल असर नपार्ने खालका उद्योगहरुलाई मात्र स्विकृत दिइनेछ । यसको लागि क्षेँत्र निर्धारण गर्दा हावा वहावको आधारमा आवसीय क्षेत्रमा धूवाँ, गन्ध, धूलोजस्ता प्रदुषण हून नदिन औद्योगिक क्षेत्रलाई सो आवासीय क्षेत्रको दक्षिणपुर्व दिशा तर्फ राख्न उपयूक्त हून्छ । उद्योगका किसिम र प्रयोजनलाई हेरी एअरपोर्ट, बजार क्षेत्र आदिवाट सजिलै आवतजावत गर्न सकिने आवश्यक सूविधाका तथा पुर्वाधार जस्तै विजूली, पानी,टेलिफोन, वाटो, आदि पूगेको अथवा पूऱ्याउन सकिने साथै फोहरमैलाको पनि उचित व्यवस्थापन गर्न सकिने ठाउँमा राखिनू उपयूक्त हून्छ ।

रोजगारीको एउटा प्रमूख श्रोत उद्योग भएको हँदा आवासीय क्षेत्र भन्दा धेरै टाढा हूनू हूँदैन । साथै उद्योगका किसिम हेरी उद्योगलाई चाहिने कच्चा पदार्थ पाइने तथा श्रमिकहरु वस्ने स्थानको वीच भागमा उपयूक्त हून्छ ।

<u>मनोरञ्जन तथा खूला क्षेत्र (Recreational & Open Space)</u>

मनोरञ्जन तथा खूला क्षेत्र भन्नाले खूला मैदान, पोखरी, विमानस्थल, मनोरञ्जन पार्क, खेल मैदान, पौडीस्थल, स्थानीय पार्क, शहरी क्षेत्रभित्र रहेका वन जङगल, सडक वा राजमार्ग तथा खोलाको छेउमा रहेका ग्रीन वेल्ट आदि पर्दछन् । यस क्षेत्र तोक्दा सर्वसाधारणको सूविधाको दृष्टिकोणले आवत/जावत तथा यातायातमा सहज तथा सूलभ हूने ठाउँमा राखिनू पर्दछ । खूल्ला क्षेत्रहरुको प्रतिशत जनघनत्व, जमिनको क्षेत्रफल आदिको आधारमा दिन सकिन्छ । साथै वाल उद्दान, सार्वजनिक पार्क वा खेलकूद मैदान आदिको क्षेत्रफल घरधुरी संख्याको आधारमा पनि दिन सकिन्छ ।

<u>यातायात क्षेत्र (Transportation Area)</u>

यातायात क्षेत्र अन्तर्गत सवै स्तरका सडकहरु, जस्तैः चक्रपथ, राजमार्ग, आर्टेरियल सडक, संकलक (Collector) सडक, आवागमन सडक (स्थानीय), निषेध सडक, सवारी विसौनी स्थलहरु, सवारी पार्किङ स्थलहरु, एअरपोर्ट तथा अन्य यातायातसंग सम्वन्धित स्थानहरु पर्दछन् ।

<u>अन्य क्षेत्र (Other Uses)</u>

अन्य क्षेत्र भन्नाले उल्लिखित क्षेत्र विभाजनभित्र नपरेका तर नगरपालिका भित्रका नगरको गूरुयोजनामा निर्दिष्ट गर्न सक्ने क्षेत्रहरु जस्तै नगरपालिकामा रहेका पर्ति एवं सार्वजनिक जग्गाहरु भन्ने जनाउँदछ । यस्ता पर्ति/सार्वजनिक जग्गाहरु परम्परागत रुपमा तोकिएको उपयोग/प्रयोग उपभोग गर्ने वाहेक अन्य कूनै पनि तरिकावाट यसको क्षेत्रफल घटाउने कार्य गर्न अनूमति/स्वीकृति दिनू हूँदैन ।

भौतिक संरचना नहूने क्षेत्र (Non-Built-up Area)

कृषि क्षेत्र (Agricultural Land)

कृषि क्षेत्र भन्नाले नगरपालिका भित्रका नदीको डोल क्षेत्र वा अन्यत्र जहाँको माटोको गहिराई उर्वरा शक्ति एवं सिचाइको सूविधा संभाव्यता रहकोस्थान विशेष(location)कृषि उपज/उत्पादनको आधारमा तोकिएको क्षेत्रलाई वूझिन्छ । यस कृषि क्षेत्रका लागि बिशेषतः तोकिएको कृषि प्रयोजनका लागि मात्र जग्गा सूरक्षित/संरक्षित राखिनेछ । यस्तो क्षेत्रमा आवास लगायत अन्य कूनै पनि नयाँ भौतिक विकास वा भ–उपयोगको लागि स्वीकृति अनूमति दिइने छैन ।

बन जंगल तथा चरन क्षेत्र (Forest & Grass Land)

बनजंगल तथा चरन क्षेत्र अन्तर्गत नगरपालिका भित्रका शहरी तथा ग्रामीण क्षेत्रका वन जंगल, चरन क्षेत्र, पार्क, उद्यान आदिलाई जनाउँदछ । यी वन तथा नदी नालाका किनारमा रहेका रुखहरुको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिनूपर्दछ । यसका साथै अरु विविध प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण तथा सम्वर्द्धन गर्नू पर्दछ ।

जलाशय क्षेत्र (Water Bodies)

नगरपालिकामा प्राकृतिक एवं मानव निर्मित स्थायी जलभण्डार वा जलाशयहरु पर्दछन् । यसका अतिरिक्त खानेपानी वितरणका लागि संचित खूला जल भण्डार (Reservoir) पनि अति महत्वपुर्ण श्रोत साधनको रुपमा रही आएका छन् । यस्तो जलाशय क्षेत्र र यस वरिपरिको तोकिएको इलाका भित्र परम्परागत रुपमा प्रयोग भई आए वाहेक अन्य नवीन भौतिक विकास वा भू–उपयोगका लागि स्वीकृति/अनूमति दिइने छैन ।

आवत जावतको निमित्त प्रवेशको माध्यम

- कुनैपनि भवन वा प्लट/घडेरी आवत जावतको निमित्त आवश्यक पर्ने (निजी वा सार्वजनिक) बाटो संग जोडिएको हुनुपर्दछ ।
- कुनैपनि भवन निर्माण गर्दा आवत जावतको निमित्त आवश्यक पर्ने बाटो वा प्रवेशको माध्यमको निमित्त छुट्याइएको क्षेत्र माथि अतिक्रमण हुने गरी वा सोको क्षेत्रफल घट्ने गरी निर्माण गर्न पाइने छैन । कुनैपनि प्रकारको निर्माण गर्दा अर्को भवन वा निर्माणलाई पहिले देखि भइरहेको सार्वजनिक प्रवेशको माध्यमबाट बन्चित हुने गरी गर्न पाइने छैन ।
- आवासीय क्षेत्रहरुमा आवागमन मार्गको मापदण्ड तयार गर्दा भू–उपयोगको किसिम, सडकको किसिम र आवागमन मार्गले सेवा पूर्याउने घडेरी संख्या र आवास संख्यामा आधारित हुनुपर्छ ।
- औधोगिक र व्यवसायिक क्षेत्रहरुका लागि सडकको लम्बाइको आधारमा सडकको सीमा निर्धारण गर्नुपर्दछ ।
- आवासीय क्षेत्रहरुमा पनि घडेरी सम्म पुग्ने बाटोहरुको चौडाइ सडकको लम्बाइको आधारमा छुट्याउनुपर्दछ ।
- हरेक प्रकारका बाटोको चौडाइ र ROW दिनुपर्ने हुन्छ ।

आवासीय प्रयोजनको निमित्त जग्गा विकास

बाटो चौडाइ, प्लट साइज र सेप, प्लटको (Depth) गहिराइ, क्षेत्रफल तथा खुला र सार्वजनिक क्षेत्र (बाटो बाहेक) साथै पूर्वाधार तथा सेवा सुविधाको मापदण्ड हुनुपर्दछ र भएका मापदण्डहरुको परिमार्जन गर्नुपर्दछ ।

सेवा सुविधा

सडक:

- सडक बाटोहरुको योजना बनाउँदा सवारी साधन र जनसंख्याको चापको विस्तृत विश्लेषण गरेर गर्नुपर्ने हुन्छ ।
- सडक बाटोहरुको सवारी चाप, सुविधा र सडकको चौडाइको आधारमा वर्गीकरण गर्नुपर्छ ।
- प्रत्येक सडकहरुको अधिकार क्षेत्र सडकको किसिमको आधारमा तोक्नुपर्दछ ।
- आवासीय क्षेत्रहरुमा सडकको किसिम र सो सडकले कति भवनहरुमा सेवा पूर्याउने भन्ने आधारमा लम्बाइ र चौडाई निर्धारण गर्नुपर्दछ ।
- कुनै पनि सडकमा चल्ने सवारी चापलाई प्रभाव पार्ने मुख्य तत्व भनेको सडकको क्षमता, अवस्था र दिशा हो ।
- नयाँ सडकको योजना बनाउँदा भविष्यमा विकास हुने सवारी चाप र यसको कारण जस्तै भू–उपयोग आदि बिश्लेषण गर्नुपर्दछ ।

खानेपानी:

- खानेपानीको योजना बनाउँदा सम्बन्धित बस्तीहरुका जनसंख्याको औसत दैनिक खानेपानी खपतलाई प्रमुख आधार मानेर गर्नुपर्नेहुन्छ ।
- बस्तीको वर्गीकरण (जनसंख्या र विकासको आधारमा) अनुसार पानीको वितरण प्रणाली निर्धारण गर्नुपर्छ (साना जनसंख्या भएका गाविसहरुमा घरघरमा धाराका पाइप उपलब्ध गराउन सम्भव हुँदैन । यस्ता ठाउँहरुमा सार्वजनिक धाराहरु, पाइप वितरण, सामुदायिक खानेपानी श्रोतहरु आदि राख्न सकिन्छ ।) ।
- पानीको मात्रा निर्धारण गर्न जनसंख्याको प्रकृति (आर्थिक पक्ष, बसोबास गर्ने अवस्था) लाई मुख्य आधार मानेर गर्नुपर्नेहुन्छ ।
- पानीको मात्रा डिजाइन गर्दा कति वर्षको डिजाइन गर्ने हो निञ्चयौल गरेर त्यति वर्षको जनसंख्या बृद्धि साथै शहरी तथा बजार क्षेत्रको आर्थिक तथा भौतिक सम्बन्धलाई विचार पुऱ्याएर गर्नुपर्ने हुन्छ ।

ढल निकास:

- बस्तीको तह अनुसार ढलको किसिम र आधार जनसंख्या निर्धारण गर्न सकिन्छ ।
- आकासेपानीको ढल व्यवस्थापन गर्दा शहरको भू–उपयोग सम्बन्धी जमिनले सोच्न सक्ने पानीको आधार लिएर गर्न सकिन्छ ।

बिजुली:

- ग्रामीण क्षेत्रहरुमा बिजुलीको योजना तर्जुमा गर्दा त्यहाँको कूल जनसंख्या, घरसंख्या र औसत प्रति व्यक्ति मागलाई ध्यानमा राखेर गर्न सकिन्छ ।

फूटपाथ:

- फूटपाथको चौडाइ दुई किसिमबाट निर्धारण गर्न सकिन्छ । पहिलो, फूटपाथ बनाउने क्षेत्रको बाटोका पैदल यात्रीहरुको चाप ध्यानमा राखी जस्तै घरहरु, सिनेमा हल, व्यापारिक क्षेत्रका चापहरु फरक हुन्छन् । अर्को

सडकको वरिपरि भएका पूर्वाधारहरुको आधारमा गर्न सकिन्छ । यी दुई आधारमा फूटपाथको चौडाइ १ देखि ३ मी सम्मको हुनुपर्दछ ।

प्रस्तावित भवन निर्माण मापदण्ड

घडेरीको न्यूनतम क्षेत्रफल

- घडेरीको न्यूनतम क्षेत्रफल जनघनत्वको आधारमा निर्धारण गर्नुपर्दछ ।
- Development phase र भू–उपयोग अनुसार पनिminimum plot sizeनिर्धारण गर्नुपर्दछ ।

सेटव्याक

- सडक अधिकार क्षेत्र पछि कुनैपनि भवन निर्माण कार्यको लागि सेटव्याक दुरी कम्तिमा १.५ मिटर छाड्नुपर्नेछ।
- प्रस्तावित प्लट सार्वजनिक जग्गासंग जोडिएको छ भने निर्माण कार्य गर्नको लागि त्यस्तो जग्गाको साँधबाट कम्तिमा २ मिटर छाड्नुपर्नेछ ।

Light Plane

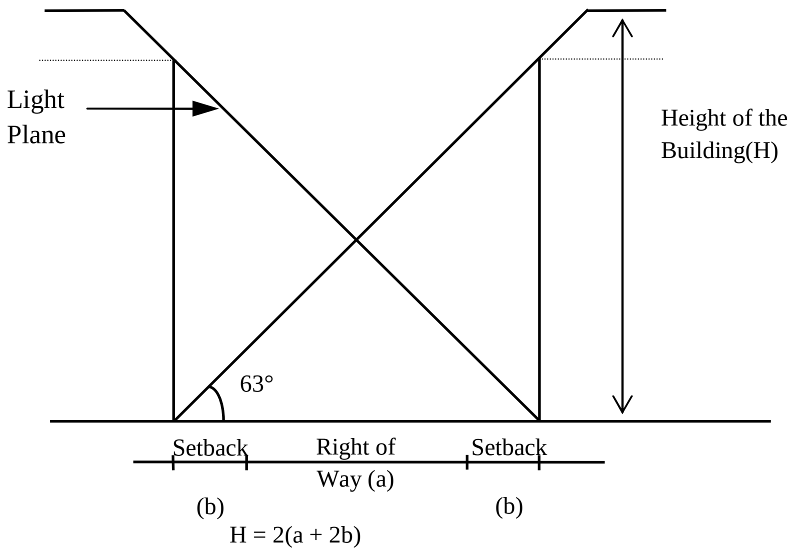

लाइटप्लेन (Light Plane) लाई नछेक्ने गरिकन मात्र घरको उचाई निर्धारण गरि निर्माण गर्न स्वीकृति दिइने छ ।

निर्माण रेखा

क) झ्याल, ढोका राखी भवन निर्माण गर्नु पर्दा प्लटको जुन किनारा पट्टि झ्याल, ढोका राख्ने हो त्यता पट्टि तोकिएको सेट व्याक दुरी वा मार्जिन छाड्नुपर्नेछ ।

ख) सार्वजनिक जग्गाको सात्रध तर्फ र सडकसंग जोडिएको किनारातर्फ बाहेक अन्य संधियारको किनारा पट्टि झ्याल, ढोका नराखी निर्माणको लागि प्रस्ताव भएकोमा आफ्नो सात्रधबाट निर्माण गर्न सकिने छ, तर यसरी सांधबाट निर्माण गर्दा कुनैपनि किसिमको भेन्टिलेसन, ग्रिल, सीसा आदि राख्न पाइने छैन ।

पछाडि किनारा र दायाँ बायाँ किनारामा छाड्नुपर्ने दुरी

क) झ्याल ढोका राखी भवन निर्माण गर्नुपर्दा प्लटको पछाडि किनारा एवं दुवै छेउ जतापट्टि झ्याल ढोका राख्ने, त्यतापट्टि कम्तिमा २ मिटर छाड्नुपर्दछ ।

ख) झ्याल ढोका नराखी निर्माण गर्न प्रस्ताव गरिएको किनारा तर्फ सडक वा सार्वजनिक जग्गा परेको अवस्थामा उक्त सडकको सडक अधिकार क्षेत्र वा सार्वजनिक जग्गासंगको साँधपछि कम्तिमा १.५ मिटर सेटव्याक छोड्नुपर्दछ ।

ग्राउण्ड कभरेज र FAR

क) नगरपालिकाको प्रमुख भू–उपयोग क्षेत्रहरुमा निम्न बमोजिमका भवन उपयोगका लागि घडेरीको क्षेत्रफलको आधारमा निम्न उदाहरण बमोजिमको ग्राउण्ड कभरेज/ FARनिधारणगर्न सकिन्छ । विशेष प्रकारका भवनहरुको निमित्त नगरपालिकाले तोकिदिए/स्वीकृत गरिदिए बमोजिम हुनेछ ।

उदाहरणको लागिः

सि. नं.	भवनको किसिम	जग्गाको क्षेत्रफल	अधिकतम ग्राउण्ड कभरेज	FAR	अधिकतम भवन बनाउन पाउने क्षेत्रफल	अधिकतम उचाइ
१.	आवासीय	१० धुर भन्दा बढी २० धुरसम्म	७५ %	२	प्लटको क्षे. x २	माथि चित्रमा देखाए बमोजिम लाइट प्लेनलाई नछेक्ने गरि बनाउन पाउनेछ ।
२.	आवासीय	२० धुर भन्दा बढी	६० %	१.८	जग्गाको क्षे.x१.८	
३.	स्कूल क्याम्पस	-	४० %	२	जग्गाको क्षे. x २	
४.	सरकारी, अर्धसरकारी कार्यालय, पोलिक्लिनिक, नर्सिङ्गहोम आदि	-	४० %	२	जग्गाको क्षे. x २	
५.	सिनेमा हल, थिएटर, सभागृह	-	४० %	१.२	जग्गाको क्षे.x१.२	
६.	घरेलु, साना उद्योग	-	४० %	२	जग्गाको क्षे. x २	

	सम्बन्धी व्यापारिक कम्प्लेक्स र सुपर मार्केट					

सडक छेउको जग्गामा न्यूनतम १.५ मिटर सेटव्याक छाडी मात्र निर्माण गर्न पाइनेछ । यसरी न्यूनतम सेटव्याक छाडी घर बनाउनेले Light Plane लाई नछेक्ने गरिकन बनाउन पाउनेछ । Light Plane लाई नछेक्ने गरि बनाउनलाई न्यूनतम सेटव्याक छाडी बनाइने घरको उचाई दुई गुणा (सडकको चौडालाइ X २ मि.) बराबर हुनेछ । घरहरुको लाइनमा रहेको विचको खाली जग्गामा बनाउदा सेटव्याक नपुगेपनि R.O.W. पुग्ने भएमा अरु घरको लाइनसँग मिल्ने गरि बनाउन दिन सकिनेछ ।

नोटः क) अन्य क्षेत्रको हकमाः

o बाढी क्षेत्रमा निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्नुपर्दा नगरपालिकाले तोकेबमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

ख) पुरानो भवन भत्काएर नँया निर्माण गर्दा विद्यमान मापदण्डमा उल्लेख भएबमोजिमको ग्राउण्ड कभरेज स्वीकृत गरिने छ ।

ग) बाउण्ड्री वाल, ढोका, तला नथपेको पोर्च, खुल्ला भऱ्याङ, र्‍याम्प, खुल्ला पौडी पोखरी, जमिन मुनीको पानी टंकी आदि ग्राउण्ड कभरेजमा समावेश गरिने छैन ।

घ) माथि उल्लेखित सबै क्षेत्रहरुमा नगरपालिकाले विशेष किसिमको वा थप मापदण्ड तोक्न सक्नेछ ।

ङ) निर्माणको लागि प्रस्तावित घडेरी भित्र कम्तिमा दुईवटा वृक्ष लगाउनुपर्नेछ ।

३.८ भूई देखि सिलिङ सम्मको उचाइ

क) आवासीय प्रयोजनको भवनको निमित्त भूई देखि सिलिङ सम्मको न्यूनतम उचाइ ९'-०" हुनुपर्नेछ भने अधिकतम उचाई ११'-०" हुनेछ ।

ख) विशेष प्रकारका भवनहरुको लागि भूईदेखि सिलिङ सम्मको न्यूनतम एवं अधिकतम उचाइ भवनको Structural design को आधारमा नगरपालिकाले तोकिदिए/स्वीकृत गरिदिए बमोजिम हुनेछ ।

ग) व्यापारिक, आवासीय र औधोगिक भू– उपयोगहरुमा सिलिङ उचाई निर्धारण गर्ने ।

३.९ तला संख्या र भवनको उचाइ

क) सबै भू–उपयोग क्षेत्रहरुमा भवनको उचाई तथा तला संख्या FARअनुसार निर्धारण गर्ने ।

ख) विशेष प्रकारका भवनहरुको निमित्त नगरपालिकाले तोकिदिए/स्वीकृत गरिदिए बमोजिम हुनेछ ।

३.१० पार्किङको व्यवस्था

- सबै भू–उपयोग क्षेत्रहरुमा भवन उपयोग किसिम अनुसार पार्किङ क्षेत्रफल (२०%Xभवन उपयोगको जग्गा क्षेत्रफल) छुट्याउनुपर्छ ।
- जग्गाको क्षैत्रफलको आधारमा समेत नगरपालिकाले पाकिङ्गको लागि छोड्नुपर्ने जग्गाको प्रतिशत तोक्न सक्नेछ

● व्यवसायिक कियाकलाप हुने क्षेत्रहरु जस्तै अफिस, बजार, डिपार्टमेन्टल स्टोर, औधोगिक र बढी भार बहन गर्ने साधनहरुको बढी संचालन हुने ठाउँमा प्रत्येक १०० वर्ग मी क्षेत्रफलका लागि १ पार्किङ क्षेत्र छुट्याउनु पर्दछ ।

७.१.४ **सडक तथा यातायात गुरु योजना (ROAD AND TRANSPORTATION MASTER PLAN)**

नगरपालिकाको हालको एयरपोर्ट स्तरोन्नतीको प्रसंग उठी रहेको तथा मेची पूल निर्माणाधीन अवस्थामा भद्रपुर नगरपालिकाका आन्तरिक सडक तथा मुख्य सडक खण्ड मार्फत यी दुई प्रमुख पूर्वाधारहरुलाई नगरपालिकाको समुदायमा तथा बाह्य क्षेत्रसँग प्रत्यक्ष जोड्न विद्यमान सडक सञ्जालको स्तर वृद्धि तथा तहगत संरचना स्थापना गर्नु अति आवश्यक भएको छ ।

हाल रहेका सडकहरुको तहगत संरचना निम्न अनुसार रहेका छन् :

(१) मेची राजमार्ग खण्ड (चारआली-केचना) - केन्द्रबाट २१ मिटर ROW

(२) नगरका मुख्य सडक - केन्द्रबाट ५ मिटर (नाला सहित) ˙ २ मिटर Setback

(३) नगरका शाखा र भित्री सडक - केन्द्रबाट ४ मिटर (नाला सहित) ˙ २ मिटर Setback

(४) नगरका भित्री सडक - केन्द्रबाट ३ मिटर (नाला सहित) ˙ २ मिटर Setback

माथि उल्लेखित सडकहरुमा अधिकांश कच्ची नाला रहेको, अधिकांश विद्युत तथा टेलिफोनका खम्बाहरु सडकमा नै रहेको स्थिती छ ।

यस यातायात योजना मार्फत सडकसँग आबद्ध पूर्वाधारहरु जस्तै, नाला, विद्युत, टेलिफोनका पोलहरु, फूटपाथ, साइकल तथा रिक्सा ट्याक आदिलाई सडक सेक्सनमा व्यवस्थित रुपमा राखी निम्न तहका सडकहरु ROW प्रस्ताव गरिएको छ ।

वर्ग (१) केन्द्रबाट २१ मिटर ROW सहितको प्रमुख सडक : (Highway/Arterial Road)

मेची मार्ग लगायत अन्य प्रस्तावित प्रमुख सडकहरु जस्तै, रिंग रोड, नगरपालिका गा.वि.स.जोड्ने प्रमुख सडकहरुलाई यस वर्ग अन्तर्गत राखिएको छ । यी सडक खण्डहरुले हाइवे लगायत नगरको प्रमुख आन्तरिक सडक (Arterial Road) को भूमिका निर्वाह गर्ने हुँदा यसको सेक्सनमा केन्द्रबिन्दुबाट दुवैतर्फ न्यूनतम २ लेनको हाइवे, लगभग २.२५ मिटरको हरित पेटी, १ लेनको समानान्तर शाखा सडक, भूमीगत ड्रेन सहितको ३ मिटरको साइकल र रिक्सा ट्याक, विद्युत, टेलिफोन पोल सहितको ३ फूटपाथ संलग्न रहेको हुनु पर्नेछ ।

वर्ग (२) केन्द्रबाट ७.५ मिटर ROW सहितको मुख्य सडक : (Sub-arterial Road)

माथि उल्लेखित केन्द्रबाट ५ मिटर (नाला सहित) ˙ २ मिटर क्भतदबअप भएका यी सडक खण्डहरुले नगरको मुख्य आन्तरिक सडक (Sub-arterial Road) को भूमिका निर्वाह गर्ने हुँदा यसको सेक्सनमा केन्द्रबिन्दुबाट दुवैतर्फ न्यूनतम १ लेनको मोटरेवल सडक, १.५ मिटरको साइकल ट्याक, विद्युत, टेलिफोन पोल तथा भूमीगत ड्रेन सहितको १.५ फूटपाथ संलग्न रहेको हुनु पर्नेछ ।

वर्ग (३) केन्द्रबाट ६ मिटर ROW सहितको शाखा सडक : (Collector Road)

माथि उल्लेखित केन्द्रबाट ४ मिटर (नाला सहित) ˙ २ मिटर क्भतदबअप भएका यी सडक खण्डहरुले नगरको शाखा सडक (ऋयििभअतयच च्यबम) को भूमिका निर्वाह गर्ने हुँदा यसको सेक्सनमा केन्द्रबिन्दुबाट दुवैतर्फ न्यूनतम १ लेनको मोटरेवल सडक तथा विद्युत, टेलिफोन पोल तथा भूमीगत ड्रेन सहितको २.५ फूटपाथ संलग्न रहेको हुनु पर्नेछ ।

वर्ग (४) केन्द्रबाट ५ मिटर ROW सहितको भित्री पहुँच सडक : (Access Road)

माथि उल्लेखित केन्द्रबाट ३ मिटर (नाला सहित) ं २ मिटर क्भतदबअप भएका यी सडक खण्डहरुले नगरको भित्री सडक (ब्अअभकक च्यबम) को भूमिका निर्वाह गर्ने हुँदा यसको सेक्सनमा ४ मिटरको १ लेनको मोटरेवल सडक सहित दुवैतर्फ १ र १ मिटरको सोल्डर तथा विद्युत, टेलिफोन पोल तथा भूमीगत ड्रेन सहितको २ र २ मिटरको फूटपाथ संलग्न रहेको हुनु पर्नेछ ।

माथि उल्लेखित तहगत सडक सञ्जाल योजनाको मातहतमा रहेर ड्रेन, विद्युत, टेलिफोन पोलहरु विस्तार गर्नु पर्नेछ । यी सडक सञ्जाल बाहेक नगरपालिका क्षेत्रमा एक नगर स्तरीय बसपार्क (हाल रहेको बसपार्कको स्तरोन्नती गर्ने), एक क्षेत्रीय बसपार्क, ट्रक पार्किंग सहितको लोडिंग, अनलोडिंगका लागि Freight Terminal पनि प्रस्ताव गरिएको छ ।

हालको अवस्थामा नयाँ सेवा पूर्वाधारहरु जस्तै, क्षेत्रीय बसपार्क, Freight Terminal हरुका लागि लगभग क्षेत्र तोकिएको तर निश्चित स्थान नभएको अवस्थामा अन्य सरोकारवालाहरुसँग छलफल गरी एएए अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । (विस्तृत जानकारीका लागि नक्शा नं............हेर्नु होला ।)

यस प्रस्तावित योजनाले एकातर्फ साइकल वाहक तथा पैदलयात्रीलाई सहजताको वातावरण प्रदान गर्नेछ भने अर्कोतर्फ आन्तरिक तथा क्षेत्रीय यातायातलाई छुट्याई दुर्घटनामा कमी ल्याउनेछ ।

७.२ सामाजिक विकास योजना

७.२.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा सामाजिक विकास योजना :

लक्ष्य : सामाजिक पूर्वाधारको विकास गरी सामाजिक उत्थान गर्ने

उद्देश्यहरु :

१. सर्वसुलभ तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा पहुंच वढाउने ।

२. जनमानसमा खेलकुदका अवसरहरु वृद्धि गर्ने ।

३. लैंगिक समानता र बाल विकासका अवसर वृद्धि गर्ने ।

४. जातीय समानता तथा सौहर्दताको वातावरण नगर तथा सामुदायिक स्तरमा स्थापित गर्ने ।

५. अपांगता भएका नागरिकहरुलाई समग्र विकासको क्षेत्रमा सरल पहुंचको अवसर वृद्धि गर्ने ।

६. अव्यवस्थित बसोबासलाई स्थायी तथा स्वस्थ आवासको व्यवस्था गर्ने ।

७. अति विपन्नहरुको उत्थान गर्ने ।

८. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको लागि संस्थागत पहल गरी संयोजन गर्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गरिनु पर्ने । शिक्षा, साक्षरताको सम्बन्धमा अभिभावकलाई सचेतना गोष्ठी संचालन गर्नु पर्ने । छात्रवृत्तिमा वृद्धि गरी विपन्न वर्गका लागि प्रभावकारी रुपमा छात्रवृत्ति वितरणको व्यवस्था गरिनु पर्ने ।

प्रौढ शिक्षामा सहभागिता बढाउन कक्षा व्यवस्थापन समिति र सहयोगी कार्यकर्तालाई सक्रिय बनाउने, आपसी छलफलबाट अनुकुल समय मिलाउने साथै अभिभावकमा सचेतना गोष्ठी संचालन गर्नु पर्ने । विद्यालय सहित बालबालिकाका लागि मनोरंजनात्मक सुविधाहरु थप गरी पार्कको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । अनौपचारिक शिक्षा मार्फत कार्ययोजना तयार गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना उपलब्ध गराउनु पर्ने । नगरको एकमात्र पुस्तकालय भद्रपुर पुस्तकालयलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने ।

जनस्वास्थ्य क्षेत्रमा जनचेतनाको लागि आवश्यक आधारभूत तालिम संचालन गर्न आवश्यक योजना तथा कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने । प्रत्येक वडामा उपस्वास्थ्य चौकीको व्यवस्था हुनु पर्ने र स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनु पर्ने ।

मेची रंगशालालाई अन्तर्राष्टिय स्तरको रंगशालाको रुपमा विकास गरिनु पर्ने ।विभिन्न इन्डोर खेलहरु र अन्य कार्यक्रमहरु व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्न न.पा.क्षेत्रमा एक कभर्ड हलको निर्माण गर्नु पर्ने । अन्तर्राष्टिय स्तरको क्रिकेट मैदान विकास गरी प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनु पर्ने । स्तरीय प्रशिक्षण र प्रतियोगिता संचालन गरिनु पर्ने । नगर स्तरमा विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताहरु वार्षिक रुपमा संचालन गरिनु पर्ने ।

जेष्ठ नागरिकहरु एउटै थलोमा भेला भएर आफ्ना भलाकुसारी तथा अतितका कुराहरु आदान प्रदान गर्न एकै थलो नगरमा नभएको हुँदा त्यसको आवश्यकता महसुस भएको, सो चौतारीमा जेष्ठ नागरिकलाई दिन भरिका

लागि मनोरञ्जन, चिया नास्ता उपलब्ध हुने सुविधायुक्त चौतारीको निर्माण गर्ने, भद्रपुर न.पा.को सक्रियतामा जेष्ठ नागरिक चौतारी निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन उपभोक्ता समितिले गर्ने ।

जेराइटिक सोसाइटी चन्द्रगढी ५ मा स्थापित भएतापनि यस भद्रपुर नगर क्षेत्रका जेष्ठ नागरिकले पनि सेवाहरु लिन सक्ने र उक्त सेवा केन्द्रको भवन निर्माणमा न.पा.ले आर्थिक सहयोग गर्दै आएको हुँदा सो वृद्ध सेवाकेन्द्रलाई व्इवस्थित रुपमा संचालन गर्न नगरपालिका तथा संघ संस्थाहरुले चासो राख्नु पर्ने र न.पा.ले यसलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न विधी बनाउने ।

यस नगर क्षेत्र भएर ठूलो संख्यामा भारत तथा तेस्रो मूलुकका पर्यटकहरु आवत जावत गर्ने गरेतापनि नगरमा कुनैपनि आकर्षण क्षेत्र नभएको हुँदा ती पर्यटकहरु यस नगरमा एकदिन पनि बिताउन नरुचाउने भएको हुँदा नगरमा पर्यटन आकर्षण क्षेत्रको पहिचान र निर्माण गर्नु पर्ने, भद्रपुरलाई चिनाउने जस्तो गौशाला, बौद्ध विहार, १०० वर्ष पुरानो भाडा बजार, मेची नदी, किचकबध, केचना कवल, चिया बगान, सतार तथा राजवंशीको संस्कृति, दर्शन, कल्याणभूमीमा पार्क बनाउने ।

सिपमूलक तालिम कार्यक्रमको उद्देश्य अनुसार प्रशिक्षार्थी महिलाहरुलाई व्यवसायिक रुपले समक्ष गर्ने भएकोले उनीहरुलाई व्यवसायमा संलग्न गराउनु पर्ने । लैगिंक विकास, हिंसा विरुद्धका कार्यक्रम, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम व्यापक रुपमा संचालन गरिनु पर्ने

नगरमा एउटा मात्र चिल्डेन पार्क भद्रपुर ५ मा रहेतापनि सोलाई व्यवस्थित तथा नगरको विभिन्न स्थानहरु जस्तै बौद्ध विहार भद्रपुर १, भद्रपुर ४ को जग्गा र बालमन्दिरमा बालबालिकाहरुको लागि चिल्डेन पार्क नगरपालिकाले निर्माण गर्नु पर्ने ।

अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक, आर्थिक, भौतिक विकास लागि तथ्यांक संकलन, वर्गीकरण गरी सरल ढंगबाट परिचय उपलब्ध गराउँदै चेतनामूलक, सिपमूलक कार्यक्रम संचालन गरी रोजगारीको अवसर उपलब्ध गराउनु पर्ने र सामाजिक सुरक्षाको विशेष व्यवस्था गर्नु पर्ने । अपांगता भएका व्यक्तिहरुको परिवारसँग समन्वय गरी उनीहरुका घर परिवारमा देखिएका समस्याहरु मध्ये अपांग मैत्री समाधानका उपायहरु अवलम्बन गरिनु पर्ने । अपांगता भएका परिवारका अभिभावकहरुलाई आर्थिक सशक्तिकरणका लागि ठोस कार्यक्रम ल्याउनु पर्ने । अभिभावक विहीन र विपन्न, असहाय अपांग व्यक्तिहरुलाई बाँच्न सक्ने आधार खडा गरी अपांग सुरक्षा भवन निर्माण गरिनु पर्ने । नगर र जिल्लाका सार्वजनिक तथा सरकारी कार्यालय भवन निर्माण गर्दा अपांग मैत्री भवन निर्माण गरिनु पर्ने र नियम बनाई कडाईका साथ लागु गरिनु पर्ने ।

टोल विकास संस्था नगरको आवश्यकता भएको र नगरको प्रत्येक वडामा टोल विकास संस्था गठन हुनु पर्ने । नगर भित्रका प्रत्येक टोल विकास संस्थाबाट १।१ जना प्रतिनिधी सम्मिलित प्रत्येक वडाबाट १ जना सदस्य तथा न.पा. प्रतिनिधी सदस्य सचिव हुने गरी समिति बनाई नगरपालिका र टोल विकास संस्था बिच समयोजन गर्ने व्यवस्था गरिनु पर्ने । गठित टोल विकास संस्थाको आफ्नो आफ्नो विधान भएतापनि टोल विकास संस्थाहरु संचालन गर्न एक निर्देशिका हुनु पर्ने देखिन्छ र टोल विकास संस्थाहरुलाई नगरको विकासमा संलग्न गराउनु पर्ने । टोलका सदस्यहरुको आर्थिक सबलीकरण गर्नमा न.पा.ले सहयोग गर्दै टोल विकास संस्थालाई सबल बनाउनु पर्ने ।

नगरका विकास निर्माणका सम्भावना, चुनौतीका लेख रचना, सूचनामूलक समाचार, खोजी रिपोट प्रस्तुत गर्ने, संचार माध्यम, पत्रकार वा सञ्चारकर्मीलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिनु पर्ने । भद्रपुर प्रेस क्लब मार्फत नगर

क्षेत्रको जनसरोकारका विषयमा गोष्ठी, सेमिनार, अवलोकन भ्रमण गराई नगरको प्रमुख विषय प्रति ध्यान केन्द्रित गर्ने गराउने ।

पर्यटन, उद्योग, बजार, कृषि लगायतको सूचना प्रवाको कार्य गर्ने गरी नगरपालिकामा सूचना शाखा विस्तार गरिनु पर्ने ।

शान्ती सुरक्षा कायम गर्न सुरक्षा निकायबाट मात्र सम्भव नहुने हुँदा स्थानीय जनताको गराउने गरी सामुदायिक प्रहरी सेवाको विकास तथा सोको संचालन प्रभावकारी रुपमा गर्ने ।

नगर क्षेत्रमा रहेको ऐलानी पर्ती जग्गाहरु एकीकृत गरी नगरपालिकाको नियन्त्रण तथा संरक्षणमा राखिनु पर्ने ।

लक्षित वर्गको अनिवार्य निःशुल्क शिक्षाका लागि आवश्यक डेस, खाजा, पाठ्यपुस्तक र विद्यालयसम्म जाने वातावरण मिलाउने साथै राहत वापत आर्थिक सहयोग गर्ने । लक्षित वर्गको वास्तविक समस्याको पहिचान गरी जनचेतनामूलक कायृक्रमहरु सुचारु रुपले निरन्तर सचालन गर्ने ।

विपन्न वर्गमा अनिवार्य निःशुल्क शिक्षाको राहत व्यवस्था हुनु पर्ने र जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नु पर्ने । विपन्न वर्गको वास्तविक पहिचान नुनु पर्ने र उनीहरुको लागि आवश्यक आर्थिक उत्थानका लागि योजना बनाउनु पर्ने । राज्यले प्रत्याभूत गरेको वर्गलाई सम्बन्धित व्यक्तिसम्म पुग्ने कार्यक्रम पारदर्शी रुपमा ल्याउनु पर्ने ।

आदिवासी जनजातीको उत्थान र विकासका लागि निरन्तर रुपले कार्यक्रम तथा योजनाहरु संचालन गर्न पर्ने र नेपाल सरकारको निर्देशिका बमोजिम प्रदान गरिने बजेट सम्बन्धित वर्ग वा जातीमा पुर्‍याई खर्च गर्नु पर्ने ।

वास्तविक सुकुम्बासीको पहिचान गरी उनीहरुको गाँस, बास, कपास, शिक्षा तथा रोजगार सहितको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।

सबै जात जातीहरुको धर्म संस्कृतिको उत्थानका लागि आर्थिक सहयोग गरी कार्यक्रम तथा योजनाहरु संचालन निरन्तर गर्नु पर्ने । प्रत्येक जातजातीको धार्मिक तथा संस्कृतिको जर्गेनाका लागि ठाउँको प्रबन्ध मिलाई उचित संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्नु पर्ने र सरकारबाट आवश्यक आर्थिक सहयोगको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

नगरमा व्यवस्थित तथा वातावरण अनुकुल हुन सभागृहको निर्माण हुनु पर्ने ।

प्रत्येक वडामा वडा कार्यालय स्थापना हुनु पर्ने ।

स्वयंसेविकाको मापदण्ड बनाई स्वयंसेविकाहरु नियुक्ती गरिनु पर्ने र उचित सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने ।

गोरु हाटलाई अन्य कुनै स्थानमा उचित व्यवस्थापन गरी हालको ठाउँमा नगरको आकर्षण बढ्ने तथा आय आर्जन हुने कार्यक्रम गर्नु पर्ने ।

७.२.२ सामाजिक विकास वित्तीय लगानी योजना

क.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	विद्यालय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम			न.पा.	१,५००,०००	२२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	निजी क्षेत्र, जि.शि.का.,श.वि.भ.नि.वि.	क्रमानुगत
२	उच्च शिक्षा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	निजी क्षेत्र	क्रमानुगत
३	छात्रवृत्तिको कार्यक्रम			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि.शि.का, गैसस	क्रमानुगत
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम			न.पा.	५००,०००	१२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	निजी क्षेत्र, जि.स्वा.का.,गैसस	क्रमानुगत
५	स्वास्थ्य चौकी स्थापना कार्यक्रम			न.पा.	८,९००,०००		५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जिल्ला जनस्वास्थ्य का.	शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम
६	नगर खेलकुद विकास कार्यक्रम												
६.१	वडा स्तरिय खेलकुद कार्यक्रम			न.पा.	२,५००,०००	६२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४			
६.२	अन्तर विद्यालय खेलकुद कार्यक्रम				२,५००,०००	६२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४		जि.खे.वि.स.,जि.वि.स.,	
६.३	मेची क्याम्पस क्रिकेट ग्राउण्ड			वडा नं.५, १५	१,३५०,०००	३३७,५००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/०७१	झापा क्रिकेट संघ	खेलकुद विकास समिति, खेलकुद मन्त्रालय	
६.४	मेची रंगशाला स्तरोन्नती (कभर्ड हल सहित)			वडा नं.५	२००,०००,०००		२	वर्ष	२०७०/०७१	२०७१/०७२	खेलकुद विकास समिति	खेलकुद मन्त्रालय	
७	पुस्तकालय व्यवस्थापन कार्यक्रम			वडा नं.९	२५०,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	निजी क्षेत्र	
८	टाउन हल डिजाइन तथा निर्माण	५.६०	हेक्टर	वडा नं. ७, गोरुहटी	२०१,०००,०००	३०,१५०,०००	३	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/०७२	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., स्था.वि.म., न.वि.कोष, जि.वि.स., भारतीय राजदूतावास	(१६ कट्ठा –१० धुर)
९	विद्यमान पार्क व्यवस्थित गर्न	५.४४	हेक्टर	भद्रपुर ५	३,५००,०००	५२५,०००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१	नगरपालिका		
१०	चिल्ड्रेन पार्क, ६ कट्ठा जग्गा	२.००	हेक्टर	भद्रपुर ४	१०,०००,०००	१,५००,०००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१	नगरपालिका		अस्पतालछेउ
११	चिल्ड्रेन पार्क, १ विघा जग्गा	६.७७	हेक्टर	भद्रपुर १५	३,०००,०००		३	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/०७२	नेपाल वाल संगठन	जि.वि.स.	नेपाल वाल संगठनको हस्पिटल उत्तरको जग्गा
	लक्षित वर्ग कार्यक्रम (जनचेतना, तालिम)												
१२	अति विपन्न, अपांगता तथा लोपोन्मुख परिवारका सदस्यलाई सीपमुलक साथै बस्तुगत टेवा पुऱ्याउने खालका रोजगारमुलक तालिम कार्यक्रम ।												

क्र.सं.	आयोजनाको नाम		परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	
	१२.१	अति विपन्न परिवार साथै लोपोन्मुख जातिको पहिचान तथा उत्थान कोष स्थापना (जस्तैःवडा नं १२, ८ को मेचेहरुको पहिचान)			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	स्थ
	१२.२	अव्यवस्थित बसोबासको भौतिक नक्सांकन तथा पहिचान			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	श
	१२.३	आधारभूत (प्राथमिक) बाल शिक्षा			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि
	१२.४	गृहिणी शिक्षा			न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि वि
	१२.५	प्रौढ शिक्षा			न.पा.	५००,०००	१२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि
१३	लैंगिक विकास सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम												
१४	अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सशक्तिकरणको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु				न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि
१५	बाल मैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्यक्रम				न.पा.	१,०००,०००	१,०००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	
१६	जेष्ठ नागरिकहरुको सामाजिक सुरक्षा र सम्मानको लागि कोष स्थापना				न.पा.	१,०००,०००	२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	गै
१७	टोल विकास संस्था विकास कार्यक्रम				न.पा.	२,५००,०००	२,५००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	
१८	सामाजिक परिचालन कार्यक्रम				न.पा.	११,२५०,०००		५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	स्थ
	१८.१	टोल टोलमा नागरिक सचेतना केन्द्रको स्थापना कार्यक्रम											
	१८.२	वडाहरुमा वडा नागरिक मञ्च स्थापना कार्यक्रम											

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	
	अपांग गृहको निर्माण											
	धार्मिक क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम											
	अशक्त अपांग विद्यार्थी स्कुल जान नसक्नेलाई घरेलु शिक्षा प्रदान कार्यक्रम											
	अपांग विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति तथा आवश्यक सहायक सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने कार्यक्रम											
	कुल लागत				४५८,७५०,०००	४०,११२,५००.०						

७.३ आर्थिक विकास योजना

७.३.१ <u>तर्कबद्ध पद्दतिमा आर्थिक विकास योजना :</u>

लक्ष्य : नगर क्षेत्रभित्रका आर्थिक गतिविधिमा महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याउने पक्षहरुको विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने ।

उद्देश्यहरु :

१. स्थानीय स्तरमा बजार व्यवस्थापन तथा प्रबर्द्धन नीति तर्जुमा गर्ने ।

२. स्थानीय श्रोत तथा साधनमा आधारित उद्योगहरुको विस्तार गर्ने ।

३. स्वरोजगारको वातावरण सिर्जना गरी गरीबी न्यूनीकरण गर्ने ।

४. बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई लगानीको (नगरबासीको जीवनस्तर उकास्न) उचित वातावरण बनाईदिने।

५. नगरको बजारको व्यवस्थापनलाई सुदृढिकरण गर्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

रासायनिक मलको प्रयोगले जमीनको उर्वरा शक्ति ह्रास हुँदै गएको अवस्थामा जैविक तथा प्रागारिक मलको प्रयोगमा कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनु पर्ने । आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास भई जमीन बाँझो नरहनुका साथै खाद्यान्न अभाव नहुनेकृषकहरु स्वस्फूर्त रुपमा संगठित हुनु पर्ने, जसमा नगरपालिकाले सहजीकरण गर्नु पर्ने र त्यस पश्चात जिल्ला कृषि कार्यालयले सहयोग गर्ने ।

प्लटिंगको कारण नगरका जमीनहरु टुक्रिदै गएको हुँदा आधुनिक शहरी योजना तयार गरी लागु गर्नु पर्ने र बसोबास क्षेत्र, कृषि क्षेत्र आदि तोकिनु पर्ने ।

नगरपालिका भित्र सहकारी संस्थाहरु प्रशस्तै दर्ता भएकोले लघु वित्त कार्यक्रम संचालनका लागि नगरपालिका र सहकारी बिच समन्वय हुनु पर्ने र आवश्यकता अनुसार थप सहकारी दर्ता गराउने ।

सरकारी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुसँग न.पा.ले समन्वय गरी सहज रुपमा ऋण उपलब्ध गराउन पहल गरी ऋणको प्रक्रियालाई सहज र छोटो बनाउने र उक्त ऋणको प्रयोग आयमूलक कार्यक्रममा लगाउन प्रोत्साहित गर्ने, धितो राख्न नसक्नेलाई विभिन्न वित्तीय तथा सहकारी मार्फत समूह बनाई ऋण उपलब्ध गराउनमा नगरपालिकाले समन्वय गर्ने ।

निजी क्षेत्रका वित्तीय संस्था र बैंकको ब्याज बढी भएकोले नगरपालिकाले स्थानीय सहकारीलाई प्रोत्साहन र प्रबर्द्धन गरी सरल ब्याज दरमा ऋण उपलब्ध हुने सम्बन्धमा नगरपालिकाले चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने । नगरपालिकामा कृषि इकाई स्थापना गरी कृषि विकाससँग सम्बन्धी संघ संस्था, कार्यालय, ग्रह्र सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय गरी कृषि उपज बढाउने ।

भद्रपुर न.पा.क्षेत्रमा रहेको ऐलानी तथा पर्ती जग्गा पत्ता लगाई गौचरणको व्यवस्था गरिनु पर्ने, साथै त्यसता क्षेत्रहरुमा डाले घाँस रोपी बिक्री गरिनु पर्ने । भैरहेको सेवाकेन्द्रहरुलाई नगरपालिकाले व्यवस्थित गर्ने र नभएको ठाउँमा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने ।

पशु हाट, दुग्ध संकलन, पशुपाल र मल आदिको व्यवस्थापनका लागि कृषि, भेटेनरी कार्यालयसँग न.पा.ले समन्वय गर्नु पर्ने र कार्य क्षेत्र तथा कार्यक्षमता अभिवृद्धिका लागि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

प्रविधी विस्तारका लागि तालिमको कार्यक्रम संचालन गरी पशु पंक्षी पालन सम्बन्धी प्रविधीको विस्तार गर्ने साथै वित्तीय सहयोगका लागि सम्बन्धित निकाय, कृषि विकास बैंक, लघु वित्त विकास परियोजना आदिसँग समन्वय गर्ने ।

सिपमूलक तालिमका लागि न.पा.ले बजेट छुट्याउनु पर्ने, सिप विकास तालिम केन्द्र, घरेलु उद्योग कार्यालय, महिला विकास कार्यालय, पशु विकास कार्यालयसँग समन्वय गरी विभिन्न किसिमका सिपमूलक तालिमहरु प्रदान गर्न पहल गर्ने ।

नगरपालिका क्षेत्रमा तथा वरपरमा पर्यटक क्षेत्र तथा पिकनिक स्पट निर्माण गरी पूर्वाधार तयार गर्ने ।

अव्यवस्थित बजारलाई निश्चित स्थानमा व्यवस्थित गरिनु पर्ने, पसल तथा व्यापारीहरुलाई सामग्री तथा पूँजीको अवस्था हेरी सहुलियत दरमा उपलब्ध गर्न व्यवस्था मिलाउनु पर्ने, उचित मूल्य निर्धारण गरिनु पर्ने, मूल्यमा एकरुपता ल्याउनु पर्ने, चाडबाडमा आपूर्तिलाई सहज बनाउनु पर्ने, अनुगमनको उचित व्यवस्था गर्ने र कडाइका साथ लागु गर्ने ।

औद्यागिक क्षेत्र(sez)को निर्धारण गरी उद्योगका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्ने ।

छलफलका माध्यमबाट करमा एकरुपता ल्याउनु पर्ने र नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका कार्यालय, संघ संस्थाहरुसँग समन्वय गरी नगरवासी, व्यापारी, उपभोक्तालाई सहयोग गर्ने ।

७.३.२ आर्थिकविकास वित्तीय लगानी योजना

क.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लगानी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	कमर्सियल कम्प्लेक्स, जि.वि.स. जग्गा			वडा नं.५	४००,०००,०००.००	२०,०००,०००.००	२.००	वर्ष	२०७१/०७२	२०७२/०७३	नगरपालिका	सा.नि.साझेदारी	
२	Dry Port, Freight terminal				४००,०००,०००.००	२०,०००,०००.००	२.००	वर्ष	२०७२/०७३	२०७३/०७४	नगरपालिका	सा.नि.साझेदारी	भद्रपुर माध्यमिक विद्यालय संगै (भद्रपुर माध्यमिक विद्यालय पुनर्स्थापना गर्नुपर्ने)
३	कृषि प्रशोधन उद्योग, Agriculture processing industry												न.पा.क्षेत्र सेरोफेरोमा
४	नेपाल भारत मैत्री कोल्ड स्टोरेज, १००० मे.टन.			वडा नं.१			१.००	वर्ष	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	भारतीय राजदूतावास	
५	ऋण तथा लगानी प्रबर्द्धन कार्यक्रम				५०,०००,०००.००	२,५००,०००.००	५.००	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	बैंक, सहकारी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ, सा.नि.साझेदारी	
६	चिलिंग सेन्टर निर्माण तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम				२,०००,०००.००	३००,०००.००	२.००	वर्ष	२०६९/७०	२०७१/०७२	नगरपालिका	सा.नि.साझेदारी	
७	बजार व्यवस्थापन तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम				१,०००,०००.००	१५०,०००.००	५.००	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	बैंक, सहकारी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ, सा.नि.साझेदारी	
८	औद्योगिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम				१,०००,०००.००	१५०,०००.००	५.००	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि.वि.स., बैंक, सहकारी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ, सा.नि.साझेदारी	
९	सिपमूलक कार्यक्रम (तालिम, लगानी)				१,०००,०००.००	१५०,०००.००	५.००	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	सिप विकास तालिम केन्द्र, घरेलु तथा साना उद्योग, महिला विकास, सहकारी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ,	
	सहकारी प्रबर्द्धन												
	ऐलानी जग्गा सरक्षण												
	पर्यटन क्षेत्र निर्माण												
	कुल लागत				८५५,०००,०००.००	४३,२५०,०००.००							

७.४ वातावरण व्यास्थापन योजना

७.४.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा वातावरण व्यास्थापन योजना :

लक्ष्य : शहरी वातावरणमा सुधार ल्याउने

उद्देश्यहरु :

१ घरायसी प्रयोगबाट उत्पादित प्रदुषित पानीको उचित व्यवस्थापन तथा निकासको पहिचान गरी नदीनालाको संरक्षण गर्ने ।

२ यातायात तथा पार्किङको व्यवस्थापन गरी ध्वनी तथा वायु प्रदुषणमा न्युनीकरण गर्ने ।

३ खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र कार्यक्रमलाई तदारुकताका साथ लागु गरी नगर क्षेत्रमा शीघ्र सफल तुल्याउने ।

४ शहरी क्षेत्रभित्र हरियाली क्षेत्र (पार्क, चौर) को व्यवस्था गर्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

शहरी भूउपयोग अन्तर्गत शव गाड्नको लागि निश्चित ठाउँ बनाउने जस्तै, समुदायका लागि मेची नदी किनार, बेवारिशे लाशको लागि न.पा.को जग्गा, पशु पंक्षीका लागि ऐलानी जग्गा । मानिस जलाउनका लागि ठाउँ निश्चित गर्ने जस्तै, मेची नदी किनार, न.पा.को ऐलानी जग्गा, न.पा.को नम्बरी जग्गा ।

न.पा.क्षेत्रको ऐलानी पर्ति जग्गामा वृक्षारोपण गर्ने । नयाँ बन्नु बाटोको मापदण्ड निर्धारण गरी बाटोको दुवैतर्फ वृक्षारोपण गर्ने । समुदाय मार्फत खाली जग्गाहरुमा वृक्षारोपण गर्ने ।

सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गोको रेखांकन तथा लेखांकन गरिनु पर्ने ।

सडकमा पशुहरु खुला रुपमा बाँध्ने र छाडा छाड्ने गरेका लागि छाडा पशु नियन्त्रणका लागि आवश्यक प्रक्रिया अघि बढाउने । भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण गर्न एन्टी रेबिज भ्याक्सिन लगाउने, कुकुरलाई परिवार नियोजन गराउने ।

प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्रको घोषणा गर्ने । समयानुसारको जनचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । खुला दिशा पिसाब मुक्त क्षेत्र घोषणाका लागि आवश्यक कदम चाल्ने । संक्सन टैकको व्यवस्था गर्ने ।

७.४.२ वातावरण व्यास्थापन वित्तीय लगानी योजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लागनी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	भद्रपुर नगरपालिका नाला गुरुयोजना कार्यान्वयन	३०.००	कि.मी.	भ. न. पा.	२५०,०००,०००	३७,५००,०००	१०	वर्ष	२०६९/७०	२०७९/८०	नगरपालिका	श.वि.तथा भ.नि.वि., स्था.वि.म., न.वि.कोष	क्रमानुगत
२	भ्रिलमिलिया खोला संरक्षण				१५०,०००,०००	२२,५००,०००	४	वर्ष	२०७०/७१	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि.वि.स., श.वि.तथा भ.नि.वि., स्था.वि.म.	
३	घोडामारा पैनी संरक्षण				८०,०००,०००	१२,०००,०००	४	वर्ष	२०७०/७१	२०७३/०७४	नगरपालिका	जि.वि.स., श.वि.तथा भ.नि.वि., स्था.वि.म.	
४	शव दाह तथा शव व्यवस्थापन क्षेत्र निर्माण (समुदाय, बेवारिशे लाश, पशु पंक्षीका लागि भिन्दा भिन्दै)				५,०००,०००	७५०,०००	३	वर्ष	२०७१/७२	२०७३/०७४	नगरपालिका	निजी क्षेत्र	ऐलानी जग्गा
५	पशु वधशालाको निर्माण				६,०००,०००	९००,०००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	निजी क्षेत्र, श.वि.भ.नि.वि	
६	एकिकृत फोहोर व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई निरन्तरता, विस्तार, अनुगमन र मुल्यांकन												
	६.१० पुनचक्र गरी उत्पादन र पुनः प्रयोग हुने बस्तुहरुको पुनप्रयोगको बजार अध्ययन			न.पा.	२००,०००	३०,०००	२	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	गैसस	
	६.२० नगर स्तरीय फोहोर मैला तथा वातावरण व्यवस्थापन निर्देशिका तर्जुमा				१५०,०००	२२,५००	३	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	वातावरण विभाग	
	६.३० जैविक फोहोर वाट ग्यास उत्पादन गर्ने संभाव्यता अध्ययन				१५०,०००	२२,५००	४	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	गैसस,	
७	वृक्षारोपण कार्यक्रम			न.पा.	१,०००,०००	१५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	गैसस,	क्रमानुगत
८	वातावरण मैत्री विद्यालय कार्यक्रम			न.पा.	१,५००,०००	२२५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	गैसस,	
९	खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र प्रचार प्रसार तथा घोषणा			न.पा.	५००,०००	७५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१	नगरपालिका	गैसस,	
९	सार्वजनिक शौचालय निर्माण				३००,०००	४५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	न.पा,	
९	एक घर एक शौचालय कार्यक्रम				५००,०००	७५,०००	४	वर्ष	२०६९/७०	२०७२/०७३	नगरपालिका	जि.वि.स.,खानेपानी का.	
९	विद्यालय शौचालय कार्यक्रम				२००,०००	३०,०००	४	वर्ष	२०६९/७०	२०७२/०७३	नगरपालिका	जि.वि.स.,खानेपानी का.	
१०	संक्सन टैंक खरिद तथा व्यवस्थापन			न.पा.	४,०००,०००	६००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	गैसस	

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लागनी	समयावधि		देखि	सम्म
११	निर्माण गतिविधिहरुको वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन			न.पा.	१,०००,०००	१५०,०००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०
१२	भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम			न.पा.	५००,०००	७५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७
१३	काञ्जी हाउस व्यवस्थापन				२,५००,०००	३७५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७
	हाट बजार व्यवस्थापन			न.पा.	४,०००,०००	६००,०००	२	वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१
	कुल लागत				**५०७,५००,०००**	**७६,१२५,०००**				

७.५ विपद व्यास्थापन योजना

७.५.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा विपद व्यास्थापन योजना :

उद्देश्यहरु :

१. नदी, खोला, पैनी कटानलाई उचित तटबन्धद्धारा उर्वर भूमि तथा पानीका श्रोतहरु संरक्षण गर्ने ।

२. भूकम्पीय जोखिमलाई न्युनीकरण गर्न आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।

३. आइपरेको बेला आकस्मिक सेवा तथा पूर्वाधारहरु प्रर्याप्त रुपमा प्रदान गर्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

न.पा.मा रहेको दमकलहरु धेरै पुराना भैसकेकाले नयाँ दमकलका लागि पहल गरिनु पर्ने । बारुणयन्त्र उपशाखामा दरबन्दी कायम गरी कर्मचारीहरु नियुक्ती गरिनु पर्ने तथा समयानुसार तालिमको व्यवस्था गरिनु पर्ने । मन्त्रालय स्तरमा बारुणयन्त्र विभागको स्थापना गरिनु पर्ने ।

भवन निर्माण संहिता लागु गर्नु पर्ने, भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माणका लागि सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । जग्गाको प्लटिंग गर्दा पानी निकासाको व्यवस्था नगर्ने भएकाले वर्षाको समयमा न.पा.को विभिन्न क्षेत्रमा डुवानको समस्या आउने र ठूला नदीहरुमा बाढी आई जग्गा कटान हुने हुँदा सो कार्यको लागि मापदण्डको निर्माण गरी लागु गर्ने ।

मेची राजमार्ग बाहेक अन्य न.पा.ले बनाएको सडकहरुमा भार क्षमता भन्दा बढी टनको गाडी चल्न नदिने तर्फ मापदण्ड बनाउनु पर्ने र सडकको समेत स्तरोन्नति गर्ने ।

न.पा.तथा जिल्लामा प्रकोप व्यवस्थापन समिति गठन गरी विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनु पर्ने

नगरका विभिन्न क्षेत्रहरुमा पार्किंगको व्यवस्था गर्ने र हाल सडक पेटीमा लाग्दै आएको हाट बजारलाई उपयुक्त स्थानमा सार्ने । ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रणको लागि मापदण्ड बनाउने । नक्शामा भएका नालाहरुको पुनः निर्माण गर्ने ।

७.५.२ विपद व्यास्थापन वित्तीय लगानी योजना

क.सं.	आयोजनाको नाम		परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लागनी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	*एकीकृत मेची नदी व्यवस्थापन योजना*													
	१.१०	नदी नियन्त्रण कार्यक्रम				१,०००,०००,०००	५०,०००,०००	४	वर्ष	२०७०/७१	२०७३/०७४	नगरपालिका	प्रभावित न.पा., जि.वि.स., जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण, केन्द्र	
	१.२०	नदी नियन्त्रण पैरवी कार्यक्रम				१,५००,०००	१,५००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
	१.३०	River side lover's park				१०,०००,०००	१,५००,०००	१	वर्ष	२०७०/७१	२०७०/७१	नगरपालिका	सार्वजनिक निजी साझेदारी	
	१.४०	Amusement park				१५०,०००,०००	२२,५००,०००	३	वर्ष	२०७१/७२	२०७३/०७४	नगरपालिका	सा.नि.साझेदारी	
	१.५०	वृक्षारोपण तथा पिकनिक स्पट				५,०००,०००	१,२५०,०००	१	वर्ष	२०७०/७१	२०७०/७१	नगरपालिका	सा.नि.साझेदारी	
२	प्राकृतिक रुपले जोखिम क्षेत्रको पहिचान नक्सांकन कार्यक्रम				न.पा.	१,०००,०००	१५०,०००	१	वर्ष	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	न.पा, गैसस,	
	२.१०	नगरपालिकाको जोखिम व्यवस्थापन योजना				५००,०००	७५,०००	६	महिना	२०६९/७०	२०६९/७०	नगरपालिका	न.पा, गैसस,	
	२.२०	आकस्मिक सेवा तथा पूर्वाधारहरु व्यवस्थापन सम्बन्धि अध्ययन				३००,०००	४५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४			
३	प्रकोप नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनमा स्थानीय समुदायलाई परिचालन गर्न जनचेतनामुलक सामुहिक तालिम कार्यक्रम				न.पा.	२५०,०००	३७,५००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	न.पा, गैसस, जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन	
४	स्थानीय कालीगढ हरुलाई भूकम्प प्रतिरोधात्मक निर्माण सम्बन्धि तालिम कार्यक्रम				न.पा.	५००,०००	७५,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	न.पा, गैसस,	
५	प्रकोप राहत कोषको व्यवस्था तथा रेडक्रस र अन्यसंगको समन्वयन				न.पा.	१,०००,०००	१५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
६	बारुणयन्त्र खरिद तथा मर्मत				न.पा.	१५,०००,०००	२,२५०,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	स्था.वि.म.	
७	बारुणयन्त्र कर्मचारीलाई तालिम				न.पा.	५००,०००	५००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
८	हाट बजार व्यवस्थापन				न.पा.	४,०००,०००	६००,०००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
						१,१८९,५५०,०००	**८०,६३२,५००**							

७.६ संस्थागत विकास योजना

७.६.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा संस्थागत विकास योजना :

लक्ष्य : संगठनको सुदृढिकरण र जनशक्तिको विकास गरी समुचित संस्थागत विकास गर्ने ।

उद्देश्यहरु :

१ नगरपालिकाको आधारभूत प्रकृया प्रणालीमा सुधार तथा परिमार्जन गर्ने ।

२ मानवीय आयामसंग सम्वद्ध पक्ष, आन्तरिक प्रकृया तथा प्रणाली, सेवा व्यवस्थापनमा सुधार तथा परिमार्जन गर्ने ।

३ सुशासन तथा अन्य विकसित आयामसंग सम्वद्ध पक्ष, प्रकृया तथा प्रणालीमा सुधार तथा परिमार्जन गर्ने ।

४ नगरपालिकाको संगठन तथा आवश्यक दरबन्दी निर्धारण वा परिमार्जन गर्ने ।

५ कर्मचारीको उपयुक्तता मुल्यांकन तथा दरबन्दी मिलान गर्ने ।

६ आवश्यक थप नयाँ जनशक्तिको व्यवस्था सम्बन्धि प्रस्ताव गर्ने ।

७ जनशक्ति विकास सम्बन्धि ५ वर्षे कार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।

८ जनशक्ति विकास सम्बन्धि कार्य योजना कार्यान्वयन गर्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

साबिक कायम गरिएको न.पा.का.को कर्मचारी संगठनको संरचना प्रस्तावित खाका अनुरुप परिमार्जन गर्ने ।

भद्रपुर न.पा.क्षेत्र भित्र रहेका ऐलानी जग्गाहरुको लेखांकन तथा रेखांकन गर्ने ।

भद्रपुर न.पा.को सम्पूर्ण वडाहरुमा वडा विकासका लागि टोल विकास संस्थाहरु गठन गर्ने र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरुलाई पुर्नजीवित गर्ने । टोल विकास संस्थाहरुको अध्यक्षहरु सदस्य रहने गरी टोल विकास संस्था (वडा स्तरिय) गठन गर्ने तथा न.पा.ले तोकेका वडा सचिवहरु उक्त संस्थाको सदस्य सचिव रहने । टोल विकास संस्था (वडा स्तरिय) का अध्यक्षहरु सदस्य रहने गरी टोल विकास संस्था (नगर स्तरिय) गठन गर्ने तथा न.पा.को सामुदायिक विकास उपशाखाको प्रमुख उक्त संस्थाको सदस्य सचिव रहने ।

जनप्रतिनिधीहरु निर्वाचन भै आएको अवस्थामा टोल विकास संस्था (नगर स्तरिय) स्वतः खारेज हुने तर टोल विकास संस्था तथा टोल विकास संस्था (वडा स्तरिय) पूर्व निर्धारित अनुरुप संचालन हुने यथावत नै कायम रहने । वडा अध्यक्ष बाहेक अन्य निर्वाचित सदस्यहरु टोल विकास संस्था (वडा स्तरिय) को पदेन सदस्य हुने ।

टोल विकास संस्था संचालनका लागि टोल विकास संस्था निर्देशिका तयार गर्ने ।

कुनै पनि कार्यालय, संघ, संस्थाहरुले आयोजना गरेको गोष्ठी, तालिममा प्रायः कार्यालय प्रमुखले मात्र भाग लिने परम्परा रहेकोमा अब आइन्दादेखि त्यस प्रकारको गोष्ठी तालिममा सम्बन्धित शाखा । उपशाखाका कर्मचारीलाई भाग लिन प्रोत्साहित गर्ने ।

नगरपालिकाका विभिन्न कार्यक्रमहरु (उदाहरणार्थ, तालिम, गोष्ठी) मा सहभागिताका लागि खुला प्रतिस्पर्धा बाहेक अन्य स्थितीका लागि नगरपालिका लगायत अन्य कार्यालयहरुले प्रशिक्षार्थीहरुको नामावली टोल विकास संस्था (नगर स्तरिय) मार्फत माँग गर्ने ।

नगरपालिकाबाट प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि विभिन्न आय स्रोतका कर महसुलहरु ठेक्का बन्दोबस्त गर्दा विगतमा परेका कठिनाईलाई अनुभवहरुलाई नजिर बनाई ठेक्काका शर्तहरुमा कायम गर्ने ।

प्रस्तावित संगठनात्मक संरचना

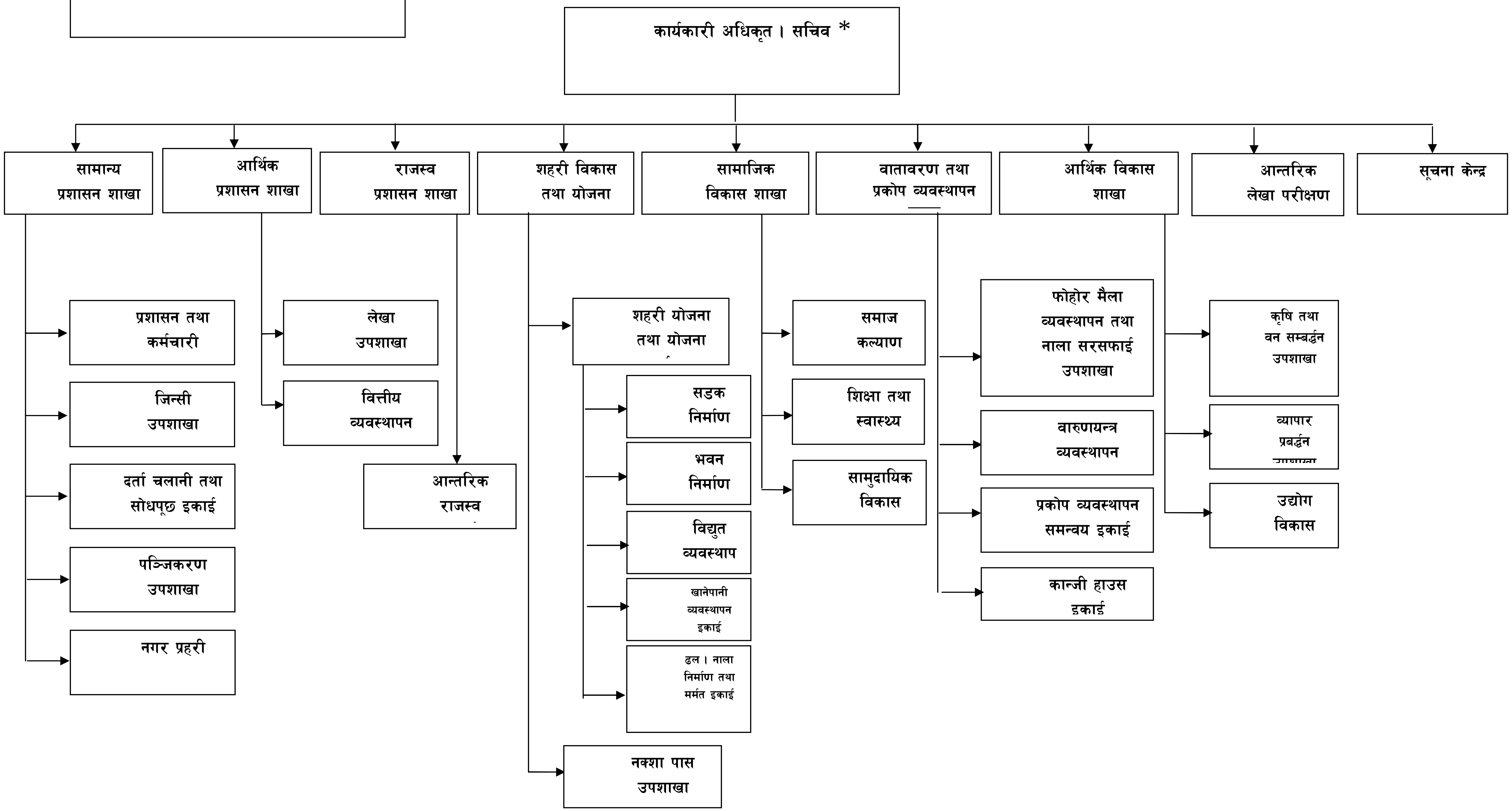

प्रस्तावित संगठनात्मक संरचना (परिकल्पना)

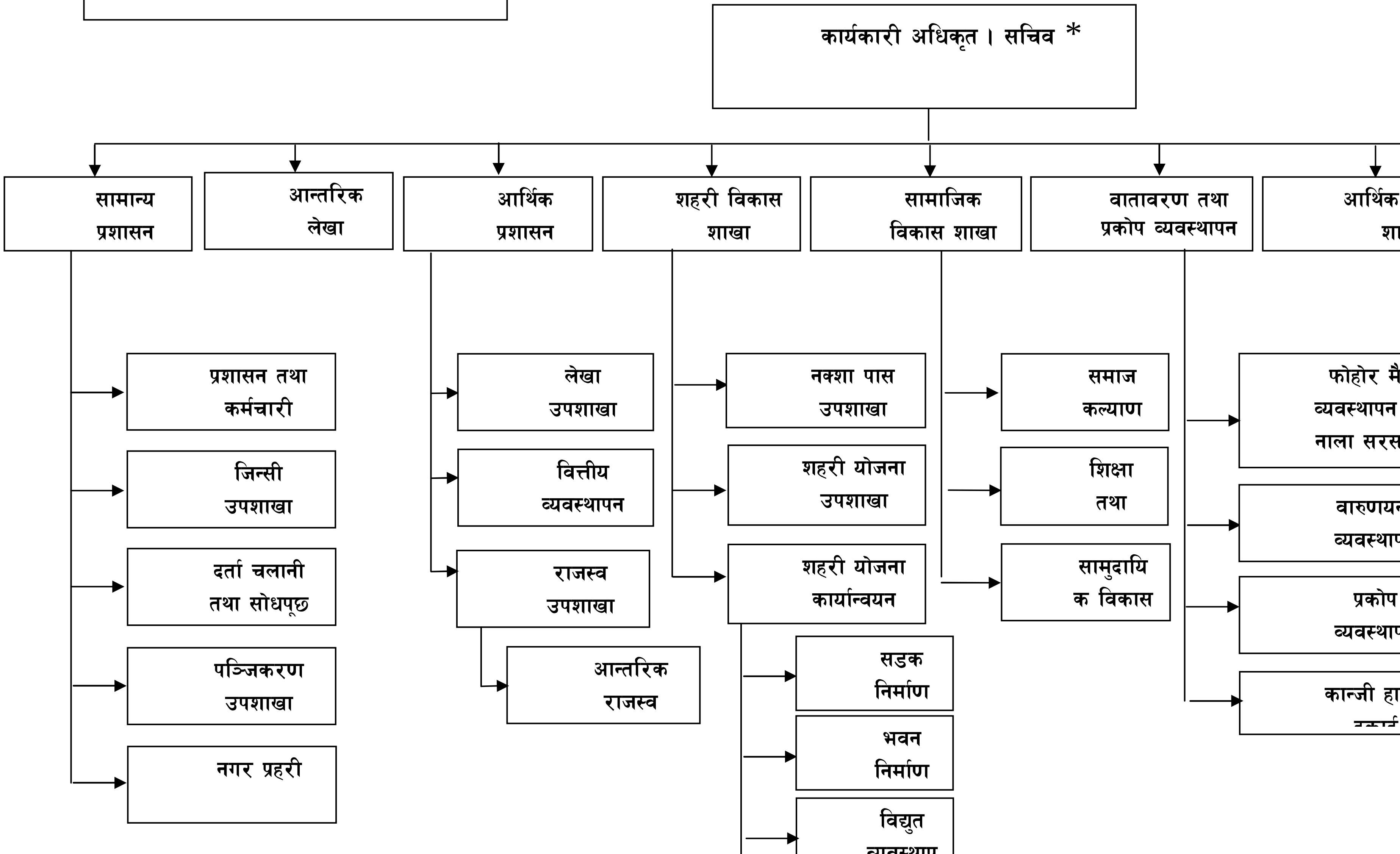

७.६.२ <u>संस्थागत विकास वित्तीय लगानी योजना</u>

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लागनी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	भद्रपुर नगरपालिका भवन निर्माण (पुरानो भवनको स्थानमा)	०.९०	हेक्टर	वडा नं.३	३५,०००,०००.००	८,७५०,०००.००	२	वर्ष	२०७०/०७१	२०७१/०७२	नगरपालिका	नगर विकास कोष, स्था.वि.मं.	
२	न.पा. को स्वामित्वमा भएको अन्य जग्गालाई सट्टापट्टा गरी नगरपालिका कार्यालय भवन उत्तर राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको जग्गा तथा पूर्व व्यक्तिगत जग्गालाई न.पा. को स्वामित्वमा ल्याउने												
३	वडा कार्यालयहरुको स्थापना कार्यक्रम			न.पा.	५,०००,०००.००	१,२५०,०००.००	५	वर्ष	२०६९/०७०	२०७३/०७४	नगरपालिका	नगर विकास कोष, स्था.वि.मं.	
४	नगर सूचना केन्द्र व्यवस्थापन			न.पा.	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	२	वर्ष	२०६९/०७०	२०७०/०७१	नगरपालिका		
५	संगठन विकास कार्यक्रम			न.पा.	७५०,०००.००	७५०,०००.००	३	महिना	२०६९/०७०	२०६९/०७०	नगरपालिका		
६	कर्पोरेट लेखा प्रणालीको लागि पूर्व तयारी				६,०००,०००.००	६,०००,०००.००	६	महिना	२०६९/०७०	२०६९/०७०	नगरपालिका		
७	आधुनिक सूचना प्रणाली स्थापना				१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	१	वर्ष	२०६९/०७०	२०६९/०७०	नगरपालिका		
८	कर्मचारीको क्षमतावृदि वार्षिक तालिम				१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	५	वर्ष	२०६९/०७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
९	आधारभूत कम्प्यूटर सफ्टवेयर तालिम				२५०,०००.००	२५०,०००.००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
१०	टोल विकास संस्था सशक्तिकरण तालिम				१,१००,०००.००	१,१००,०००.००	५	वर्ष	२०६९/७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
	कूल लागत				**५१,१००,०००.००**	**२१,१००,०००.००**							

७.७ वित्तीय विकास योजना

७.७.१ तर्कबद्ध पद्दतिमा वित्तीय विकास योजना :

लक्ष्य : नगरपालिकालाई वित्तीय क्षेत्रमा आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख गर्ने

उद्देश्यहरु :

१. आन्तरीक आयमा वृदि गर्ने

२. वाह्य ऋण तथा अनुदानको फाइदामुलक कार्यक्रममा लगानी गरी सही सदुपयोग गर्ने ।

३. प्रशासनिक (साधारण) खर्च समानुपातिक ढंगले वृद्धि गरी आन्तरीक आयको निश्चित अनुपातको दायरा भित्र सिमित राख्ने ।

रणनीति/कार्यनीतिहरुः

एकींकृत सम्पत्ति करको जरिवाना दरलाई परिमार्जन गर्नु पर्ने

स्वघोषित सम्पत्ति निर्धारण गर्ने क्रमलाई नगरपालिकाको मूल्यांकन दर रेट अनुरुप गर्नु पर्ने

बजार क्षेत्रमा सरसफाई शुल्क, अन्य क्षेत्रमा बारुणयन्त्र सेवा शुल्क, सडक बत्ती सेवा शुल्क लगाउनु पर्ने

नगर क्षेत्र भित्रको घर जग्गा खरिद बिक्रीको हकमा राजस्व संकलन शाखाले एकीकृत सम्पत्ति करको लगतको आधारमा सिफारिश दिने र हरेक महिनाको तोकिएको मितिमा मालपोतबाट कारोबार तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने

नियमानुसार तोकिएको समय अन्तरालमा वैज्ञानिक ढंगले सम्पत्तिको पुर्नमूल्यांकन गरिनु पर्ने

नगरस्तरीय भेला गरी एकीकृत सम्पत्ति करको बारेमा अभिमुखीकरण गराउनु पर्ने र उत्कृष्ट करदाता (नियमित कर तिर्ने) लाई पुरस्कृत गर्नु पर्ने

वहाल लिने दिने क्रममा न.पा.को कर्मचारी रोहवरमा सम्झौता । करारनामा गर्नु पर्ने

नगर क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण उद्योग, व्यापार तथा सेवा क्षेत्र स्थापना तथा नवीकरण गर्न न.पा.को सिफारिश अनिवार्य हुनु पर्ने, राजस्व परामर्श समितिको वैठकमाा सम्बन्धित निकायहरुलाई बोलाएर

आन्तरिक आयमा वृद्धि गरी सोही अनुरुप मात्र चालु खर्चमा वृद्धि गरिनु पर्ने

न.पा.को सबै चल अचल सम्पत्तिहरु (जग्गा बाहेक) को वार्षिक ह्रास कटी गरिनु पर्ने

विद्युत, टेलिफोन, खानेपानीको पाइप विस्तार नगर क्षेत्रमा गरेर प्राप्त गरेको आम्दानीमा कर लिन पहल गर्ने

न.पा.ले नाफामूलक कार्यका लागि मात्र ऋण लिने र सार्वजनिक निजी साझेदारी कार्यक्रममा जाने

७.७.२ वित्तीय विकास लगानी योजना

क.सं.	आयोजनाको नाम	परिमाण	इकाई	स्थान	कुल लागत	न.पा.को लागनी	समयावधि		देखि	सम्म	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	नगरपालिकाले लाउदै आएको एकिकृत सम्पत्ति करको दर रेट तथा दायरा संशोधन संभाव्यता अध्ययन				५००,०००.००	५००,०००.००	१	वर्ष	२०६९/०७०	२०६९/०७०	नगरपालिका		
२	नगरपालिका अलावा राष्ट्रिय तथा स्थानीय अन्य निकायले लाउदै आएको कर वा शुल्कको हकमा नगरपालिकाको सिफारीश अनिवार्य गराउन अन्य निकायहरु संग छलफल तथा कार्यशाला गोष्ठी अध्ययन				१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	५	वर्ष	२०६९/०७०	२०७०/०७१	नगरपालिका		
३	नगरपालिका क्षेत्रमा लगानी गर्ने सम्बन्धमा सरकारी निजी साझेदारी निति तथा सोको कार्यान्वयनको लागि ठोस कदम चाल्न सरोकारवालाहरु संग छलफल तथा कार्यशाला गोष्ठी अध्ययन				२,५००,०००.००	२,५००,०००.००	५	वर्ष	२०६९/०७०	२०७३/०७४	नगरपालिका		
	कर अभियान कार्यक्रम												
	कूल लागत				४,०००,०००.००	४,०००,०००.००							

वित्तीय व्यवस्थापन तथा विकास लगानी योजना

	कुल लागत						
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७५ ८०	जम्मा
भौतिक विकास	६२,६००,०००.००	३२८,०००,०००.००	४८,०००,०००.००	४७,०००,०००.००	८७,०००,०००.००	१६०,०००,०००.००	७३२,६००,०००.००
सामाजिक विकास	८३,४०५,०००.००	१८३,४०५,०००.००	१७५,९८०,०००.००	७,९८०,०००.००	७,९८०,०००.००	-	४५८,७५०,०००.००
आर्थिक विकास	११,६००,०००.००	११,६००,०००.००	४१०,६००,०००.००	४१०,६००,०००.००	१०,६००,०००.००	-	८५५,०००,०००.००
वातावरण व्यवस्थापन	३३,७३५,०००.००	८९,७३५,०००.००	८६,४०१,६६६.६७	८६,४०१,६६६.६७	८६,२२६,६६६.६७	१२५,०००,०००.००	५०७,५००,०००.०
प्रकोप व्यवस्थापन	६,११०,०००.००	२६९,६१०,०००.००	३०४,६१०,०००.००	३०४,६१०,०००.००	३०४,६१०,०००.००	-	१,१८९,५५०,०००.०
सांगठनिक विकास	९,७२०,०००.००	१९,४७०,०००.००	१८,९७०,०००.००	१,४७०,०००.००	१,४७०,०००.००	-	५१,१००,०००.००
बित्तीय विकास	१,२००,०००.००	७००,०००.००	७००,०००.००	७००,०००.००	७००,०००.००	-	४,०००,०००.००
जम्मा	२०८,३७०,०००.००	९०२,५२०,०००.००	१,०४५,२६१,६६६.६७	८५८,७६१,६६६.६७	४९८,५८६,६६६.६७	२८५,०००,०००.००	३,७९८,५००,०००.०

	न.पा.को लगानी						
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७५ ८०	जम्मा
भौतिक विकास	१०,६४०,०००.००	४९,९५०,०००.००	७,२००,०००.००	७,०५०,०००.००	१३,०५०,०००.००	२४,०००,०००.००	१११,८९०,०००.००
सामाजिक विकास	१२,७५१,२५०.००	१२,७५१,२५०.००	११,५७०,०००.००	१,५२०,०००.००	१,५२०,०००.००	-	४०,११२,५००.००
आर्थिक विकास	७४०,०००.००	७४०,०००.००	२०,५९०,०००.००	२०,५९०,०००.००	५९०,०००.००	-	४३,२५०,०००.०
वातावरण		१३,४६०,२५०.००			१२,९३४,०००.००		

प्रक्षेपित आय व्यय

	६९र७०	७०र७१	७१र७२	७२र७३	७३र७४
चालु तथा प्रशासनिक तर्फको जम्मा	१०,७१९,५२१।७५	१०,८९९,७१६।६१	११,०७९,९११।४८	११,२६०,१०६।३५	११,४४०,३०१।२२
कार्यक्रम तथा पू□जिगत खर्च तर्फको जम्मा	१२३,६५५,९५९।३५	१४६,८७२,१४५।५०	१७०,०८८,३३१।६६	१९३,३०४,५१७।८१	२१६,५२०,७०३।९७
	१३४,३७५,४८१।०९	१५७,७७१,८६२।१२	१८१,१६८,२४३।१४	२०४,५६४,६२४।१६	२२७,९६१,००५।१९
आन्तरीक आय	२२,४४४,४७५।०१	२२,३९६,११७।७०	२२,३४७,७६०।४०	२२,२९९,४०३।०९	२२,२५१,०४५।७८
बाह्य आयको जम्मा	११७,४०६,०४३।८५	१४०,९९६,८२९।२६	१६४,५८७,६१४।६७	१८८,१७८,४००।०८	२११,७६९,१८५।४९
कुल जम्मा (आन्तरीक तथा बाह्य तर्फको)	१३९,८५०,५१८।८६	१६३,३९२,९४६।९६	१८६,९३५,३७५।०७	२१०,४७७,८०३।१७	२३४,०२०,२३१।२७

खण्ड ८ पूँजी लगानी योजना (CAPITAL INVESTMENT PLAN)

आउँदा दिनहरुमा परियोजना तथा कार्यक्रमहरुमा लगानी गर्ने सन्दर्भमा यस योजनाले परियोजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रकृति अनुरुप चार भिन्न भिन्न अनुपातमा नगरपालिकाको सहभागिता हुने स्पष्ट नीति लिएको छ ।

हाल नगरपालिका आबद्ध भएका कार्यक्रमहरुलाई निम्न अनुसारको प्रकृतिमा वर्गीकृत गर्न सकिन्छ :

क) नितान्त व्यक्ति, परिवार वा समाजको सामाजिक तथा आर्थिक उत्थानसँग सम्बन्ध राख्ने कार्यक्रमहरु, जस्तै - सिपमूलक, जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु

ख) भौतिक पूर्वाधार परियोजनाहरु, जस्तै - सडक, ढल, खानेपानी जुन अलग अलग प्रकृतिका छन्

(१) नितान्त व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने खालका, जस्तै - घरदैलोमा पहुँच मार्ग, ढल

(२) सार्वजनिक रुपमा प्रयोग हुने खालका, जस्तै - मुख्य सडक, मेन ड्रेन

ग) सेवामूलक पूर्वाधारहरु, जस्तै - टाउनहल, बसपार्क, पशु वधशाला, ल्याण्डफिल साइट; यी सेवाहरु केही हदसम्म नाफामूलक हुन्छन् ।

घ) नितान्त व्यवसायिक पूर्वाधारहरु, जस्तै सिटी सेन्टर, सपिंग कम्पलेक्स, कोल्ड स्टोर ।

माथि उल्लेखित कार्यक्रमहरुको प्रकृति अनुरुप कार्यालयको खर्चलाई निम्न अनुसार वर्गीकृत गर्न सकिन्छ ।

(१) माथि उल्लेखित (क) वर्गका कार्यक्रमहरुमा पूँजीगत खर्च अन्तर्गत आन्तरिक राजस्व, अनुदान जस्ता कार्यालयलाई भार नपर्ने खालका शिर्षक अन्तर्गतको आय प्रयोग गर्ने ।

(२) (क) माथि उल्लेखित (ख) को १ वर्गका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुमा सशर्त अनुदान तथा ऋृण शिर्षक अन्तर्गतका आय प्रयोग गर्दा प्रत्यक्ष लाभ गर्ने घर परिवारहरुलाई लागत सहभागिता अन्तर्गत सहभागी गराउने तथा सम्पूर्ण आयको ऋृणको अनुपातमा सेवा शुल्क लिने ।

(२) (ख) माथि उल्लेखित (ख) को २ वर्गका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुमा सशर्त अनुदान तथा ऋृण शिर्षक अन्तर्गतका आय प्रयोग गर्दा घर परिवारहरुलाई समानुपातिक लागत सहभागिता अन्तर्गत सहभागी गराउने तथा सम्पूर्ण आयको ऋृणको समानुपातिक अनुपातमा सेवा शुल्क लिने ।

(३) माथि उल्लेखित (ग) वर्गका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुमा सार्वजनिक निजी साझेदारी नीति (Public private partnership-PPP) लाई अनुशरण गरी BOT, BOOT लाई कार्यान्वयन गर्ने ।

(परिभाषा : PPP

(४) माथि उल्लेखित (घ) वर्गका नाफामूलक कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुमा नगर विकास कोष, बैंक जस्ता संस्थाहरुबाट ऋृण लिई वा ऋृण उपलब्ध गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

खण्ड ९ आवधिक योजनाको वार्षिक कार्यान्वयन

'आवधिक योजना तर्जुमा निर्देशिका २०५९' ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम योजना अवधिमा हासिल गर्न चाहेको लक्ष्य पुरा गर्न आवधिक योजना कार्यान्वयन गर्न निम्नानुसार कदमहरु अपनाउनु पर्ने हुन्छ।

१. आवधिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि योजना टोलीको गठन भएको निर्देशन समिति र विषयगत उप-समितिहरुलाई स्थायित्व दिने ।

२. भौतिक विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा नगर विकास ऐन २०४५ ले व्यवस्था गरे बमोजिम विषेशतः जग्गा विकास कार्यक्रमहरु र निर्माण मापदण्ड कार्यान्वयन गर्दै लैजाने तथा कार्यान्वयनको क्रममा शहरी विकास विभागको संबन्धित कार्यालय र अन्य केन्द्रिय निकायहरु संग समन्वय राख्ने ।

३. केन्द्रिय स्तरमा नीति निर्देशन र अनुगमन गर्न स्थानीय विकास मन्त्रायल र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको साझा तथा संयुक्त अवधारणाको लागि स्थानीय स्तरवाट पहल गर्ने ।

४. बहु-क्षेत्रगत लगानी कार्यक्रममा समावेस भए अनुरुप वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम निम्न आधारमा तयार गर्ने ।

- सो कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाले लक्षित गरेका सूचकहरुको प्राप्तितर्फ विषेश ध्यान पु¥याउने ।
- आवधिक योजनाले अङ्गीकार गरेको अग्रणी क्षेत्रहरुको अनुसरण गर्ने ।
- नगरपालिकालाई प्राप्त हुन सक्ने विकास बजेटलाई आधार मान्ने ।

५. वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने क्रममा ठूला योजनाहरुको हकमा विस्तृत संम्भाव्यता अध्ययन गर्नुपर्ने तथा उक्त अध्ययन गर्दा प्राविधिक उपयुक्तता र राजनितिक प्रतिवद्धताको अतिरिक्त स्थानीय स्वायत शासन ऐन २०५५ को दफा ११३ मा व्यवस्था गरे अनुरुप हुनुपर्ने ।

६. आयोजना/कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने चरणमा ती आयोजनाहरुको संभाव्यता लागत अनुमान तयार गर्ने तथा स्थानीय निकाय (आर्थिक प्रशासन) नियमावली २०५६ बमोजिम स्वीकृति गराई कार्यान्वयन प्रकृया आरम्भ गर्ने ।

७. आयोजना/कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि खर्च हुने रकम र नगद प्रवाहबीच सन्तुलन कायम राख्ने ।

८. योजना संचालन तयार गर्दा उक्त योजना सम्पन्न भएपछि गरिने मर्मत संभारको कार्य योजना तयार गर्ने ।

९. कार्यान्वयन गर्दाका आयोजनाहरुको सुपरिवेक्षण, अनुगमन र मुल्यांकन समेत गर्ने प्रणालीको विकास गर्ने ।

खण्ड १० आवधिक योजनाको मध्यावधि मूल्याङ्कन

आवधिक योजना तर्जुमा निर्देशिका २०५९ को प्रावधानअनुरुप नियमित रुपमा गरिने अनुगमन र मुल्यांकनको अतिरिक्त विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरुमा परेको असर र प्रभावहरुको बारेमा स्वतन्त्र रुपमा मध्यावधि मुल्यांकन गर्नुपर्ने हुँदा निम्नानुसार कदम चाल्नुपर्ने हुन्छ।

१. नगरपालिकाले विभिन्न क्षेत्रका विषेशज्ञहरु सम्मिलित कार्य टोली निर्धारण गर्ने ।

२. तर्कबद्ध योजना पद्धति अनुरुप तर्जुमा भएको विषयगत विकास योजनालाई आधार लिने ।

३. ती अलावा मूल्यांकन गर्दा कार्य टोलीले निम्न बुँदाहरुमा ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ।

   क) आवधिक योजनाले निर्धारण गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्य कुन हदसम्म प्राप्त भयो र निर्धारित उद्देश्य पूर्ति हुने अवस्था।

   ख) निर्धारण गरिएका संख्यात्मक र गुणात्मक सूचक उपयुक्तता।

   ग) आवधिक योजना कार्यान्वयनमा जनसहभागिता र साझेदारीको अवस्था।

   घ) आवधिक योजनाले तय गरेका मुख्य-मुख्य क्षेत्रहरुको प्रगति अवस्था।

   ङ) सम्पन्न आयोजनाहरुको उपयोग र दीगोपना।

सन्दर्भ सामाग्रीहरु

नक्शा दर्खास्त फाराम, भद्रपुर नगरपालिका

भद्रपुर नगरपालिकाको एकिकृत कार्यमूलक योजना (प्रतिवेदन क), शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग तथा भद्रपुर नगरपालिका, २०५८

शहरी गरिवी न्यूनिकरण तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति पत्र, २०६७जेष्ठ, भद्रपुर नगरपालिका, जि.टि.जेडर यु.डि.एल.ई.को प्राविधिक सहयोगमा

Mechi Multiple Campus (Annual Report), Mechi Multiple Campus,Bhadrapur, आ.व. २०६६र०६७

झापा जिल्लाको सहकारी संघ संस्थाको गतिविधि २०६७, डिभिजन सहकारी कार्यालय, झापा, आ.व. २०६६र०६७

वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्यांक (एक झलक), जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, झापा, आ.व. २०६४र०६५

वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्यांक (एक झलक), जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, झापा, आ.व. २०६५र०६६

वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्यांक (एक झलक), जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, झापा, आ.व. २०६६र०६७

वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका (जिल्ला प्रोफाइल समेत), जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, झापा, आ.व. २०६६र०६७

Baseline Information on Solid Waste Management of Bhadrapur Municipality of Nepal, Solid Waste and Resource Mobilization Centre, Ministry of Local Development, Miss Ansu Kumari Shrestha, Padmakanya Multiple Campus

जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा अनुकृया योजना, जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति, २०६७

भद्रपुर नगरपालिकाको संगठन विकास सम्बन्धि अध्ययन प्रतिवेदन, भद्रपुर नगरपालिकाको कार्यालय, नेपाल ग्रामीण विकास अध्ययन संस्था, आश्विन, २०६७

संगठनात्मक क्षमता विकास तथा मानव संशाधन विकास कार्यक्रम, भद्रपुर नगरपालिका, भद्रपुर नगरपालिका, मंसिर, २०६३

स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम, भद्रपुर नगरपालिका, आ.व. २०६६र०६७

क्षमता विकास योजना, भद्रपुर नगरपालिका, भद्रपुर नगरपालिका, आ.व. २०६६र०६७(२०६८र०६९

स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (एक झलक), स्थानीय विकास मन्त्रालय,

Local Governance & Community Development Programme (Blended Guideline for Municipality), Ministry of Local Development, 2067

भद्रपुर दर्पण (प्रस्तावित नीति, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, भद्रपुर नगरपालिका, भद्रपुर नगरपालिका, आ.व. २०६७र०६८

नगरपालिकाहरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि(२०६६(परिमार्जन सहित), स्थानीय निकाय वित्तिय आयोगको सचिवालय, २०६७, कार्तिक

आ.व. २०६५र०६६ र ०६६र०६७ को यथार्थ, २०६७र०६८ र ०६८र०६९ को प्रस्तावित तथा ०६७र०६८ को संशोधित आय व्यय विवरण , भद्रपुर नगरपालिका

आ.व. २०६५र०६६ र ०६६र०६७ को यथार्थ, २०६७र०६८ र २०६८र०६९ को प्रस्तावित तथा ०६७र०६८ को संशोधित आय व्यय विवरणको पुष्ट्याँइ

भद्रपुर दर्पण, भद्रपुर नगरपालिका, नगर सूचना केन्द, ०६५ साउन(०६६ आषाढ

भद्रपुर विकास दर्पण, भद्रपुर नगरपालिका, २०६४ साउन(कार्तिक

भद्रपुर नगरपालिकाको अध्यावधिक प्रोफाइल, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, डिजाइन कन्सल्ट्यान्ट्स प्रा.लि., जेष्ठ, २०६७

भद्रपुर नगरपालिकाको स्वर्ण महोत्सव स्मारिका, भद्रपुर नगरपालिका, २०५८

नगरपालिकाको लागि आवधिक योजना तर्जूमा निर्देशिका, स्थानीय विकास मन्त्रालय, २०५९

अनुसुची

अनुसुची १ (क) : २०६८ जेष्ठ २५ गते,भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको योजना टोलीका सदस्यहरु

१	श्री प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत	संयोजक
२	श्री सुधा रंजितकार	सदस्य
३	श्री सुभाष भट्टराई	सदस्य
४	श्री यम बहादुर ठकुरी	सदस्य
५	श्री सुजित कुमार कर्ण	सदस्य
६	श्री उपेन्द्र नाथ पौडेल	सदस्य
७	श्री शुशिल कर्ण	सदस्य
८	श्री प्रमोद प्रधान	सदस्य
९	श्री हेमन्त नेपाल	सदस्य
१०	श्री अमर नेपाल	सदस्य
११	श्री प्रयास राज सुबेदी	सदस्य
१२	श्री नर बहादुर खतिवडा	सदस्य
१३	श्री गोवर्धन प्रधान	सदस्य
१४	श्री गोबिन्द ब. बस्नेत	सदस्य
१५	श्री शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, डिभिजन कार्यालय, इलाम	(प्रतिनिधी)
१६	श्री डा. सुधा श्रेष्ठ	परामर्शदाता
१७	श्री योगश पुर्ण श्रेष्ठ	परामर्शदाता
१८	श्री विकेन्द्र श्रेष्ठ	परामर्शदाता
१९	श्री योगेन्द्र रंजितकार	सदस्य सचिव

अनुसुची १ (ख): २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको निर्देशक समितिका सदस्यहरु

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	नगर प्रमुख	१
२	सर्वदलीय संयन्त्र		१०
३	प्र.जि.अ.		१
४	स्था.वि.अ.		१
५	उद्योग वाणिज्य संघको अध्यक्ष		१
६	उद्योग संघको अध्यक्ष		१
७	स्थानीय नागरिक समाज (बुद्धिजीवी)	छत्र प्रसाद अधिकारी, घनेन्द्र शर्मा, वीरहांग लिम्बु	३
८	शहरी विकास विभाग डिभिजन	प्रमुख	१
९	सडक डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	१
१०	खानेपानी उपभोक्ता	अध्यक्ष	१
११	खानेपानी संस्थान	प्रमुख	१
१२	नापी कार्यालय	प्रमुख	१
१३	मालपोत कार्यालय	प्रमुख	१
१४	सदस्य सचिव	योगेन्द्र रन्जितकार	१
	जम्मा		**२५**

अनुसुची १ (ग): २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएको समन्वय समितिका सदस्यहरु

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	नगर प्रमुख	१
२	सर्वदलीय संयन्त्र		१०
३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, झापा	प्र.जि.अ.। प्रतिनिधी	१
४	जिल्ला विकास समिति, झापा	स्था.वि.अ.। प्रतिनिधी	१
५	झापा उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष । प्रतिनिधी	१
६	झापा उद्योग संघ	अध्यक्ष । प्रतिनिधी	१
७	स्थानीय नागरिक समाज (बुद्धिजीवी	छत्र प्रसाद अधिकारी, घनेन्द्र शर्मा, वीरहांग लिम्बु	३
८	शहरी विकास विभाग डिभिजन	दिनेश सुबेदी	१
९	सडक डिभिजन कार्यालय	प्रतिनिधी	१
१०	खानेपानी उपभोक्ता समिति, चन्द्रगढी	अध्यक्ष	१
११	नेपाल खानेपानी संस्थान	कार्यालय प्रमुख	१
१२	नापी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	१
१३	मालपोत कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	१
१४	वडा प्रहरी कार्यालय भद्रपुर	कार्यालय प्रमुख	१
१५	वातावरण उपसमिति	शेषराज दाहाल	१
१६	पत्रकार	माया पकुवाल, गोपाल गिरी	२
१७	टोल विकास संस्था	कृष्ण ढकाल	१
१८	अपांग	धनजुजु श्रेष्ठ	१
१९	मुस्लिम	कमरुजमा शेख	१
२०	दलित	लक्ष्मी रसाइली	१
२१	जनजाती	भगत खपांगी	१
२२	लोपोन्मुख	अनिलाल मेचे	१
२३	मधेशी	रामचन्द्र कामती	१
२४	पिछडा वर्ग	मनोज शर्मा	१
२५	महिला	लता कार्की, उषा राजवंशी	२
२६	यूवा वर्ग	बन्धु कार्की, हेम कुमार घिमिरे, गणेश पोखरेल	३
२७	नगर विकास समिति	अध्यक्ष । प्रतिनिधी	१

क्रम सं.	विवरण		संख्या
२८	भूतपूर्व नगर प्रमुख	श्री पुष्पराज पोखरेल	१
२९	भूतपूर्व नगर प्रमुख	श्री भारतेन्दु कुमार मल्लिक	१
३०	भूतपूर्व नगर प्रमुख	श्री ओम प्रकाश सरावगी	१
३१	भूतपूर्व नगर उपप्रमुख	श्री जीवन कुमार श्रेष्ठ	१
३२	भूतपूर्व नगर उपप्रमुख	श्री भक्त खवास	१
३३	भूतपूर्व नगर उपप्रमुख	श्री गोविन्दचन्द्र क्षेत्री	१
३४	भूतपूर्व नगर उपप्रमुख	श्री मान बहादुर धमला	१
३५	भूतपूर्व नगर उपप्रमुख	श्री रामचन्द्र शर्मा	१
३६	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शिला खडका	१
३७	प्राविधिक	छिरिंग लामा	१
३८	गरीबी न्यूनीकरण कार्यक्रम अध्यक्ष	नरेन्द्र बराल	१
३९	महिला उपसमिति अध्यक्ष	जमिला बानो	१
४०	सदस्य सचिव न.पा.का.	योगेन्द्र रंजितकार	१
४१	सहजकर्ता	सुभाष भटराई	१
	जम्मा		**५५**

अनुसुची १ (घ) : २०६८ जेष्ठ २९ गते, भद्रपुर नगरपालीका आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा गठन गरिएका विषयगत समितिहरुका सदस्यहरु

वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन समिति

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	मो. हजरत अली	१
२	उपसंयोजक	सुशिल कु.अग्रवाल	१
३	फोहोरमैला व्यवस्थापन समिति	दुर्गा वर्मा	१
४	प्रकोप व्यवस्थापन संघ	बुद्धिमान लिम्बु	१
५	गै.स.स.	पार्थ मण्डल	१
६	जलवायु संघ		१
७	पार्क समिति	समिता राई	१
८	वातावरण विज्ञ	मनोज शर्मा	१
९	प्रकोप विज्ञ	द्रोपदी राजवंशी । विद्या प्रधान	२
१०	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	प्रतिनिधी	१
११	नेपाल रेडक्रसा सोसाइटी	दिव्य भूर्तेल	१
१२	भवन विभाग	प्रतिनिधी	१
१३	सदस्य सचिव न.पा.का.	हेमन्त नेपाल	१
१४	सहजकर्ता	प्रयास सुबेदी	१
	जम्मा		१५

भौतिक पूर्वाधार विकास समिति

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	मोहन महर्जन	१
२	उपसंयोजक	काजीलाल डंगोल	१
३	सडक डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	१
४	शहरी विकास विभाग डिभिजन	प्रमुख । प्रतिनिधी	१
५	नेपाल खानेपानी संस्थान	प्रमुख	१
६	खानेपानी उपभोक्ता समिति	अध्यक्ष	१
७	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	प्रमुख	१

क्रम सं.	विवरण		संख्या
८	नेपाल टेलिकम	प्रमुख	१
९	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	प्रमुख	१
१०	स्थानीय योजनाविद/इन्जीनियर	छिरिंग लामा	१
११	जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	प्रमुख	१
१२	नापी कार्यालय	प्रमुख	१
१३	मालपोत कार्यालय	प्रमुख	१
१४	भूमिसुधार कार्यालय	प्रमुख	१
१५	यातायात व्यवसायी	राजन अधिकारी	१
१६	नगर विकास समिति	सिता न्यौपाने	१
१७	नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	प्रमुख	१
१८	गै.स.स.	दिपक अधिकारी	१
१९	आदिवासी	मोतीलाल राजवंशी	१
२०	झापा उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	१
२१	उद्योगी तथा समाजसेवी	पर्शुराम अग्रवाल	१
२२	उद्योगी तथा समाजसेवी	ओमप्रकाश सरावगी	१
२३	निर्माण व्यवसायी	छत्र प्रसाद अधिकारी	१
२४	विज्ञ	गीता श्रेष्ठ	१
२५	यूवा तथा समाजसेवी	गणेश पोखरेल	१
२६	सदस्य सचिव न.पा.का.	सुजीत कर्ण	१
२७	सहजकर्ता	उपेन्द्र पौडेल	१
	जम्मा		२७

सामाजिक विकास समिति

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	ज्ञान बहादुर बस्नेत	१
२	उपसंयोजक	डम्बर वर्मा	१
३	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	प्रतिनिधी	१
४	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	प्रतिनिधी	१

क्रम सं.	विवरण		संख्या
५	मेची अञ्चल अस्पताल	प्रतिनिधी	१
६	मेची बहुमुखी क्याम्पस	प्रमुख	१
७	विद्यालय	कृष्ण प्रसाद उपाध्याय	१
८	संस्कृतिविद		१
९	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	टहल मैनाली	१
१०	महिला विकास तथा बालबालिका कार्यालय	भोजकला दवाडी	१
११	अपांग	धनजुजु श्रेष्ठ	१
१२	पिछडा/मधेशी	विकास गुप्ता	१
१३	दलित	डिल्ली रुचाल	१
१४	आदिवासी जनजाती	राजेन्द्र मुखिया याता	१
१५	गै.स.स.	माधव विद्रोही	१
१६	सदस्य सचिव न.पा.का.	प्रमोद प्रधान	१
१७	सहयोगी	गोविन्द बस्नेत	१
	जम्मा		१७

आर्थिक/वित्तीय विकास समिति

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	सफिउर रहमान	१
२	उपसंयोजक	भरत चौधरी	१
३	उद्योग वाणिज्य संघ	तोया गडतौला	१
४	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	प्रतिनिधी	१
५	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	प्रतिनिधी	१
६	उद्योग संघ	यम बहादुर श्रेष्ठ	१
७	को.ले.नि.का.	प्रतिनिधी	१
८	जि.वि.स.	प्रतिनिधी	१
९	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	प्रतिनिधी	१
१०	सीप विकास कार्यालय	प्रतिनिधी	१
११	सरकारी बैंक	प्रतिनिधी	१

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१२	प्राइभेट बैंक	प्रतिनिधी	१
१३	जिल्ला सहकारी कार्यालय	प्रतिनिधी	१
१४	गै.स.स.	शेषराज दाहाल	१
१५	अर्थविद	जनार्दन खनाल	१
१६	पत्रकार	माया पकुवाल	१
१७	सदस्य सचिव न.पा.का.	सुभाष भटराई	१
१८	सहजकर्ता	सुशिल कर्ण	१
	जम्मा		१८

संस्थागत विकास समिति

क्रम सं.	विवरण		संख्या
१	संयोजक	विक्रम बुढाथोकी	१
२	उपसंयोजक	रामचन्द्र कामती	१
३	गै.स.स.	रोहित काफ्ले, केशव पोखरेल	२
४	नेपाल न.पा.कर्मचारी एशोसिएसन इकाई समिति	अध्यक्ष	१
५	नागरिक समाज	जगदीश जोशी	१
६	नागरिक समाज	गोविन्द अगवाल	१
७	नागरिक समाज	शंकर गौतम	१
८	यूवा	बन्धु कार्की । हेमकुमार घिमिरे	२
९	नागरिक समाज	धर्मराज राई	१
१०	सदस्य सचिव न.पा.का.	सुधा रन्जितकार	१
११	सहजकर्ता	गोबर्धन प्रधान	१
	जम्मा		१३

अनुसुची २ (क): वडा भेला कार्यक्रमको कार्य तालिका

क्र.सं.	मिति	वडा	समय	स्थान
१.	२०६८ आषाढ ३ गते शुक्रवार	५	७:०० वजे विहान	भानु प्रा.वि.
२.	२०६८ आषाढ ४ गते शनिवार	१	७:०० वजे विहान	भद्रपुर उच्च मा.वि.
३.	२०६८ आषाढ ४ गते शनिवार	६	७:०० वजे विहान	मेची रंगशाला
४.	२०६८ आषाढ ५ गते आइतवार	३	७:०० वजे विहान	गणेश मन्दिर
५.	२०६८ आषाढ ५ गते आइतवार	११	७:०० वजे विहान	गायत्री पाञ्चायन मन्दिर
६.	२०६८ आषाढ ६ गते सोमवार	१२	७:०० वजे विहान	गौतम बुद्ध प्रा.वि.
७.	२०६८ आषाढ ६ गते सोमवार	१५	७:०० वजे विहान	बाल मन्दिर
८.	२०६८ आषाढ ७ गते मंगलवार	४	७:०० वजे विहान	पृथ्वी नि.मा.वि.
९.	२०६८ आषाढ ७ गते मंगलवार	९	७:०० वजे विहान	कृष्ण मन्दिर
१०.	२०६८ आषाढ ११ गते शनिवार	१०	७:०० वजे विहान	भद्रपुर गेष्ट हाउस
११.	२०६८ आषाढ ११ गते शनिवार	२	७:०० वजे विहान	पशुपति प्रा.वि.
१२	२०६८ आषाढ १२ गते आइतवार	१४	७:०० वजे विहान	फूलवारी टोल
१३	२०६८ आषाढ १२ गते आइतवार	७	७:०० वजे विहान	गोरु हट्टी
१४	२०६८ आषाढ १३ गते सोमवार	१३	७:०० वजे विहान	देवकोटा स्मृति भवन
१५	२०६८ आषाढ १३ गते सोमवार	८	७:०० वजे विहान	मैत्री टोल सामुदायिक भवन

अनुसुची ३ (क) : वभिन्न भेला तथा गोष्ठिहरुका माइन्यूटहरु

आज २०६८ साल जेष्ठ २५ गते दिनको २ बजे भद्रपुर नगरपालिकाको सभाकक्षमा आ.व. २०६८/०६९ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग तथा नगरपालिकाको सहकार्यमा भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमाको सम्बन्धमा कार्यकारी अधिकृत श्री मदन घिमिरे ज्यूको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिमको उपस्थितिमा बसेको बैठक बाट निम्न अनुसारका निर्णयहरु पारित गरियो।

उपस्थिति

श्री मदन घिमिरे. कार्यकारी अधिकृत
" योगेशगु. श्रेष्ठ,
" विजेन्द्र श्रेष्ठ परामर्शदाता
श्री महमद इसरत अली, ए.ने.क.पा. माओवादी
" मोहन महर्जन. ने.का.
" ज्ञान ब० बस्नेत. ने.क.पा. एमाले
" सफिउर रहमान. मधेशी जन. फोरम
" विक्रमकुमार बुढाथोकी, ने.क.पा. माले
" राजकुमार चौधरी, मधेशी जना. फो. लोकतान्त्रिक
सुशील कुमार अग्रवाल. म.प्र.लो.पा.
कान्तीलाल डंगोल. रा.प्र.पा.
डम्बर थापा, " नेपाल
" भरत चौधरी. सद्भावना पार्टी महतो
" योगेन्द्र रंजितकार, इन्जीनियर, भद्रपुर न.पा.
श्रीमति सुधा रंजितकार अधिकृत "
श्री सुभाष भट्टराई. ले.पा. "
" सुस्मित कर्ण. सब. इन्जीनियर "
यम बहादुर ठकुरी ना.सु. "
गोवर्धन प्रधान " "
प्रयास राज सुवेदी, इन्जीनियर, LGCDP
हेमन्त नेपाल. खरिदार
" नर बहादुर खतिवडा "
अमर ब० नेपाल "
" मदन पोखरेल "
" गोविन्द ब० बस्नेत, सहजकर्ता, LGCDP.

खेमराज साह स्वास्थ्य शाखा खेमराज साह.

(क) प्रस्ताव :- योजना टोली गठन गर्ने सम्बन्धमा :-

(१) प्रस्ताव नं. (क) मा छलफल गर्दा नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भएअनुसार देहाय बमोजिमको १८ सदस्यीय योजना टोली गठन गर्ने सर्व सम्मतबाट निर्णय पारित गरियो ।

तपसिल

नगर प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत, संयोजक

सदस्य - श्रीमति सुधा रंजितकार, अधिकृत, प्रशासन शाखा प्रमुख

" श्री सुभाष भट्टराई ले. पा., आर्थिक प्रशासन शाखा "

" " यम ब० ठकुरी, ना.सु., राजस्व " " "

" " सुजित कर्ण, सब-इन्जीनियर, योजना तथा प्रा. शाखा

" " हेमन्त नेपाल, खरिदार

" " अमर नेपाल "

" " प्रयास राजसुवेदी, इन्जीनियर, L.GCDP.

" " गोविन्द ब० बस्नेत "

" " गोवर्धन प्रधान, ना.सु. प्रशासन

" " नर बहादुर खतिवडा, खरिदार जिन्सी उपशाखा

" " सुशिल कर्ण " राजस्व प्रशासन

" " उपेन्द्रनाथ पौडेल " घर नक्शा इकाई

" " योगेश प्र० श्रेष्ठ, परामर्शदाता

" " विकेन्द्र श्रेष्ठ "

" " प्रमोद प्रधान, खरिदार, सामुदायिक

" " धोमेन्द्र रंजितकार, सदस्य सचिव

आज २०६८ साल जेष्ठ २५ गते बिहान १० बजे भद्रपुर नगरपालिका सभाकक्षमा कार्यकारी अधिकृत मदन घिमिरेज्यूको सभापतित्वमा भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको उपस्थितीमा पूर्व तयारी कार्यशालाको बसेको बैठकबाट निम्न अनुसारका निर्णयहरु पारित गरियो ।

उपस्थिती.

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना/पद	फो.नं./मोबाइल	इमेल	दस्तखत
१	श्री मदन घिमिरे.	भद्रपुर न.पा.का.	९८५२६७१०२८	madan_ghimire25@yahoo	[illegible]
२	" लेखनाथ पोखरेल.	प्र. प्रमुख त्रि.अ	9852671083	lekh@gmail.com	[illegible]
३	" खेमराज कोइराला	जिल्ला प्रशासन का. उपसचिव क्षे.वि.कि.	9841509419	Koirala khem@ Hotmail	[illegible]
४	" प्रकाश रघुवंशी	सि डि ई. "			[illegible]
५	" सुधा श्रेष्ठ	ERMC-NEST	9851085287	Sudha.Shrestha@ ~~yahoo~~ gmail.com	[illegible]
६	" योगेश प्र० श्रेष्ठ	ERMC/NEST	9841471088	yogeshpshrestha@ yahoo.com	[illegible]
७	" विकेश श्रेष्ठ				
८	ओमप्रकाश सापकोटा	भद्रपुर	९८५२६६१९०६		[illegible]
९	धनेन्द्र शर्मा.	भद्रपुर-१४	९८५२६८२२२८		[illegible]
१०	[illegible]	" ८	९८४२६४५३१४		[illegible]
११	[illegible]	" "	९८४२६८२००३		[illegible]
१२	[illegible]	भद्रपुर १२			[illegible]
१३	दिपक अधिकारी	११ बालोआवासकार्यालय	९८६२६३१९५५.		[illegible]
१४	[illegible]	भद्रपुर-१०	९८४२६६८८६३५		[illegible]
१५	जगदिश जोशी	९८५२६६९५२०	४२५८५		[illegible]
१६	[illegible] लाल [illegible]	कर शाखा - अध्यक्ष भद्रपुर -	५२०६८८		[illegible]
१७	शंकर कुमार [illegible]	[illegible]	९.५२०६६		[illegible]
१८	[illegible] अधिकारी	भद्रपुर-४	५२०३३६	cpadi60@yahoo.com	[illegible]
१९	सर्मुद्दीन हक	भद्रपुर-८ सि.भि. सचिव [illegible]	९८५२६८१५८६		[illegible]
२०	[illegible]	[illegible]	५२०५४४	[illegible]@gmail.com	
२१	राजेन्द्र खरेल	[illegible]	४५२०५६		[illegible]
२२	महेन्द्र प्रसाद [illegible]	[illegible]	९८४२६५२८१३	—	[illegible]
२३	मनोज कुमार शर्मा	[illegible] भद्रपुर	९८४२६२६०८६		[illegible]
२४	[illegible]	[illegible]	९८४२६३८[illegible]		[illegible]
२५	[illegible]	भद्रपुर ४	९८५२६६६०६६		[illegible]

आज २०६८ साल जेष्ठ २५ गते बिहान १० बजे भद्रपुर नगरपालिका सभाकक्षमा कार्यकारी अधिकृत मदन घिमिरेज्यूको सभापतित्वमा भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको उपस्थितीमा पूर्व तयारी कार्यशालाको बसेको बैठकबाट निम्न अनुसारका निर्णयहरु पारित गरियो।

उपस्थिती,

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना/पद	फो.नं./मोबाइल	इमेल	दस्तखत
१	श्री मदन घिमिरे	भद्रपुर न.पा.का.	९८५२६६९०२८	madan_ghimire25@yahoo...	[illegible]
२	" लेखनाथ पोखरेल	म. त्रिभुवन त्रि.अ	9852671083	lekh@gmail.com	[illegible]
३	" खेमराज कोइराला	जिल्ला प्रशासन का. उ.स.नि. शा. विभि.	9841509419	koirala khem@hotmail	[illegible]
४	" प्रकाश रघुवंशी	सि.डि.ई. "			[illegible]
५	" सुधा श्रेष्ठ	ERMC-NEST	9851085287	Sudha.shrestha@ymail.com	Sudha
६	" योगेश प्र. श्रेष्ठ	ERMC/NEST	9841471088	yogeshpshrestha@yahoo.com	YP Shrestha
७	" विकेश श्रेष्ठ				
८	ओम प्रकाश सापकोटा	भद्रपुर	९८५२६६१११६		[illegible]
९	धनेन्द्र शर्मा	भद्रपुर-१४	९८५२६२२२२८		[illegible]
१०	[illegible]	" ८	[illegible]		[illegible]
११	[illegible]	" "	[illegible]		[illegible]
१२	[illegible]	भद्रपुर-१२			[illegible]
१३	दिपक अधिकारी	[illegible]	९८६२६३१९९९		[illegible]
१४	[illegible]	भद्रपुर-१०	९८५२६६८८६३		[illegible]
१५	जगदिश ओली	९८५२६६६९२७	४२५८५		[illegible]
१६	[illegible]	[illegible]	५२०६८८		[illegible]
१७	शंकर कुमार गोते	[illegible]	८.२२०६३		[illegible]
१८	छत्र अधिकारी	भद्रपुर-४	५२०३३६	cpadi60@yahoo.com	[illegible]
१९	[illegible]	भद्रपुर-२ [illegible]	[illegible]		[illegible]
२०	[illegible]	[illegible]	५२०५४४	[illegible]@gmail.com	
२१	राजेन्द्र खरेल	[illegible]	४५२०५६		[illegible]
२२	महेन्द्र प्रसाद [illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]
२३	मनोज कुमार शर्मा	[illegible]	९८४२६२६०८६		[illegible]
२४	[illegible]	[illegible]	९८४२६३८[illegible]		[illegible]
२५	[illegible]	भद्रपुर-४	९८५२६६६६६६		[illegible]

[illegible]

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	फो.नं./मोबा.	इमेल	दस्तखत
२६	शान्ति विश्वास	भद्रपुर-८	९८४२६८४६९१		शान्ति विश्वास
२७	विक्रम कुमार बुढाथोकी	नेकपा (माले) जि.क.स.	9804960712		[illegible]
२८	नारान बस्नेत	नेकपा (एमाले) भद्रपुर	९८४२६९८०२६		[illegible]
२९	राज कुमार चौधरी	[illegible] (लोकतान्त्रिक)	९८०६००३९९९		[illegible]
३०	डम्बर कुर्मी	[illegible] नेपाल	९८४२६५७०६२		[illegible]
३१	विनोद पोखरेल	नेकपा (एमाले) भद्रपुर	९८४४६०२६६६		[illegible]
३२	गणेश पोखरेल	नेपाली कांग्रेस [illegible]	९८४१३४६३०४		[illegible]
३३	मो. हजरत अली	एकीकृत नेकपा (माओवादी)	९८४२६२६६०		[illegible]
३४	मोहन [illegible]	नेपाली कांग्रेस			[illegible]
३५	मानबहादुर धमला	[illegible]	५२२४९५		[illegible]
३६	गोपाल गिरी	भद्रपुर-१२	९८४२६४२८२६	gopalgiri@gmail.com	[illegible]
३७	[illegible] टीका थापा	[illegible] भद्रपुर	९८४२६९८८८२		[illegible]
३८	माया पकवाल	भद्रपुर-१४	९८४२६३६०६३		माया
३९	शुशील कुमार अग्रवाल	" २	९८०६०८४९६०		[illegible]
४०	शेषराज दाहाल	भद्रपुर-१४	९८४२६१०४९६	sheshrajdahal@hotmail	[illegible]
४१	हेम कुमार श्रेष्ठ	भद्रपुर-५	९८४२६८२२२३		[illegible]
४२	[illegible]	[illegible]	9806008970		[illegible]
४३	[illegible] राई	भद्रपुर-३	९८१४९९३५२६		[illegible]
४४	[illegible] कार्की	[illegible]	9842638416	bdhkarki@yahoo.com	[illegible]
४५	लता कार्की	अन्तर प्रति. सं. [illegible]	9842670632	-	लता
४६	[illegible] बस्पाडी	भद्रपुर-१२	९८०४९०२२७९	—	[illegible]
४७	उत्तम नेपाल	चन्द्रगढी-८	९८४२६८८३३०		[illegible]
४८	[illegible] मण्डल	भद्रपुर-१३	९८४२६२८३०९	—	[illegible]
४९	गोविन्द प्रसाद अग्रवाल	भद्रपुर नं विकास समिति	[illegible]	—	[illegible]
५०	रोहित काफ्ले	भद्रपुर	[illegible]	Roheet.kafle@gmail.	[illegible]
५१	कृष्ण प्रसाद उपाध्याय	भद्रपुर-6	९८०४९३०५५५	-	[illegible]
५२	श्याम कान्त [illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]
५३	केशरी [illegible]	"	9849053612		[illegible]
५४	उषा राजवंशी	भद्रपुर-2	9807967578		[illegible]
५५	विजय [illegible]	[illegible] भद्रपुर	५२०७९८		[illegible]
५६	Birendra Shrestha	भद्रपुर-12	520282	birendrashrestha@hotmail.com	[illegible]
५७	रिता चाँपागाईं	नगर विकास समिति	९८४२६८०५९९		[illegible]

क्र.	नाम थर	ठेगाना	फो नं / मोबाइल नं	इमेल	दस्तखत
५८	खडानन्द देवे	नेपाल पा. सं. भद्रपुर	023520923		
५९	जमोला	गरीबासिहई	५२९६६६		जमोला
६०	[illegible]	भद्रपुर - १०	६४४३१२.		
६१	[illegible]	भद्रपुर ६.	९८४२६२८६०		
६२	सन्तोष राजवंशी	भद्रपुर - ५	९८४२६२६०५८		
६३	मुक्ता हरिजन	भद्रपुर २			
६४	दिप कु० लिम्बु	चन्द्रगढी - ४	9842682888		
६५	रामचन्द्र कोइराला	भद्रपुर १३	५२००३०		रामचन्द्र कोइराला
६६	जिवन कु. थापा	भद्रपुर ४	६५५१५१		
६७	केशव प्रसाद पोखरेल	भद्रपुर - ५ नेपाल राष्ट्रिय बैंक	४५५९६८		
६८	गोपाल गड्तौला	भद्रपुर - ५	9852677677	—	
६९	पंकज भट्टराई	सि. बि. सि. झापा	9852671405		
१००	[illegible]	"	९८४२६१४४५		
७१	दुर्गा बस्नेत	भद्रपुर	५२०२९६		
७२	[illegible]	भद्रपुर - १२	९८४२६६६९८		
७३	[illegible]	" १३			
७४	दुर्गा खरेल	[illegible]	९८४२६३६२९८		
७५	[illegible]	[illegible]	९८४२६६२३९३		
७६	[illegible]	भद्रपुर - ६	९८४२६४२२५२		
७८	हेमकुमार घिमिरे	भद्रपुर - ३	९८४२६३८९२०		
७९	[illegible]	[illegible]	९८५२०२२५०४		
८०	[illegible]	"	९८४२०५०६८६		
८१	[illegible]	[illegible]	98033 64734		
८२	सुजित [illegible]	[illegible]			
८३	मदन [illegible]	[illegible]	०२३-४५५०२०		
८४	सुशिल कार्की	"	९८४२६३२४६९		
८५	उपेन्द्रनाथ पौडेल	"	९८४२६३२७६०		
८६	~~[illegible]~~ [illegible]				
८६	[illegible]				
८७	[illegible]				
८८	[illegible]				

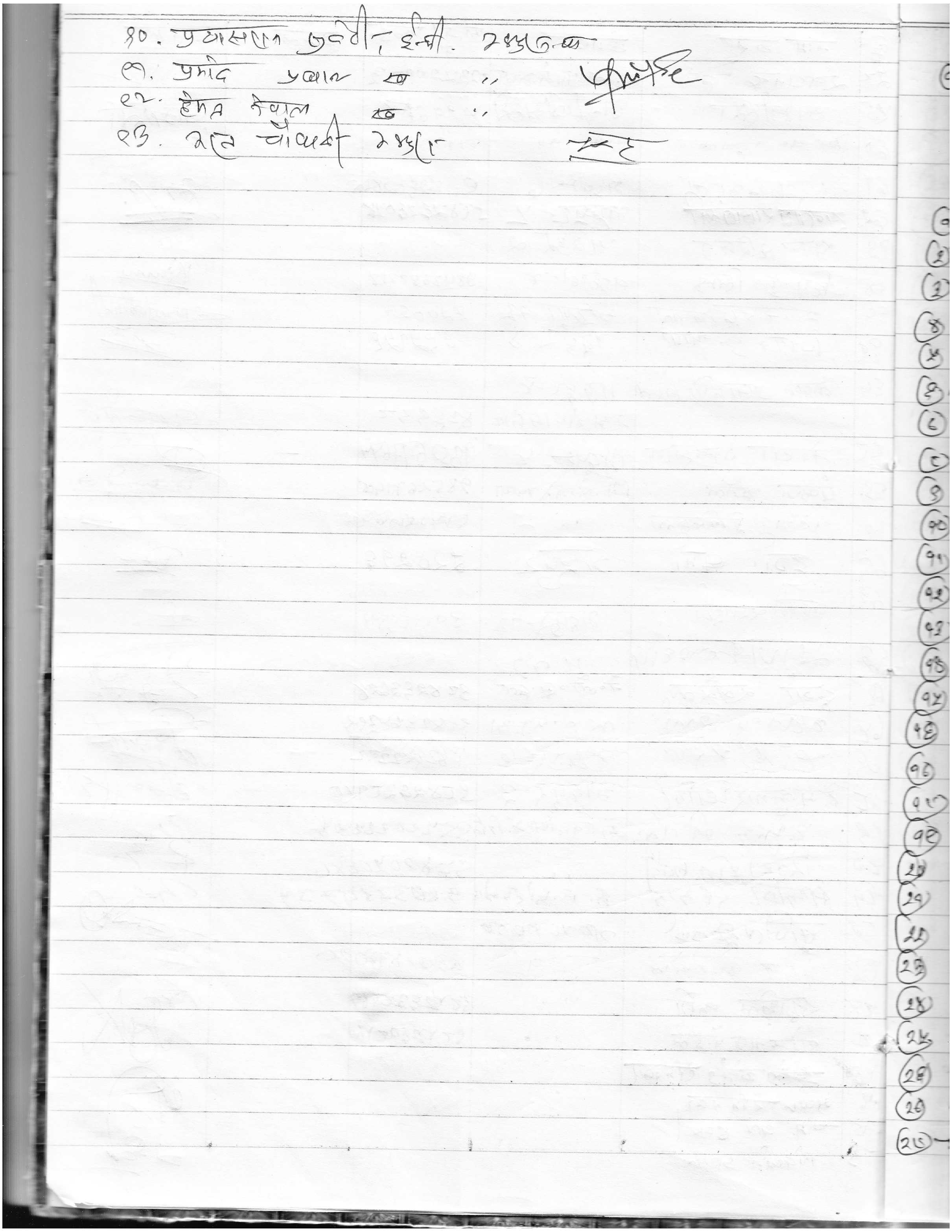
१०. प्रयासमान जुवली, इन्जी. [illegible]
११. प्रमोद प्रधान [illegible] ,,
१२. हेमन्त नेपाल [illegible] ,,
१३. रवि चौधरी [illegible]

प्रस्ताव ः विभिन्न समितिहरू गठन गर्ने बारे।

(१) माथि उल्लेखित प्रस्ताव नं. (१) मा विभिन्न समितिहरू गठन गर्ने सम्बन्धमा छलफल हुँदा देहायमा उल्लेख भएअनुसारको आवधिक योजना निर्माण समन्वय समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो।

समन्वय समिति ः

(१) संयोजक — नगर प्रमुख १ एक
(२) श्री महमद हजरत अली - सर्वदलीय संयन्त्र सदस्य, न.पा. १ एक
(३) " मोहन महर्जन — " "
(४) " ज्ञान ब० बस्नेत — " "
(५) " सफिउर रहमान — " "
(६) " राजकुमार चौधरी —
(७) " सुशिलकुमार अग्रवाल —
(८) " कालीलाल डंगोल —
(९) " डम्बर बर्मा —
(१०) " भरत चौधरी —
(११) " विक्रमकुमार बुढाथोकी —
(१२) " जिल्ला प्रशासन कार्यालय - प्रति.अ./प्रतिनिधि
(१३) " जिल्ला विकास समिति - स्था.वि.अ./ "
(१४) " झापा उद्योग वाणिज्य संघ - अध्यक्ष / "
(१५) " झापा उद्योग संघ — " "
(१६) श्री छत्र प्र० अधिकारी - स्थानीय नागरिक समाज (बुद्धिजीवी)
(१७) " धनेन्द्र शर्मा — " " "
(१८) " वीरहांग लिम्बु — " " "
(१९) " दिनेश सुवेदी - शहरी विकास विभाग डिभिजन
(२०) " सडक डिभिजन कार्यालय - प्रतिनिधि
(२१) " खानेपानी उपभोक्ता समिति, [illegible] - अध्यक्ष
(२२) " नेपाल खानेपानी संस्थान - कार्यालय प्रमुख
(२३) " नापी कार्यालय — "
(२४) " मालपोत कार्यालय — "
(२५) " इलाका प्रहरी कार्यालय, भद्रपुर — "
(२६) " शेष राज दाहाल - वातावरण उपसमिति
(२७) " गोपाल गिरी - पत्रकार
(२८) श्रीमति माया पकुवाल — "

(२९) श्री कृष्ण ढकाल — टोल विकास संस्था - ——— १
(३०) " धनकुमार श्रेष्ठ — अपाङ्ग ——— १
(३१) " कमरुजमा शेख — मुस्लिम समुदाय ——— १
(३२) श्रीमति लक्ष्मी वराइली — दलित " ——— १
(३३) श्री भगत बरुवाल — आदिवासी / जनजाति " ——— १
(३४) " अनिलाल मेचे — लोपोन्मुख " ——— १
(३५) " रामचन्द्र थापली — मधेशी " ——— १
(३६) " मनोज शर्मा — पिछडा " ——— १
(३७) श्रीमति लता कार्की — महिला समुदाय ——— १
(३८) सुश्री उषा राजवंशी — " " ——— १
(३९) श्री बच्चु कार्की — युवा " ——— १
(४०) " हेमकुमार घिमिरे — " " ——— १
(४१) " गणेश पोखरेल — " " ——— १
(४२) " नगर विकास समिति — अध्यक्ष ——— १
(४३) " पुष्पराज पोखरेल — भू.पू. नगर प्रमुख ——— १
(४४) " भारतेन्दुकुमार मल्लिक — " " ——— १
(४५) " ओमप्रकाश सरावगी — " " ——— १
(४६) " जीवनकुमार श्रेष्ठ — " नगर उपप्रमुख ——— १
(४७) " भक्त खवास — " " " ——— १
(४८) " गोविन्द चन्द्र दोजी — " " " ——— १
(४९) " मान बहादुर धमला — " " " ——— १
(५०) " रामचन्द्र शर्मा — " " " ——— १
(५१) सुश्री शिला खड्का — स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू ——— १
(५२) श्री छिरिङ् लामा — प्राविधिक ——— १
(५३) " नरेन्द्र बराल — गरिबी न्यूनिकरण कार्यक्रम अध्यक्ष — १
(५४) श्रीमति जमिला बानु — अध्यक्ष महिला उपसमिति ——— १
(५५) श्री योगेन्द्र रंजितकार — सदस्य सचिव, भद्रपुर न.पा. — १
(५६) " सुभाष पहुराई — सहजकर्ता " ——— १

(२) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिका मा व्यवस्था भए अनुसार देहाय बमोजिमको आवधिक योजना निर्माण निर्देशक समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

(१) नगर प्रमुख ——— संयोजक

(२) श्री महमद हजरत अली – संघीय लोकतन्त्र म.फा.
(३) " मोहन महर्जन — " "
(४) " ज्ञान ब० बस्नेत — " "
(५) " सफिउर रहमान — " "
(६) " राजकुमार चौधरी — " "
(७) " विक्रमकुमार बुढाथोकी — " "
(८) " कान्तीलाल डंगोल — " "
(९) " डम्बर वर्मा — " "
(१०) " सुशिलकुमार अग्रवाल — " "
(११) " भरत चौधरी — " "
(१२) " प्रमुख जिल्ला अधिकारी – जिल्ला प्रशासन कार्यालय
(१३) " स्थानीय विकास अधिकारी — जिल्ला विकास समिति
(१४) " अध्यक्ष – उद्योग वाणिज्य संघ
(१५) " " – उद्योग संघ
(१६) " छत्र ब० अधिकारी – स्थानीय नागरिक समाज (बुद्धिजीवी)
(१७) " धनेन्द्र शर्मा – " "
(१८) " वीरहांग लिम्बु – " "
(१९) " प्रमुख – शहरी विकास विभाग डिभिजन
(२०) " " – सडक डिभिजन कार्यालय
(२१) " अध्यक्ष – खानेपानी उपभोक्ता समिति
(२२) " प्रमुख – खानेपानी संस्थान
(२३) " " — नापी कार्यालय
(२४) " " – मालपोत कार्यालय
(२५) " योगेन्द्र रंजितकार – सदस्य सचिव, न.पा.
(२६) " सुभाष भट्टराई – सहजकर्ता

(३) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना निर्माण गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भएअनुसार देहाय बमोजिमको भौतिक पूर्वाधार विकास समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

(१) श्री मोहन महर्जन — संयोजक
(२) " कान्तीलाल डंगोल – उप संयोजक
(३) " प्रमुख — सडक डिभिजन कार्यालय

(४) प्रमुख / प्रतिनिधी	-	शहरी विकास विभाग डिभिजन का०
(५) श्री प्रमुख	-	नेपाल खानेपानी संस्थान, भद्रपुर
(६) " अध्यक्ष		खानेपानी उपभोक्ता समिति, "
(७) " प्रमुख		नेपाल विद्युत प्राधिकरण "
(८) " प्रमुख		नेपाल टेलिकम "
(९) " प्रमुख		जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
(१०) " छिरिङ लामा		स्थानीय शोभाविद /इन्जीनियर
(११) " प्रमुख		जिल्ला हुलाक कार्यालय
(१२) " प्रमुख		नापी कार्यालय
(१३) " प्रमुख		मालपोत कार्यालय
(१४) " प्रमुख		भूमि सुधार कार्यालय
(१५) " राजन अधिकारी		यातायात व्यवसायी
(१६) श्रीमती सिता न्यौपाने		नगर विकास समिति
(१७) श्री प्रमुख		नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
(१८) " दिपक अधिकारी		गै. स. स.
(१९) " मोतीलाल राजवंशी		आदिवासी
(२०) " अध्यक्ष		उद्योग वाणिज्य संघ
(२१) " पर्शुराम अग्रवाल		उद्योगी तथा व्यवसायी
(२२) " ओमप्रकाश सारागी		" " समाजसेवी
(२३) " छत्र प्र० अधिकारी		निर्माण व्यवसायी
(२४) श्रीमती गिता श्रेष्ठ		विज्ञ
(२५) श्री गणेश पोखरेल		युवा तथा समाजसेवी
(२६) " सुजित कर्ण		सदस्य सचिव
(२७) " उपेन्द्रनाथ पौडेल		सहजकर्ता

(४) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना निर्माण गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भएअनुसार निम्न अनुसारको सामाजिक विकास समिति गठन गर्ने निर्णय अनुमोदन गरियो।

सामाजिक विकास समिति:-

(१) श्री ज्ञान बहादुर बस्नेत	-	संयोजक
(२) " डम्बर शर्मा	-	उप संयोजक
(३) " प्रतिनिधि	-	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
(४) " "	-	जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालय
(५) " "	"	मेची अंचल अस्पताल

(६) श्री प्रमुख — मेची अञ्चल अस्पताल
(७) " कृष्ण प्रसाद उपाध्याय — विद्यालय
(८) " — संस्कृतविद्
(९) " टहल मैनाली — जिल्ला खेलकुद समिति
(१०) श्रीमती मित्रकला दवाडी — महिला विकास तथा बालबालिका का.
(११) श्री धनगुरु श्रेष्ठ — अपांग
(१२) " विकास गुप्ता — पिछडा / मधेशी
(१३) " डिल्ली रूचाल — दलित
(१४) " राजेन्द्र मुखिया याता — आदिवासी / जनजाति
(१५) " माधव तिम्सीना — गै. स. स.
(१६) " प्रमोद प्रधान — सदस्य - सचिव
(१७) " गोविन्द बस्नेत — सहजकर्ता

(५) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भए अनुसार निम्न अनुसारको आर्थिक/वित्तीय विकास समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

<u>आर्थिक/ वित्तीय विकास समिति :-</u>

(१) श्री साफिउर रहमान — संयोजक
(२) " भरत चौधरी — उप - संयोजक
(३) " नोथा गडतौला — उद्योग वाणिज्य संघ
(४) " प्रतिनिधि — जिल्ला विकास कार्यालय
(५) " " — जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
(६) " श्याम का० श्रेष्ठ — उद्योग संघ
(७) " प्रतिनिधि — को. ले. नि. का.
(८) " " — त्रि. वि. स.
(९) " " — घरेलु तथा साना उद्योग का०
(१०) " " — सीप विकास कार्यालय
(११) " " — सरकारी बैंक
(१२) " ~~प्राइभेट (निजी) / बैंक~~ — प्राइभेट बैंक
(१३) " प्रतिनिधि — जिल्ला सहकारी डिभिजन कार्यालय
(१४) " शेष राज दाहाल — गै. स. स.
(१५) " जनार्दन खनाल — अर्थविद्
(१६) " माया पकुवाल — पत्रकार
(१७) " सुभाष भट्टराई — सदस्य सचिव

(१८) श्री सुशिल कर्ण — सहजकर्ता

(६) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भएअनुसार देहाय बमोजिमको वातावरण तथा प्रकोप समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो।

(१) श्री महमद हजरत अली — संयोजक
(२) " सुशिलकुमार अग्रवाल — उप "
(३) श्रीमती दुर्गा वर्मा — फोहोरमैला व्यवस्थापन समिति
(४) श्री बुद्धिमान लिम्बु — प्रकोप व्यवस्थापन सेल
(५) " पार्थ मण्डल — गै. स. स.
(६) — जलवायु सेल
(७) श्रीमती सविता राई — पार्क समिति
(८) श्री मनोज शर्मा — वातावरण विद्
(९) " प्रतिनिधि — जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
(१०) " दिव्य मुर्तेल — नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
(११) " प्रतिनिधि — भवन विभाग
(१२) " हेमन्त नेपाल — सदस्य - सचिव
(१३) " प्रयास कुर्वी — सहजकर्ता

(७) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भएअनुसार देहाय बमोजिमको संस्थागत - विकास समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो।

~~निर्देशक सं~~ संस्थागत विकास समिति

(१) श्री विक्रम हुडाथोकी — संयोजक
(२) " रामचन्द्र कामती — उप संयोजक
(३) " केशव पोखरेल — गै. स. स.
(४) " नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एसोसियसन इकाई समिति - सदस्य
(५) " जगदिश जोशी — नागरिक समाज
(६) " शंकर गौतम — "
(७) " बन्धु कार्की — युवा समूह
(८) " हेमकुमार घिमिरे — "
(९) " धर्मराज राई — नागरिक समाज
(१०) श्रीमती सुधा रंजितकार —

(८) भद्रपुर नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने सम्बन्धमा निर्देशिकामा व्यवस्था भए अनुसार देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्देशक समिति

(१) नगर प्रमुख			संयोजक
(२) श्री महमद हजरत अली	संयन्त्र सदस्य	—	सदस्य
(३) " मोहन महर्जन	"	—	"
(४) " ज्ञान बं० बस्नेत	"	—	"
(५) " सफिउर रहमान	"	—	"
(६) " राजकुमार चौधरी	"	—	"
(७) " कान्तीलाल डंगोल	"	—	"
(८) " डम्बर वर्मा	"	—	"
(९) " सुशीलकुमार अग्रवाल	"	—	"
(१०) " विजयकुमार कुटायोकी	"	—	"
(११) " भरत चौधरी	"	—	"
(१२) " प्रमुख जिल्ला अधिकारी	— जिल्ला प्रशासन कार्यालय	—	"
(१३) " अध्यक्ष	— उद्योग वाणिज्य संघ	—	"
(१४) " "	— उद्योग संघ	—	"
(१५) " छत्र प्रसाद अधिकारी	— नागरिक समाज	—	"
(१६) " धनेन्द्र शर्मा	— "	—	"
(१७) " वीरहाङ लिम्बु	— "	—	"
(१८) " प्रमुख	— शहरी विकास विभाग डिभिजन		"
(१९) " अध्यक्ष	— खानेपानी उपभोक्ता समिति		"
(२०) " प्रमुख	— खानेपानी संस्थान		"
(२१) " "	— नापी कार्यालय		"
(२२) " "	— मालपोत कार्यालय		"
(२३) " स्था. वि. अधिकारी	— जि. वि. स.		"
(२४) " प्रमुख	— सडक डिभिजन कार्यालय		"
(२५) " ई. योगेन्द्र रंजितकार	— सदस्य सचिव		
(२६) " सुभाष महराही	— सहजकर्ता		

अनुसुची ४ (क) : विभिन्न भेला, गोष्ठिहरु तथा नगरपालिकाका विभिन्न स्थान तस्वीरहरु

तस्वीर १ : शाखा प्रमुख, राजनैतिक संयन्त्रलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम

तस्वीर २ : प्रथम नगरस्तरीय भेला, निर्देशक समिति तथा विषयगत समिति गठन

तस्वीर ३ : वडा भेलामा समस्या राख्दै स्थानीय महीला

तस्वीर ४ : नगरस्तरीय समस्या तथा संभावना टिप्दै कार्यशालामा सहभागी एक समूह

तस्वीर ५ : दीर्घकालीन सोच वारे आफ्नो समूहको प्रस्तुती गर्दै

तस्वीर ६: दीर्घकालीन सोच वारे आफ्नो सोंच राख्दै सहभागीहरु

तस्वीर ७: हाल बन्दै गरेको मेची पूल

तस्वीर ८ : विकासको ठूलो सम्भावना बोकेको झापा चोक

अनुसुची ५: विषयगत वडा स्तरीय समस्या तथा संभावनाहरु

भद्रपुर वार्ड नं. 1 को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	बाल विकास केन्द्रका लागि भवन नभएको	
२	बाल विकासमा आयाको व्यवस्था नभएको	
३	बच्चाहरुलाई खेलकुद र खाजाको व्यवस्था नभएको	
४	लक्षित वर्गलाई जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु नभएको	
५	अपांगहरुलाई सम्बन्धित निकायहरुले नसमेटेको, अपांगहरुको वर्गीकरण नभएको र सुविधा समेत नपाएको	
६	टोल विकास संस्थालाई न.पा.बाट सहयोग नभएको	
७	मजदुरहरुको ज्याला सरकारी दर रेट अनुसार नभएको	
८	मजदुरहरुलाई सीपमूलक तालिम नभएको	
९	बिरामीहरुलाई मेची अञ्चल अस्पतालले उपचार नगरी अन्य अस्पताल रेफर गरी पठाउने मात्र गरेकोले निम्न वर्गकाहरुले स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित हुनु परेको	
१०	खेलकुद तथा व्यायामशालाका लागि ठाउँ नभएको	
११	उमेरको हद पुगे पनि नागरिकता नभएकोले जेष्ठ नागरिक भत्ता नपाएको	
१२	पूर्वाधारको कमीले प्रौढ शिक्षा राम्रो नभएको	
१३	शंकर टोलमा मदरसा संचालन राम्ररी नभएको	
१४	सुकुम्बासीहरुलाई उपेक्षित गरिएको	
१५	अति विपन्न पिछडिएका वर्ग आदिलाई सीपमूलक तालिम नभएको	
आर्थिक विकास		
१		
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	जग्गा कटानको समस्या (झिलमिलिया पैनी)	
२	नाला नभएको कारण बाटो छेउमा फोहोरहरु थुप्रिने र हयूम पाइप सानो भएकोले ब्लक हुने	मेची किनार हनुमान मन्दिरछेउ
३	न.पा.ले फोहोरमैलाहरु कल्याण भूमीको वस्तीछेउमा फ्याक्ने गरेको	
४	मुख्य ड्रेन विभिन्न कारणले सानो हुँदै जम्मा हुने पानी घर घरमा पस्ने गरेको	
५	माछा मासु बिक्री गर्ने पसलहरु जथाभावी भएकोले वातावरण प्रदुषित भएको	
६	वेवारिशे लाशहरुको उचित व्यवस्थापन हुने नगरेको	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
७	खुला दिशा पिसाब गरी वातावरण प्रदुषित गरेको	शौचालयको आवश्यकता मेची किनारछेउमा (लागत सहभागिताको आधारमा)
८	व्यवस्थित शवदाह नभएकोले वातावरण प्रदुषित भएको	
९	घरको फोहोरमैला सबैले बाटोमा फ्याक्ने गरेको	
१०	गौशालाको फोहोर पानी बाटोमा निकाल्ने गरेको	
११	वृक्षारोपणको कार्यक्रम नभएको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	कल्याणभूमीमा खानेपानीको पाइप लाइन, विद्युत विस्तार नभएको	
२	झिलमिलिया पैनीमा तटबन्धन नभएको	
३	माछाहट्टीछेउ झिलमिलिया पैनीमा पूल नभएकोले आवतजावतमा कठिनाई	
४	भद्रपुर मा.वि.मा घेराबेरा नभएको कारण पढाईमा बाधा हुने गरेको	
५	विद्यालयको भवन मर्मत गरिनु पर्ने	
६	मेची नदीमा तटबन्धन नभएको	
७	विद्युतको काठको पोलहरु हटाउनु पर्ने र तारहरुलाई व्यवस्थित गर्नु पर्ने	
८	पानी निकासको लागि नालाको व्यवस्था हुनु पर्ने	
९	सार्वजनिक अतिक्रमणबाट बाटो साँघुरो हुँदै गएको	
१०	गौशालाको पश्चिमछेउबाट अमर नेपालको घर-शंकर टोल हुँदै महेशपुर निस्कने बाटो खोल्नु पर्ने	
११	महेशपुर गा.वि.स.सँग समन्वय गरी भद्रपुर (नयाँबजार) हुँदै आमगाछी झापा चौक रिङ्ग रोड बनाउनु पर्ने	
१२	सुकुम्बासी टोलको हकमा पानी विद्युतको उपलब्धता कसरी पुऱ्याउने	
१३	नयाँबजारको चारु मुखियाको घर पश्चिम नयाँ खोलिएको शकर टोल जाने बाटामा विद्युत लाइन विस्तार गर्नु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. २ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	प्रौढ शिक्षामा सहभागिता कम भएको	
२	प्रौढ शिक्षाको समय अनुकुल नभएको	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
३	मा.वि.सम्म निःशुल्क भएपनि सेवा शुल्क लिने गरेको	
४	मेची अंचल अस्पतालले सेवा नदिई रफर मात्र गर्ने गरेको	
५	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक मार्फत वितरण गर्दा लिन जाने समस्या रहेको	
६	विभिन्न आय आर्जन कार्यक्रममा बजार तथा पूँजीको अभाव रहेको	
७	आय आर्जन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन नभएको	
८	अपांगहरुको वर्गीकरणमा समस्या भएकोले सेवा सुविधा पाउन नसकेको	
९	राजवंशी भाषा लिपीबद्ध नभएको (उनीहरुको भाषामा पढाई हुने नगरेको)	
१०	खेलकुदको लागि क्लब तथा संघ संस्थाहरु नभएको	
११	हरिजन क्वार्टरमा पूर्वाधारहरु नभएको	
आर्थिक विकास		
१		
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	मेची नदीमा भारततर्फ बाँध बाँधिएको र नेपाल तर्फ मात्र बालुवा झिक्ने गरेको कारण नेपालतिर पानीको बहाव बढी भई बाढी आउने गरेको	
२	नगरपालिकाले नीतिगत रुपमा फोहोर व्यवस्थापनको व्यवस्था नगरेको	
३	सरसफाई सम्बन्धी चेतनाको अभाव रहेको	
४	लाशहरु खुला रुपमा जलाउने र गाड्ने गरेको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	काली मन्दिरछेउदेखि हरिजन क्वार्टरसम्म बाटो निर्माण नभएको	

भद्रपुर वार्ड नं. ३ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	स्कुल जान टाढा भएकोले विद्यार्थीहरुको स्कुल छाड्ने समस्या बढेको	
२	अस्पतालले विरामीहरुलाई अन्यत्र रेफर गर्ने गरेको	
३	डाक्टरहरु समयमा अस्पतालमा उपलब्ध नहुने	
४	गर्भवती महिलाको मासिक चेक जाँच गर्नु पर्ने जनचेतनाको अभाव	
५	खानेपानी शुद्ध नभएको र व्यवस्थित गर्नु पर्ने र खानेपानीको लाइन विस्तार गरिनु पर्ने	
६	खानेपानी उपभोक्तालाई हस्तान्तरण गरिनु पर्ने	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
७	शौचालय प्रयोग गर्नु पर्ने जनचेतनाको अभाव	
८	शौचालय निर्माण गर्न नसक्नु	
९	ऐलानी जग्गामा वास्तविक सुकुम्बासी पहिचान गरी जग्गा वितरण गरिनु पर्ने	
१०	बाल मन्दिरलाई बाल पार्क बनाउनु पर्ने	
११	विद्यालय सामुदायिकको अवलोकन गरिनु पर्ने	
१२	लक्षित वर्गका लागि कार्यक्रम गर्न समिति बनाउनु पर्ने	
१३	प्राथमिक विद्यालयमा स्तरमा राजवंशी भाषाको पढाई हुनु पर्ने	
१४	खेल मैदानको व्यवस्था गर्नु पर्ने	
१५	खेलकुदको व्यवस्था नभएको कारण यूवाहरु लागु पदार्थ सेवन तर्फ अग्रसर हुनु	
आर्थिक विकास		
१	कृषिको लागि सिचाईको व्यवस्था नहुनु	
२	गौचरणको व्यवस्था नहुनु	
३	दुग्ध संकलन केन्द्रको व्यवस्था नहुनु	
४	रासायनिक मल विउको सहज उपलब्ध नहुनु	
५	कृषि विकास कार्यालयबाट किसानलाई कृषक समूह गठन नगरेको र प्रोत्साहन पनि नगरेको	
६	सरकारी वित्तीय संस्थाहरुले सहज ऋण उपलब्ध नगराउनु	
७	निजी क्षेत्रका वित्तीय संस्थाहरुले बढी ब्याज लिनु	
८	चिया बालीलाई सरकारी अनुदानको रासायनिक मल उपलब्ध गराउनु पर्ने	
९	पशु विकास कार्यक्रम भेटनरी लागु नभएको	
१०	सिपमूलक तालिम नभएको र बजार व्यवस्थापन नभएको	
११	साना किसानले कृषी उपजको उचित मूल्य नपाएको	
१२	पशु हाटको व्यवस्था नभएको	
	पर्यटनको क्षेत्र धेरै भएको तर पिकनिक स्पट आदिको पहिचान हुन नसकेको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	क्याम्पस मोडदेखि एयरपोर्टको पानी घोडामाराको नम्बरी जग्गा (पैनी)मा खसाल्नाको कारणले बाढी आउनु	
२	मेची नदीको बाढी र जग्गा कटानको समस्या (करीब ६० विघा जग्गा कटान भएको)	
३	सडकको दुवै तर्फ नाला नहुनु	
४	प्रत्येक चौक चौकमा फोहोर फाल्ने कन्टेनर नभएको, भएको ठाउँमा पनि फोहोर संकलन नभएको	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
५	घरपालुवा पशुहरु सडकमा बाध्नाले दुर्घटना हुने सम्भावना बढेको	
६	छाडा कुकुर नियन्त्रण गरिनु पर्ने	
७	ल्याण्डफिल्ड साइटको जग्गा सदुपयोग नभएको	
	सडकको किनारमा वृक्षारोपण गर्ने र सोको संरक्षण उपभोक्ता मार्फत गर्ने	
भौतिक पूर्वाधार		
१	वडा नं.३ को दक्षिण सीमादेखि उत्तर हडिया खोलासम्म तटबन्धन हुनु पर्ने (मेचीनदी)	
२	भद्रपुर जनता चौकदेखि धुलाबारी रोड चौडा गरिनु पर्ने	
३	बलभद्र चौक सहित देवी वस्ती जाने बाटो चौडा गरी दुवै तर्फ पक्की नाला बनाई बैकल्पिक बाटो बनाउनु पर्ने	
४	विद्युत पोल र लाइनको विस्तार नभएको	
५	कच्ची नालालाई पक्की नाला बनाउनु पर्ने	
६	लखन कामतीको घरदेखि मेची नदी जाने बाटो ग्राभेल नभएको	
७	मेची क्याम्पस पछाडी गोपाल गिरीको घरछेउको बाटो चौडा गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. ४ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	पिछडिएका वर्गकालाई सक्षारता कार्यक्रम नभएको	
२	सरकारी विद्यालयलाई निजी विद्यालय सरह बनाइनु पर्ने	
३	पृथ्वी निमाविलाई स्तरोन्नती गराइनु पर्ने गुणस्तर नभएको	
४	विद्यालय छाड्ने विद्यार्थी बढेको	
५	छोराछोरीलाई आय आर्जनको रुपमा लिएर स्कुल जानबाट वञ्चित गराउने	
६	विषयगत शिक्षकको दरबन्दी नभएको	
७	शिक्षकको स्तरमा कमी	
८	राज्यको अन्य कार्यमा शिक्षकहरु सामेल हुनु पर्ने र आफ्नो काममा समय दिन नसक्ने	
९	व्यवसायिक तालिमको अभाव (कम्प्यूटर शिक्षा) विद्यालयमा	
१०	व्यवस्थापन समितिको संरचना निर्माणमा सुधार गरिनु पर्ने	
११	अस्पताल व्यवस्थापनमा नीतिगत सुधार गरिनु पर्ने	
१२	अस्पतालको लापरवाहीले स्थानीय जनता आक्रोशित हुनु	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१७	अस्पतालको व्यवस्थापन समितिको पदाधिकारीको न्यूनतम योग्यताको कमी	
१८	अस्पताल विकास समितिका पदाधिकारी स्थानीय हुनु पर्ने	
१९	अस्पतालको डाक्टरहरुलाई नीति नियम अनुसार काम गर्न गराउन नसकेको अस्पताल विकास समितिले	
२०	विरामीहरु प्रति डाक्टर लापरवाही हुनु र सेवाको भावना नहुनु	
२१	मनोरञ्जनका लागि पार्क नहुनु, न.पा.को जग्गामा चिल्ड्रेन पार्क बनाउनु पर्ने	
२२	महिलालाई अगाडी बढाउने ठोस कार्य योजना नभएको, सिपमूलक कार्यक्रम नभएको	
२३	यूवा युवतीहरु लागु पदार्थ सेवन तिर नलागुन भनी खेलकुद प्रशिक्षण गरिनु पर्ने र कभर्ड हल बनाउनु पर्ने	
२४	विद्यालयमा संगित र नृत्यकलाको व्यवस्थापन गरिनु पर्ने	
२५	मदिरा निषेधित क्षेत्र घोषणा गरी लक्षित वर्गका लागि आयमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
२६	जेष्ठ नागरिक भेला हुने चौतारी निर्माण गरिनु पर्ने	
२७	वडाको सबै क्षेत्रमा खानेपानीको विस्तार हुन नसकेको र गुणस्तरमा सुधार गरिनु पर्ने	
२८	पूर्ण अपांगलाई सिपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनुपर्ने	
२९	मेची अस्पताललाई मेडिकल कलेजको रुपमा विस्तार गरिनु पर्ने	
आर्थिक विकास		
१	लक्षित वर्गलाई हालसम्म कुनै सिपमूलक तालिमको व्यवस्था नभएको	
२	नगदे बाली तरकारी खेती गर्न प्रोत्साहन गर्नु पर्ने	
३	सेवा सुविधा प्रदान गर्न सक्ने संस्थालाई पर्यटनमुखी बनाउनु पर्ने	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	चोक चोकमा फोहोर संकलनका लागि कन्टेनर राखिनु पर्ने	
२	नाला सफाई नभएकोले स्रक्रमण रोग फैलिने भएको	
३	बाटोमा गाई गोरु बाध्ने गरेको	
४	शौचालय सफा गर्ने टयांक्रको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
५	वडामा कम्तीमा ४ वटा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनु पर्ने	
६	फोहोर मैला संकलन हुने नगरेको	
७	आधुनिक दमकलको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
भौतिक पूर्वाधार		
१	पृथ्वी निमाविको नयाँ भवनमा माथिल्लो तला थप गरिनु पर्ने	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
२	अर्बुद रोग निवारण संस्थाको भवन पूर्ण निर्माण गरिनु पर्ने	
३	सबै बाटोको दुवै तर्फ ढलको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
४	त्रिभुवन स्मारक पूर्व रहेको मुख्य नालालाई सफा गर्दै मेची किनारसम्म पुऱ्याउनु पर्ने र दुवैतर्फ वृक्षारोपण गरिनु पर्ने	
५	बाटोमा निर्माण सामग्री राख्न नहुने	
६	सबै बाटोहरु चौडा गरिनु पर्ने	
७	बाटोको मापदण्ड बनाउनु पर्ने	
८	त्रिभुवन स्मारकदेखि क्याम्पस र उत्तर सिमा जीवन थापाको घरछेउबाट एयरपोर्ट जाने बाटो समेतमा पक्की कलभर्ट बनाई दुइ लेनको बाटो बनाउनु पर्ने	
९	वडा नं.३ बाट आएको नाला मोहनलाल अग्रवालले बनाएको मनिदरसम्म पक्की बनाई दुवै तर्फ वृक्षारोपण गरी पैदल मार्ग निर्माण गरिनु पर्ने	
१०	सशस्त्र प्रहरी क्याम्पको दक्षिण पश्चिममा पर्ने घोडामारा पैनीले वर्षेनी भूक्षय गरेकोले मेची क्याम्पस पूर्व उत्तरदेखि दक्षिण मेचीसम्म बोल्डर तार जाली हाली तटबन्धन गरिनु पर्ने	
११	सशस्त्र प्रहरी क्याम्पसम्म खानेपानीको विस्तार गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. ५ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	लागु औषधी प्रयोग गर्नेहरुलाई पुनर्स्थापना कार्य नभएको	
२	मेची क्याम्पस, चिया बगान क्षेत्रमा लागु औषधी प्रयोग गर्नेहरु बढी जाने गरेको	
३	सरकारी अस्पतालमा नागरिक बडापत्र नभएको	
४	सामान्य औषधीहरु नगरपालिका क्षेत्रमा नपाइएको	
५	भानु प्रा.वि.व्यवस्थित नभएको	
६	विद्यालय छाड्ने प्रवृत्ति बढेको	
७	विद्यालयमा कोठा सानो भएको	
८	सभाहल नभएको	
९	विद्युत, खानेपानीको अभाव रहेको विद्यालयमा	
१०	सुत्केरी उपचार निःशुल्क हुन्छ भन्ने चेतना विपन्न वर्गमा नभएको	
११	सुकुम्बासीलाई आवास, स्वास्थ्य, शिक्षा आदि क्षेत्रमा अभाव रहेको	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१२	खेलकुदमा आवश्यक लगानी नभएकोले यूवाहरु कुलतमा लागेको	
१७	मेची रंगशालाको व्यवस्थापन राम्ररी नभएको	
१८	प्लाष्टिकको प्रयोगले नकारात्मक प्रभाव पारेको	
१९	वडामा रहेको मन्दिरको संरक्षण नभएको	
२०	व्यवस्थित नाला नभएको	
२१	महिला संघ संस्थाहरुको अभिलेख राखी तिनीहरुलाई प्रोत्साहित नगरिएको	
२२	वडाका बाटोही कालोपत्रे नभएको	
आर्थिक विकास		
१	प्लटिंगले गर्दा कृषि योग्य जग्गा घट्दै गएको	
२	ऋण प्रवाह गर्ने सरकारी बैंकको प्रक्रिया लोमा र कठिन भएको	
३	निजी बैंकहरुले ब्याज बढी लिने गरेको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	शौचालय सफा गर्ने टयांक्रको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
२	पानी निकासाको उचित व्यवस्था नभएको	
३	वातावरण संरक्षणका लागि वृक्षारोपण नभएको	
४	सक्सन टेयांकबाट शौचालय सफा गर्दा न.पा.कर्मचारीबाट अवरोध आएको	
५	विभिन्न किसिमका औषधीहरु छर्कन कार्य नभएको	
६	घोडामारा पैनीमा आएको बाढीले सुकुम्बासी टोल डुबानमा परेको	
७	ओभरलोड गाडीको कारण बाटो बिग्रेको	
८	खुला स्थानहरुमा दिशा पिसाब गर्ने गरेको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	निर्माण कार्य सम्पन्न भए पश्चात संरक्षण नभएको	
२	निर्माण कार्य राम्रो नभएको चाडै बिग्रने गरेको	
३	सुकुम्बासी टोलमा सडक बत्ती नभएको	
४	वडा स्तरमा योजना निरीक्षण समिति नभएका	
५	खानेपानी उपभोक्ता समितिको खानेपानी विस्तार योजनामा न.पा.ले सहयोग नगरेको	
६	न.पा.र अन्य सरोकारका कार्यालयहरु बिच समन्वय नभएको	
७	बाटोहरु साँघुरो भएको	
८	वडाका सम्पूर्ण ठाउँमा ढलका निकासा नभएको	
९	घोडामारा पैनीमा पक्की पूल नबनेकोले यातायातमा समस्या	

भद्रपुर वार्ड नं. ६ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	सार्वजनिक शौचालय नभएको (मेघा टोल पश्चिम, चुलाई बस्ती)	
२	बाल विकास केन्द्र हुनु पर्ने	
३	मेची राजमार्गछेउ सार्वजनिक शौचालय बनाउनु पर्ने	
४	खानेपानी उपभोक्ता समितिको क्षमता बढाउनु पर्ने	
५	सुकुम्बासीहरुलाई घरबासको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने	
६	अति विपन्न भनी परिभाषित गरिएकाहरुलाई राहत उपलब्ध गराउनु पर्ने	
७	सामुदायिक भवनको व्यवस्था हुनु पनेर्ए	
८	प्रौढ कक्षा शुरु गर्नु पर्ने	
९	छाडा गाई वस्तु नियन्त्रण गरिनु पर्ने	
१०	बाल बालिका र महिलाहरुलाई मासिक स्वास्थ्य परिक्षण गरिनु पर्ने	
११	मेघा टोल र चुलाई टोलमा विद्यालय छाड्ने समस्या	
१२	धार्मिक संस्थाहरुलाई सहयोग नभएको	
आर्थिक विकास		
१	सहकारी संस्थाहरुलाई सक्रिय बनाइनु पर्ने	
२	कृषि विकास कार्यालय मार्फत कृषक समूह गठन नभएको	
३	बैंकहरुबाट प्रदान गरिएको ऋण सही सदुपयोग नभएको	
४	व्यवसायिक मूलक सीपमूलक तालिमको आवश्यकता र बजारको व्यवस्थापन	
५	खाद्य पसलको समस्या	
६	कुखुरा तथा बाख्रा पालनमा जोड दिनु पर्ने	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	सडकमा पशु जनावर बाध्ने र गोबर थुपार्ने गरेको	
२	अधिकांश सडकमा नाला नभएको र भएको पनि निकासका लागि उपयुक्त नभएको	
३	निर्मल स्टोरछेउको ढलको सरसफाई नभएको	
४	प्लटिंगको मापदण्ड तथा पूर्वाधार नभएको कारण नालाको समस्या आएको	
५	फोहोरमैलाको व्यवस्थापन गरिनु पर्ने	
६	ठाउँ ठाउँमा फोहोर संकलन गर्ने कन्टेनरको व्यवस्था नभएको	
७	फोहोरमैला संकलन गरी मल बनाउने प्रविधी नभएको	
८	न.पा.को ऐलानी जग्गा घेराबारा गरी वृक्षारोपण गरिनु पर्ने	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
९	औद्योगिक प्रदुषण सम्बन्धी जनचेतनाको आवश्यकता	
१०	सडकमा निर्माण सामग्री थुपार्ने समस्या	
भौतिक पूर्वाधार		
१	सबै सडकहरुमा ढल निर्माण तथा व्यवस्थापन	
२	चन्द्रगढी चौकदेखि जाने नाला सानो भएकोले त्यसलाई व्यवस्थित गरिनु पर्ने	
३	जनआन्दोलन चौकदेखि सगरमाथातर्फ जाने सडक चौडा गरिनु पर्ने	
४	चन्द्रगढीमा बस स्टेण्ड नभएको	
५	बाटोमा स्पीड ब्रेकरको आवश्यकता	
६	जनआन्दोलन चौकदेखि बाबुराम कोइरालाको घर हुँदै पोखरेल टोल ातर्फ जाने सडक चौडा गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. ७ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	प्रौढ शिक्षा निरन्तर सुचारु रुपले चल्न नसकेको	
२	विपन्न वर्गका बालबालिकाहरु विद्यालय जान नसकेको	
३	साझा रुपमा संचालित देवकोटा स्मृति भवन (भद्रपुर १३) मा खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था नभएको	
४	प्राथमिक उपचार केन्द्र नभएको	
५	बाल बालिकाको लागि बाल उद्यान नभएको	
६	गोरु हाट हटाउनु पर्ने, उक्त मैदानको उचित रुपमा प्रयोग हुन नसकको	
७	मादक पदार्थ सेवन तथा बिक्री वितरण खुला भएकोले विभिन्न प्रकारका सामाजिक विकृतिहरु बढेको	
८	आर्थिक रुपले विपन्न वगृमा चेतनाको कमीको कारण सामाजिक विषयहरुमा पहुँच नपुगेको	
९	विभिन्न लक्षित वर्गमा जनचेतनाको कमीले सहभागिता कम हुने गरेको	
१०	वडामा सामुदायिक भवन नभएको	
११	वडामा पुस्तकालय नभएको	
१२	स्वास्थ्य सम्बन्धी सामान्य तालिम नभएको	
आर्थिक विकास		
१	आय आर्जन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन नगरिएको (मैनबत्ती, सिलाई	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
	कटाई तालिम)	
२	उन्नत बीउ बिजन, रासायनिक मलको अभावल कृषि कार्यमा कमी आएको	
३	मौसमी तरकारी खेती सम्बन्धी तालिमको अभाव	
४	बाटोमा तरकारी तथा अन्य पसल राख्नृ समस्या	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	सम्पूर्ण वडामा पानीको निकासा नभएको	
२	कलभर्टहरु पुरिएको	
३	मेची राजमार्गमा नालाको व्यवस्था नभएको	
४	सरसफाईको अभाव (फोहोर संकलन हुने नगरेको)	
५	फोहोर संकलनका लागि कन्टेनर नभएको	
६	खुला क्षेत्रमा दिशा तथा पिसाब गर्ने गरेको	
७	सेफ्टी टयांक सफा गर्ने मेशीनको अभाव निजी क्षेत्रकाले बढी भाडा लिने गरेको	
८	महामारी सम्बन्धमा जनचेतनाको अभाव	
९	भुस्याहा कुकुरको टोकाईबाट रेबिज रोगको समस्या बढेको	
१०	प्लाष्टिकको झोलाको अत्याधिक प्रयोगले वातावरण प्रदुषित भएको	
११	खानेपानीको धारा व्यवस्थित नभएको	
१२	बोतल आदि पोको पारी नालाहरुमा फ्याक्ने गरेको	
१३	सडक छेउमा वृक्षारोपण नभएको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	मेची राजमार्ग निर्माण तथा मर्मत गर्नमा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय नभएको र सम्बन्धित निकायले पनि नगरेको	
२	बाटोको छेउमा नाला नभएको	
३	न.पा. र सम्बन्धित निकायको कार्य क्षेत्र निश्चित नभएको	
४	नाला र सडक अतिक्रमण भएको	
५	वडाका साथै नगरका बाटोहरुको मापदण्ड नभएकोले समस्या भएको	
६	प्लटिंग गरिएको जग्गाको बाटोको मापदण्ड निर्धारण भएकोले समस्या आएको	
७	मापदण्ड पुरा नगरी घर निर्माण हुने गरेको र नक्शा पास समेत हुने गरेको	

भद्रपुर वार्ड नं. ८ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	साक्षरता कार्यक्रम व्यवस्थित हुनु पर्ने	
२	अभिभावकहरुमा शिक्षा सम्बन्धी जनचेतना बढाउनु पर्ने	
३	स्वास्थ्य चौकी वडामा नभएको	
४	स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन नभएको	
५	सामाजिक सुरक्षाको भत्ता घर दैलामा नै पाउनु पर्ने	हाल बैंकबाट वितरित
६	मुस्लिम चाड मनाउन ठाउको अभाव भएको	
७	मन्दिर मठ (धार्मिक स्थलहरु)को संरक्षणका लागि आर्थिक अभाव	
८	सामुदायिक भवन खुला भएकोले व्यवस्थित नभएको	
९	महिला माथि दुर्व्यवहार हुने गरेको (मादक पदार्थ सेवनबाट)	
१०	महिला तथा पुरुषहरुलाई सिपमूलक तालिमको अभाव	
११	महिला विकास तथा सिप विकास तालिम कार्यालयले गर्ने कार्यक्रमहरुको जानकारी नगरपालिकामा नभएको	
१२	खुला दिशा पिसाबलाई निरुत्साहित गर्नु पर्ने	
आर्थिक विकास		
१	वित्तीय संस्थाहरुमा आर्थिक विपन्न वर्गको पहुच नभएको	
२	उत्पादित सामग्रीको लागि बजारको व्यवस्थापन	
३	लघु ऋणको कार्यक्रम नभएको, सहकारी दर्ता नभएको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	जग्गा कटानको समस्या (झिलमिलिया पैनी)	
२	डुबान हुने गरेको	
३	झिलमिलिया पैनीमा तटबन्धन नभएको	
४	फोहोरमैला बाटो, खोला पैनीमा फाल्ने गरेको	
५	फोहोर उठाउने काम नभएको	
६	प्लाष्टिक मूक्त क्षेत्र बनाउनु पर्ने	
भौतिक पूर्वाधार		
१	सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण	
२	मन्दिरको जग्गा अतिक्रमण	
३	शिव मन्दिरमा धार्मिक कार्यक्रम गर्न हलको निर्माण गरिनु पर्ने	
४	प्लटिङ्गलाई व्यवस्थित गर्नु पर्ने	
५	बाटोहरु ग्राभेल र पिच गर्नु पर्ने	
६	राजदेवको घरदेखि भानु चौकसम्मको बाटो चौडा र नाला निर्माण गर्नु पर्ने	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
७	मुल राजमार्गबाट जगदम्बा फैक्ट्री जाने बाटो चौडा गरिने पर्ने नाला सहित	
८	अवला चित्र मन्दिरदेखि शिव मन्दिर हुँदै आरती पन्तको घरसम्मको बाटो चौडा गरिनु पर्ने नाला सहित	
९	मेजर गुरुंगको घरदेखि पूर्व आउने बाटोमा खानेपानी विस्तार हुनु पर्ने	
१०	विद्युतको पोल र तारहरु व्यवस्थापन गरिनु पर्ने	
११	टेलिफोनको मेन होल बिच बाटोमा भएकोले व्यवस्थापन गरिनु पर्ने	
१२	आवास क्षेत्रको रुपमा विकसित गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. ९ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	अस्पतालबाट बिरामीहरु अन्यत्र रेफर गर्ने गरिएको (प्राइभेट अस्पतालमा)	
२	दरबन्दी अनुसारको डाक्टर, नर्स नभई तल्लो श्रेणीकाले काम गर्ने गरेको	
३	निःशुल्क वितरण गरिने औषधीहरु सरोकारवालाले पहुँचको अभावले नपाउने गरेको	
४	मेडिकल वार्डमा शौचालयको व्यवस्था नभएको	
५	स्वास्थ्य क्षेत्र व्यापारिकरण भएको	
६	अस्पताल व्यवस्थित नभएको	
७	सार्वजनिक टेलिफोन बुथ नभएको	
८	सामाजिक सुरक्षा भत्ता घर दैलोमा दिने व्यवस्था गरिनु पर्ने	
आर्थिक विकास		
१	पिछडिएका विपन्न, अशिक्षित तथा अन्य महिला पुरुषलाई रोजगारका लागि विभिन्न व्यवसायिक तालिम तथा बजारको व्यवस्थापन	
२	शिक्षा सम्बन्धी पूर्वाधार नभएका	
३	यातायातको साधन रिक्सा मात्र भएको र रिक्साको दर रेट अनियमित भई बजारमा सेवाग्राहीहरु कम आउने	
४	खाद्य तथा उपभोग्य वस्तुहरुको दर रेट अनियन्त्रित रुपमा वृद्धि भएको र अनुगमन नभएको	
५	सहुलियत दरमा खाद्यन्नहरुको आपूर्ति नभएको	
६	अखाद्य वस्तुहरु मिसावट हुने गरेको	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
७	धितो नहुनेहरुले ऋण लिन नसकेको (भाडामा बसी खुद्रा पसल गर्ने हरु) बैंकबाट सुलभ रुपमा र समूहबाट सुपथ रुपमा ऋण लिन नसकेको)	
८	सीमा पारीबाट आउने साना व्यापारीहरुलाई विभिन्न किसिमका कर दस्तुर लिने गरेको	
९	बाढी आएको समयमा नाउमा निर्धारित दर रेट भन्दा बढी शुल्क लिने र सुरक्षा निकाय तथा अन्यहरुले पनि विभिन्न नाममा पैसा लिने गरेको	
१०	न.पा.ले लगाउने सेवा शुल्क करमा एकरुपता नभएको (बाँसे पुल, ठेक्कामा संचालित हाट बजार सेवा शुल्क)	
११	न.पा.ले लगाएको पटके सवारी करमा निर्धारित दर रेट भन्दा बढी कर लिने गरेको (विदेशी सवारी साधनहरुमा)	
१२	स्थायी पसलेहरुको अगाडी अस्थायी रुपमा पसल थापी दिदाँ स्थायी पसलहरुलाई मार्का परेको	
१३	स्थायी पसलहरुले राखेको बाटोको पेटीमा राखेको सामानहरुको हाट बजार सेवा शुल्क लिने गरेको (कुनै कुनै व्यापारीसँग)	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	बजार क्षेत्रका व्यापारीहरुले बाटोमा पाल टाँगेर, पेटीमा पसल गरेर बस्नाले आवत जावतमा बाधा परेको	
२	रिक्सा, साइकल गाडी आदिको पार्किंगको व्यवस्था नभएको	
३	नालाको उचित व्यवस्था नभई दुर्गन्धित हुने गरेको	
४	फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी गोष्ठीमा दिएका सुझावहरु कार्यान्वयन नभएको	
५	फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी गोष्ठीमा वडाका सम्पूर्णलाई समावेश नगरिएको (बंगाली टोलका)	
६	पुरानो सिनेमा हल जाने बाटोको नालालाई पटक पटक मर्मत नगरी स्थायी रुपले बनाउनु पर्ने	
७	फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना वृद्धि नभएको	
८	नगरपालिकाको फोहोर उठाउने समयको जानकारी गराउनु पर्ने	
९	धाख्वा मैदानदेखि मेनरोडसम्मको पुरानो नाला पुरिएको	
१०	मेन ड्रेनको पानी पास नभएको (नाला अतिक्रमणले गर्दा नाला सानो भएको, माटोले पुरिएको)	
११	वर्षा याममा पानीको पाइप फुटी फोहोर पानी आउने गरेको	
१२	सेफ्टी ट्यांकी नभएका घरबाट फोहोर नालामा फ्याक्ने गरेको	
१३	भूकम्प सम्बन्धी सचेतना नभएको	
१४	दमकल जान नसक्ने (ब्रगाली टोलमा) बाटो सानो भएको	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१५	मूल बाटोहरुमा स्पीड ब्रेकर नभएको	
१६	वृक्षारोपण गरिनु पर्ने	
भौतिक पूर्वाधार		
१	जोधानीको घरदेखि पुरानो माछा हटीको बाटो चौडा गरिनु पर्ने	
२	अरुण मित्तलको घरदेखि गौतम बुद्ध हुँदै शारदा निमाविसम्मको बाटो चौडा गरिनु पर्ने	
३	बाटोलाई वन वे को रुपमा लानु पर्ने	
४	गुद्री पटी भित्रको बाटो व्यवस्थित गरिनु पर्ने	
५	विजुलीको काठको पोल पुरानो भएकोले दुर्घटना हुने भएको हुँदा व्यवस्थित गरिनु पर्ने	
६	अवला सिनेमा हलदेखि झिम्की चोकसम्मको बाटोमा विद्युत लाइन नभएको	
७	प्रहलाद धानुकाको घरदेखि ओम गोयलको घर जानेबाटोमा विद्युत लाइन नभएको	
८	टेलिफोनका तारहरु व्यवस्थित नभएको	
९	विद्युत महसुल बुझाउनमा असुविधा भएको	
१०	टाउन हल बनाउनु पर्ने	
११	नालाहरुमा स्लायब निर्माण गरिनु पर्ने	
१२	नगर बस संचालन गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. १० को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	बाल विकास कार्यक्रम नभएको	
२	विद्यालय जान असहज भएको	
३	आर्थिक अवस्थाका कारण शिक्षा आर्जनमा कमी आएको	
४	वडामा स्वास्थ्य चौकी नभएको	
५	खेल मैदान नभएको	
६	वडामा सामुदायिक भवनको अभाव भएको	
७	एकल महिला, संक्रमित पुरुष, महिला, अपांग आदिमा विभिन्न समस्याहरु रहेको	
८	लागु औषधी प्रयोगको समस्या रहेको	
९	मजुदर तथा सतार वर्गमा महिला हिंसा बढी रहेको मादक पदार्थ सेवन गरी	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१०	सतार जातीको लोक संस्कृति लोप हुँदै गई रहेको	
११	सतार जातीको बसोबास स्थायी नभएको	
१२	सतार जातीमा चिहान घाटको अभाव रहेको	
१७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकबाट वितरण गर्दा लिन जाने समस्या भएको	
१८	चन्द्रगढी ५ मा रहेको जेराइटिक सोसाइटी नामक वृद्ध सेवा केन्द्र व्यवस्थित रुपमा संचालन हुन नसकेको	
१९	अपांगता परिचय पत्र वितरण सजिलो नभएको	
२०	वडामा रहेको जनशक्तिहरु विभिन्न कारणले पलायन हुँदै गई रहेको	
आर्थिक विकास		
१	कृषि क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न तालिमहरुको व्यवस्था नभएको	
२	वैज्ञानिक ज्ञानको अभावले कृषिको उत्पादन बढाउन नसकिएको	
३	सरकारी बैंकमा वडावासीको पहुँच कम भएको र निजी बैंकमा व्याज बढी भएको	
४	वडामा बजार नभएको	
५	कृषि कार्यको लागि सिंचाईको अभाव रहेको	
६	महिलाहरुलाई सिपमूलक तालिमको अभाव रहेको	
७	टोल विकास संस्थाको प्रबर्द्धनमा न.पा.ले सहयोग नगरेको	
८	पशुपालन, मल आदिको व्यवस्थापन नभएको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	हडिया खोलामा बाढी आई डुबान तथा कटान दुवै हुने गरेको	
२	प्लटिंग तथा एयरपोर्टको कारण नाला बन्द भै बाढी आउने समस्या रहेको	
३	छाडा पुश, बंगुर पालनले वडामा स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या आएको	
४	पेनीहरुमा विष हालेर माछा मार्ने गरेको	
५	खुला स्थानहरुमा दिशा पिसाब गर्ने गरेको (सुकुम्बासी र सतार बस्तीमा)	
६	सरकारी तथा ऐलानी जग्गाको संरक्षण नभएको	
७	बाल उद्यान नभएको	
८	खुला स्थानहरुमा दिशा पिसाब गर्ने गरेको	
९	फोहोर व्यवस्थापनमा समस्या रहेको	
१०	हरियाली क्षेत्र नभएको	
११	भुस्याहा कुकुर बढ्दै गएको	
भौतिक पूर्वाधार		

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१	विद्यालय, क्याम्पस जान बाटोको अभाव रहेको	
२	वडा विभाजन नमिलेको	
३	वडाको बाटोहरु साँघुरो भएको	
४	प्लटिंग को लागि मापदण्ड तथा नीति नभएको	
५	विद्युत पोल लडी तार झुण्डिएर घर घरमा करेन्ट जाने गरेको	
६	सडक बत्तीको व्यवस्थापन राम्रो नभएको	
७	विद्युत, टेलिफोन पोल लडी तार झुण्डिएकोले यातायात संचालनमा अभाव	
८	घोडामारा पैनीमा पक्की पूल नबनेकोले यातायातमा समस्या	
९	एयरपोर्टले बाटो अधिग्रहण गरेको हुँदा आवतजावतमा समस्या	
१०	बाटो अतिक्रमण भई सानो भएको	
११	गेष्ट हाउसको स्तरोन्नती नभएको	
१२	एयरपोर्टले बाटो अधिग्रहण गरेको हुँदा आवतजावतमा समस्या	

भद्रपुर वार्ड नं. ११ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	बाल विकास केन्द्रको अभाव	
२	प्रौढ शिक्षा व्यवस्था नभएको	
३	खुला दिशा पिसाब मुक्त क्षेत्र बनाउनु पर्ने (व्यक्तिगत शौचालय निर्माण)	लागत सहभागितामा
४	विपन्न वर्गका आर्थिक अवस्था कमजोर भएकालाई सिपमूलक तालिमको व्यवस्था	
५	विभिन्न संघ संस्थालाई नेतृत्व विकास, योजना तर्जुमा, करेसा बारी सम्बन्धी तालिम	
६	सामाजिक सुरक्षाको भत्ता घर दैलोबाट नै वितरण गरिनु पर्ने	हाल बैंकबाट वितरण भैरहेको
७	अपांगताको वर्गीकरण नभएको	
८	समूह पहिचान गरी तालिमको व्यवस्था गरिनु पर्ने	
आर्थिक विकास		
१		
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	छाडा पशु, निर्माण सामग्रीहरु बाटोमा राख्नाले समस्या आएको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	बाटो क्रस गरी गाडिएको विद्युत पोलहरुलाई व्यवस्थित गरिनु पने	
२	नालाको उचित व्यवस्था नभएको	
३	सगरमाथा चौकदेखि गायत्री मन्दिर हुँदै विजुली अफिस जाने बाटो र सगरमाथा चौकदेखि गायत्री मन्दिर हुँदै गार्मेन्ट चौकसम्म जाने बाटोको नाला व्यवस्थित गरी बाटो फराकिलो गर्नु पर्ने	
४	नयाँ विस्तार गरिएको विद्युत लाइन दुइ फेजको भएकोले तीन फेजको बनाउनु पर्ने	
५	बाटोको मापदण्ड छाडी विद्युत लाइन र खानेपानीको पाइप विस्तार गरिनु पर्ने	

भद्रपुर वार्ड नं. १२ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	सिपमूलक तालिमको कार्यक्रम नभएको	
२	प्रौढ शिक्षा व्यवस्था नभएको	
३	गृहिणी शिक्षा कार्यक्रममा विद्यार्थीहरुको संख्या कम भएको	
४	गौतम बुद्ध प्रा.वि.मा खेल मैदानको अभाव रहेको	
५	गौतम बुद्ध प्रा.वि.को स्तरवृद्धि गरी नि.मावि. बनाउनु पर्ने	
६	बाल विकासमा पढाउने शिक्षिकाहरुको तलब अति कम भएको	
७	अञ्चल अस्पतालले बिरामीहरुलाई रेफर मात्र गर्ने गरेको	
८	नगरका स्वयंसेविकाहरुले सेवा सुविधा नपाएको	
९	सिपमुलक तालिम पाएकाहरु पनि प्राविधिक रुपमा दक्ष नभएको	
१०	नागरिकता नभएकाले जेष्ठ नागरिक भत्ता नपाएको	
११	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकले वितरण गरेकोमा बैंकमा भत्ता लिन जाने समस्या	
१२	लक्षित वर्गमा वास्तविकता पहिचान गरी कार्यक्रमहरु लागु हुने नगरेको	
आर्थिक विकास		
१	उद्योग संचालनका लागि जग्गा नभएको	
२	ठूला मेशीनरी सामान ढुवानी लोड, अनलोड गर्ने समस्या भएको	
३	पेटीहरुमा लाग्ने बजार व्यवस्थित नभएको	
४	वित्तीय लगानीको समस्या रहेको	
५	ज्याला मजदुरी निकै कम रहेको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	सार्वजनिक शौचालय जीर्ण भएकोले समस्या	
	आर्थिक विपन्नताको कारणले शौचालय बनाउन नसकेको र चेतनाको कमीले प्रयोग पनि गर्ने नगरेको	
	छाडा पशुपालन सुँगुर पालनले गर्दा वातावरण दुषित भएको	
	नाला पुरिनाले पानी निकासा नभएको	
	घर नक्शा पास गर्दा नालाको स्थिती हेर्ने नगरेको	
	भद्रपुर पुस्तकालयदेखि बजारसम्मको नाला नक्शामा भएपनि नखोलिएको	
	खाली जग्गाहरुमा वृक्षारोपण नभएको	
भौतिक पूर्वाधार		

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
१	बसपार्कदेखि गिरी चौक र बसपार्कदेखि गुप्ता मिल हुँदै झापा चोकसम्मको बाटो साँघुरो भएको	
२	अबला चित्र मन्दिरदेखि झिम्की चौकसम्मको बाटो साँघुरो र कच्ची भएको	

भद्रपुर वार्ड नं. १३ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	विपन्न वर्गका बालबालिकाहरुले बिचै विद्यालय छाड्ने गरेको	
२	प्रौढ, महिला, बाल शिक्षा नभएको	
३	शिक्षा सम्बन्धी जनचेतनाको अभाव रहेको	
४	स्वास्थ्य शिविर संचालन नभएको	
५	मेची अञ्चलमा बिरामी जचाउन झन्झटिलो हुने गरेको	
६	न.पा.बाट संचालित स्वास्थ्य केन्द्रको जानकारी नभएको	
७	खेलकुद मैदानको अभाव रहेको	
८	बाल मजदुरको समस्या रहेको	
९	चेतनाको कमीले लक्षित समूहले आफ्नो धारणा व्यक्त गर्न नसकेको	
१०	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकबाट वितरण गर्दा लिन जाने समस्या भएको	
११	लागु औषधीको पैयोग बढ्दै गएको	
१२	अपांगहरुले सेवा सुविधा पाउन नसकेको	
१७	देवकोटा स्मृति भवन सामुदायिक भवनको रुपमा प्रयोग भएतापनि आधारभूत पूर्वाधारहरु (खानेपानी, विद्युत, शौचालय) को अभाव रहेको	
१८	मेची अञ्चल अस्पतालमा डाक्टर नपाउने समस्या रहेको	
आर्थिक विकास		
१	सिपमुलक तालिमहरु संचालन भएको	
२	लगानीको व्यवस्था नभएको	
३	ऋण लिएतापनि समुचित उपयोग नभएको	
४	टोल विकास संस्थाको प्रबर्द्धनमा न.पा.ले सहयोग नगरेको	
५	सिप विकास तालिम केन्द्रबाट पर्याप्त मात्रामा सिप प्रदान नगरेको	
६	वार्ड स्तरमा पशु सेवा नभएको	
७	पशुपालन सम्बन्धी तालिमको अभाव रहेको	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	झिलमिलिया पैनीमा बाढी आई कटान हुने गरेको	
२	झिलमिलिया पैनीमा फोहोर फ्याक्नाले प्रदुषण हुने गरेको	
३	झिलमिलिया पैनीमा ढल बगाउने गरेको	
४	न.पा.ले फोहोरमैला उठाउने नगरेको	
५	नाला थुनिएर डुबान हुने गरेको	
६	फोहोर संकलनका लागि कन्टेनर नभएको	
७	बंगाली टोलछेउको नाला अतिक्रमण भै नाला साँघुरो भएकोले डुबान हुने गरेको	
८	सडक छेउ वृक्षारोपण नभएको	
९	होटल सिटी गार्डेनबाट माइक बजाई ध्वनी प्रदुषण हुने गरेको र त्यहाँबाट निस्कने फोहोर बाटोछेउ फ्याक्ने गरेको	
१०	मेची राजमार्गमा बढी हर्न बजाएर सवारी साधनबाट ध्वनी प्रदुषण हुने गरेको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	बाटो साँघुरो भएको	
२	नालाहरु नभएको	
३	टोलहरुमा विद्युत पोल र खानेपानी विस्तार नभएको	
४	पक्की नाला नभएकोले पानी निकासामा समस्या हुने गरेको	
५	प्लटिंगको कारण पैनी, नाला, बाटो अतिक्रमण भएको	
६	मेची राजमार्गको अवस्था अति जीर्ण भएकोले दुर्घटनाको सम्भावना बढेको	
७	विद्युत, टेलिफोन पोल लडी तार झुण्डिएकोले यातायात संचालनमा अभाव	

भद्रपुर वार्ड नं. १४ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	बाल विकास शिक्षा नभएको	
२	प्रौढ शिक्षामा पुरुषले चासो नलिएको, महिलाको सहभागिता न्यून हुने गरेको	
३	खानेपानीका लागि ट्यूवेलमा निर्भर भएकाले पानीमा आर्सेनिक भएकोले खानेपानीको समस्या	

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
४	खुला जग्गामा पानी जम्ने गरेकोले मच्छर तथा अन्य किराहरुको टोकाईबाट बिरामी हुने समस्या	
५	मेची अञ्चल अस्पतालको हरेक क्षेत्रमा सुधार नभएको	
६	महिलालाई सिपविकास सम्बन्धी कुनै कार्यक्रम नभएका	
७	वडामा सामुदायिक भवनको अभाव रहेको	
८	अपांगता वर्गीकरणका लागि चेतनाको अभाव	
९	खेलकुद मैदान नभएको	
१०	नगर स्तरीय खेलकुद धेरै समयदेखि नभएको	
११	सतारको जातीको उत्थानका लागि कुनै कार्यक्रम नभएको	
आर्थिक विकास		
१	खेती योग्य भूमी बाँझो रहेको	
२	आधुनिक खेती प्रविधिको जानकारी नभएको	
३	दुग्ध बजारको अभाव रहेको	
४	व्यापारका लागि सहज रुपमा ऋण उपलब्ध हुन नसकेको	
५	उद्योग संचालनका लागि थ्रि फेज लाइन नभएको	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	झिलमिलिया पैनीमा बाढी आई कटान हुने गरेको	
२	झिलमिलिया पैनीमा फोहोर फ्याक्नाले प्रदुषण हुने गरेको	
३	वडाका बाटोहरुमा नालाको समस्या रहेको	
४	पैनीको जग्गा अतिक्रमण भएको	
भौतिक पूर्वाधार		
१	सगरमाथा चौक, फूलबारी टोल हुँदै वेदाश्रम जाने बाटो चौडा नभएको	
२	एमरल्ड एकाडमीबाट फूलबारी टोला जाने बाटोको स्तरोन्नती नभएको	
३	टोलहरुमा विद्युत पोल र खानेपानी विस्तार नभएको	

भद्रपुर वार्ड नं. १५ को वडा भेलाबाट आवधिक योजना तयारीका लागि छनौट भएका समस्याहरु

क.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
सामाजिक विकास		
१	बीपी स्मृति भवनको आवश्यकता	
२	पुस्तकालयको आवश्यकता	

क्र.सं.	समस्याको विवरण	कैफियत
३	खेलकुद र सास्कृतिक कार्यक्रम गर्न कभर्ड हलको आवश्यकता	
४	महामारी नियन्त्रण नभएको (औलो)	
५	मेची अञ्चल अस्पताल हाता भित्र सरसफाईको व्यवस्था नभएको	
६	महिला लक्षित समूहका लागि वडामा समिति बनाउनु पर्ने सगरमाथा चौकमा	
७	बाल मन्दिरको संरक्षण, खुला सदस्यताको व्यवस्था हुनु पर्ने	
८	बाल मन्दिरलाई न.पा.ले संरक्षणको दायित्व लिनु पर्ने	
९	मेची क्याम्पसको स्तरोन्नती गर्दै लानु पर्ने	
१०	बाल मन्दिरलाई बाल पार्क बनाउनु पर्ने	
११	विद्यालय सामुदायिकको अवलोकन गरिनु पर्ने	
१२	लक्षित वर्गका लागि कार्यक्रम गर्न समिति बनाउनु पर्ने	
आर्थिक विकास		
१	सगरमाथा चौकको बजारलाई त्यही छेउछाउ व्यवस्थापन गरिनु पर्ने	
वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन		
१	खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणा गरिनु पर्ने	
२	मेची अञ्चल अस्पताल हाता भित्र सरसफाईको व्यवस्था नभएको	
३	सगरमाथा चौकमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनु पर्ने	
४	सुगुर पालन तथा माछा मासु पसललाई व्यवस्थित गरिनु पर्ने	
५	बाटोको किनारमा वृक्षारोपण गरिनु पर्ने	
६	सार्वजनिक स्थलहरुमा अनिवार्य र्वक्षारोपण गरिनु पर्ने	
७	प्रकोपको पूर्व तयारी कार्यक्रम गर्नु पर्ने	
भौतिक पूर्वाधार		
१	बाटोको दुवै तर्फ ढल तथा नालाको व्यवस्था हुनु पर्ने	
२	बाटोको स्तरोन्नती तथा चौडा गरिनु पर्ने	
३	आवास क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनु पर्ने (भौतिक पूर्वाधारको विकास गरिनु पर्ने)	
४	विद्युत खानेपानीको पाइप तथा लाइनलाई व्यवस्थित गरिनु पर्ने	
५	जग्गा प्लटिङ्गको मापदण्ड बनाइनु पर्ने	
६	स्पीड ब्रेकर राख्नु पर्ने	
७	मेची क्याम्पस पछाडी गोपाल गिरीको घरछेउको बाटो चौडा गरिनु पर्ने	
८	सगरमाथा चौकमा घण्टाघर निर्माण गरिनु पर्ने	
९	भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारी न.पा.ले वडामा गराउनु पर्ने	

अनुसुची ५ (क) : संकलन गरिएका केही द्वितीय तहका तथ्यांक

तलिका :वडागत रुपमा क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.) वितरण

वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	जम्मा
क्षेत्रफल	१।७८	०।६५	१।६८	०।८२	१.।४४	०।४१	०।२४	०।३७	०।१६	१।१३	०।६४	०।३४	०।१९	०।३३	०।४३	१०।६१

स्रोत: आधार नक्शा, श.वि.भ.नि.वि.

तलिका :वडागत रुपमा जनसंख्या वितरण

वडा	२०५८			२०६५		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	९०१	९०५	१८०६	१०८४	१०४४	२१२८
२	६३४	५३८	११७२	५४९	५११	१०६०
३	८४५	७७६	१६२१	९३४	९४५	१८७९
४	६८१	६७३	१३५४	४३१	४७९	९१०
५	८४५	८४७	१६९२	९८५	१००६	१९९१
६	६६०	६८२	१३४२	६३३	६१८	१२५१
७	२३२	२४२	४७४	२३५	२३७	४७२
८	७७४	७६२	१५३६	७४४	७३७	१४८१
९	७५९	७१९	१४७८	८२२	८४५	१६६७
१०	३७८	३३६	७१४	३२४	३०३	६२७
११	५५०	७०१	१२५१	६४४	६३४	१२७८
१२	६३०	६४०	१२७०	५१९	५१५	१०३४
१३	५८८	५३६	११२४	६५४	६०६	१२६०
१४	१८०	१६८	३४८	२९०	२८५	५७५
१५	४७६	४८७	९६३	४२०	४०८	८२८
भद्रपुर	९१३३	९०१२	१८१४५	९२६८	९१७३	१८४४१

स्रोत: रा.त.वि.; शहरी गरिवी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

चित्र: नगरपालिकाको जनसंख्या वृद्धि

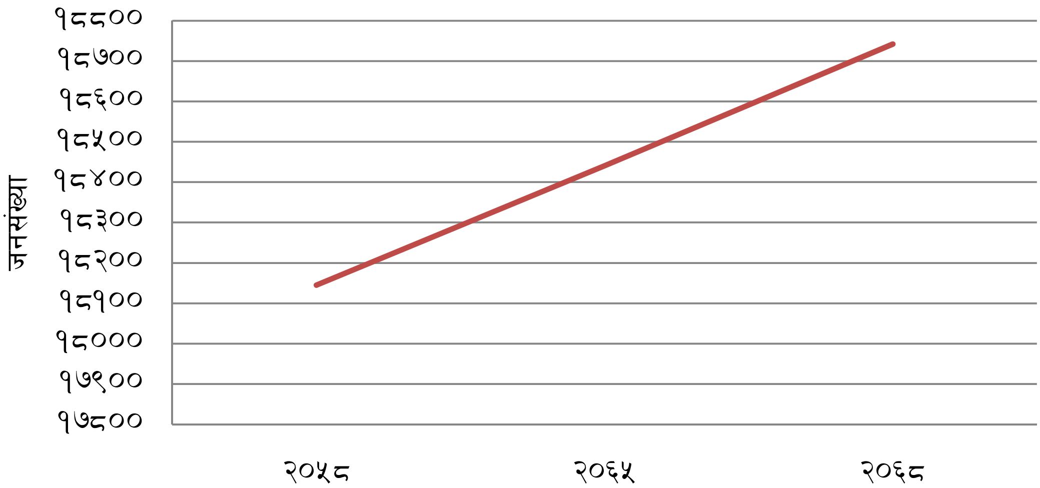

स्रोत: रा.त.वि.; शहरी

चित्रः लिङ्ग अनुसार वडागत जनसंख्या वितरण

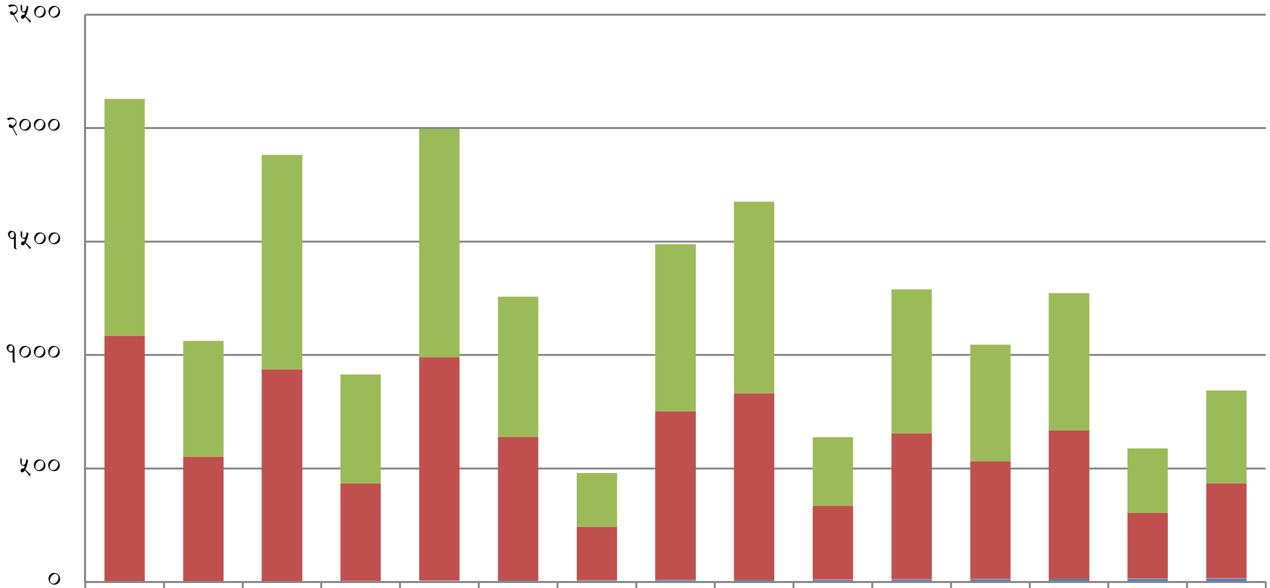

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
महिला	१०४४	५११	९४५	४७९	१००६	६१८	२३७	७३७	८४५	३०३	६३४	५१५	६०६	२८५	४०८
पुरुष	१०८४	५४९	९३४	४३१	९८५	६३३	२३५	७४४	८२२	३२४	६४४	५१९	६५४	२९०	४२०
वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५

स्रोतः शहरी गरिवी न्यूनीकरण प्रोफाइल, २०६५, भद्रपुर नगरपालिका

तलिका :वडागत रुपमा घरधुरी संख्या तथा औसत परिवार संख्या वितरण

वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घरधुरी संख्या	३५४	१७१	३०३	१७५	३३७	२१२	८२	२८३	२५१	११६	२२०	१८७	२४०	८१	१२७
औसत परिवार संख्या	६।०	६।२	६।२	५।२	५।९	५।९	५।८	५।२	६।६	५।४	५।८	५।५	५।३	७।१	६।५

स्रोतः शहरी गरिवी न्यूनीकरण प्रोफाइल, २०६५, भद्रपुर नगरपालिका

चित्रः :वडागत रुपमा घरधुरी संख्या वितरण

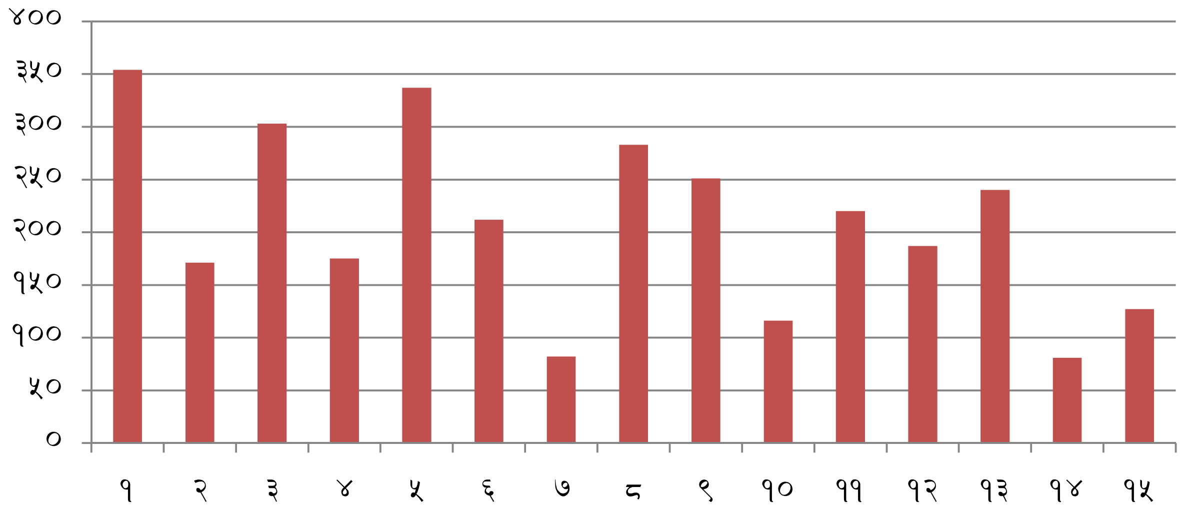

स्रोतः शहरी गरिबी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

तालिका :वडागत रुपमा साक्षरता विवरण (प्रतिशतमा)

वडा	साक्षरता		
	कुल	पुरुष	महिला
१	७५।३८	८३।६७	६६।७
२	७९।३४	८५।८५	७१।९९
३	७०।७३	८०।९९	६०।४९
४	८२।३३	९३।६६	७२।१५
५	८२।०६	९२।२	७२।०८
६	८५।३५	९४।६१	७६।०५
७	८०।०४	९२।७६	६७।५६
८	७१।७३	८१।१	६२।०३
९	७३।८४	८६।४२	६१।८४
१०	७२।९५	८०।५१	६५।१५
११	८५।२	९६।४९	७३।७७
१२	७४।८९	८५।५४	६३।७९
१३	७३।८१	८३।२८	६३।११
१४	८४।५६	९४।१९	७५।४६
१५	८८।६५	९५।८९	८१।३५

स्रोतः शहरी गरिवी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

तालिका :वडागत रुपमा श्रम शक्ति विवरण (प्रतिशतमा)

वडा	श्रम शक्ति				
	कूल	कृषि	व्यापार	नोकरी	अन्य
१	६२।९४	१४	५८	२०	८
२	४७।६३	११	५६	२१	१२
३	८३।३२	३४	२८	२१	१७
४	५२।१७	२१	२१	४४	१४
५	५०।९५	१६	२१	४६	१७
६	५६।३८	१३	२३	४३	२१
७	५४।७५	२१	२२	४०	१७
८	५०।३६	११	४४	२४	२१
९	६९।४१	४	६५	१७	१३
१०	६८।१	२८	९	३५	२८
११	४९।८२	२०	११	४७	२३
१२	५०।०७	१४	४७	१६	२४
१३	५७।८९	१४	३६	३६	१४
१४	४४।११	२३	२९	३६	१२
१५	४५।०१	१७	१६	४८	१९

स्रोतः शहरी गरिवी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

तालिका :वडागत रुपमा खानेपानी व्यवस्थाको विवरण(प्रतिशतमा)

वडा	खानेपानी		
	व्यक्तिगत धारा	ट्युबवेल	अन्य
१	२६।५५	४५।४८	२७।९७
२	३८।६	४०।९४	२०।४६
३	२८।७१	४८।८४	२२।४५
४	६०	२६।२९	१३।७१
५	६९।१४	२४।०४	६।८२
६	७१।७	१२।२६	१६।०४
७	४२।६८	५१।२२	६।१
८	४८।०६	३९।५८	१२।३६
९	५८।५७	३१।८७	९।५६
१०	३७।९३	३१।९	३०।१७
११	८६।८२	८।१८	५
१२	३७।४३	४१।१८	२१।३९
१३	३९।५८	३५।८३	२४।५९
१४	५१।८५	३९।५१	८।६४
१५	८७।४	६।३	६।३

स्रोत: शहरी गरिबी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

तालिका :वडागत रुपमा सेवा सुविधाको विवरण(प्रतिशतमा)

वडा	चर्पी नभएका	टेलिफोन भएको	विजुली भएको
१	२४।८६	२०।०६	८९।५५
२	३२।७५	४२।११	८५।३८
३	३३।३३	४७।५२	७२।६१
४	४।५७	८४	९८।८६
५	२४।९३	५७।५७	९२।५८
६	१७।९२	५९।९१	८८।२१
७	१५।८५	६९।५१	८९।०२
८	१९।०८	४६।६४	९२।९३
९	१०।३६	५५।७८	९६।४१
१०	१९।८३	६६।३८	७४।१४
११	६।८२	६१।८२	९५
१२	३५।२९	५१।३४	८४।४९
१३	२२।०८	४२।०८	८१।६७
१४	७।४१	५१।८५	९२।५९
१५	९।४५	८५।०४	९१।३४

स्रोत: शहरी गरिबी न्यूनीकरण प्रोफाइल,२०६५,भद्रपुर नगरपालिका

तालिकाः नगरपालिकाभित्रको सडकको विवरण

क्र.सं	सडकको किसिम	लम्बाइ (कि.मी.)
१	राजमार्ग	५
२	कालोपत्रे	३०.९२
३	ग्राभेल	११.८३
४	कच्ची	७.४०

स्रोतः भद्रपुर दर्पण, २०६७/०६८

नगरपालिका भित्रको शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण *(स्रोतः भद्रपुर दर्पण,०६७/०६८)*

बाल विकास केन्द्र :- ११
सरकारी विद्यालय :- ६
निजी विद्यालय :- ९
सरकारी क्याम्पस :- १
निजी क्याम्पस तथा उच्च मा.वि. :- १
निजी नर्सिं· क्याम्पस/ल्याब टेक्निसियन :- ४

नगरपालिका भित्रको स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण *(स्रोतः भद्रपुर दर्पण,०६७/०६८)*

सरकारी अस्पताल :- १
निजी अस्पताल :- १
निजी क्लिनीक तथा उपचार केन्द्र :- २५

तालिका: नगरपालिका कार्यालयमा नगर परिषदबाट कायम पदहरुको विवरण

क्र.सं.	तह	पद	संगठनात्मक क्षमता विकास कार्यक्रमबाट प्रस्तावित पद संख्या	पदपूर्ति भएको पद संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
१	सहायक स्तर पांचौ	नायब सुब्बा, लेखापाल, ओभरसियर,	८	५	३	
२	सहायक स्तर चौथो	खरिदार, क.अ.,सब ओ.सि., जमदार	१२	१२	०	
३	सहायक स्तर तृतीय	इलेक्ट्रिसियन, हवल्दार	४	४	०	
४	सहायक स्तर प्रथम	सवारी चालक	७	५	२	
५	सहायक स्तर प्रथम	पियन, माली	१०	१०	०	
६	श्रेणी विहीन	कुचोदार	१८	१८	०	दै.ज्या.१५
७	श्रेणी विहीन	फायरमेन	८	७	१	
			६७	६१	६	
८	नेपाल सरकारको दरबन्दी	कार्यकारी अधिकृत १, खरिदार १, पियन ३ (अतिथी गृह) खरिदार १ (पंजीकरण)	६	६	०	
कुल जम्मा			७३	६७	६	

स्रोत: भद्रपुर दर्पण, २०६७/०६८